

ANUL XXIII — NR. 4 (972) — 19 IANUARIE 1974

flacăra

ne-am unit fiindcă toți eram români

**SĂRBĂTORILE
NI LE FACEM
SINGURI**

**Longevitatea
bucureștenilor
a atins
vîrsta medie
de 70 de ani**

**Phoenix
din nou
în discuție**

**GĂRILE
CAPITALEI**

numi-vom deci unire ceea ce sîntem azi

Numi-vom deci Unire ceea ce sîntem azi,
Nu numai adunarea faptelor vechi de arme,
Pentru că sîntem, astăzi, românii comunarzi,
În care nici o clipă-a istoriei nu doarme.

Nu date ce se-ndeasă, spre-a se mări abrupt,
Nu lăudăroşenii ce nu sînt potrivite,
Ci cîntecul şi plîsul aceleiaşi ursite,
Pe-un drum care fusese nu rupt, ci întrerupt.

Nu se cîştigă lupte dormind în adăpost,
Nu se proclamă drepturi cu spusele tăcerii.
Acestui neam de oameni Unirea nu i-a fost
Adusă-n calendare de cer sau de imperii.

Nu s-au unit fiinţe străine între ele,
N-a fost comerţ de patrii, ca de la tron la tron,
Ci sub aceleaşi gânduri şi sub aceleaşi stele
S-au regăsit alături lon... lon... lon.

Şi a mai fost Unirea unire şi nu modă,
Pentru că din nevoie poporul o făcea,
Chiar dacă împreună munciseră la ea
Unul — răzeş al gliei şi celălaltul — vodă.

Şi dacă minte clipa, în lume nu rămîn
Cuvintele minciunii, ci adevăr rămîne,
Şi adevăr e-n fala acestei Ţări Române:
Unirea este fapta Poporului Român.

Iată de ce, la ora cînd îmi aduc aminte,
De ce-au făcut românii pentru Unirea lor,
Nu îmi aduc aminte numai de mari morminte
Ci îmi aduc aminte parcă de viitor.

Pentru că tot ce facem acum Unire este,
Unire este fapta de a rămîne-n veci,
Unire e şi lupta cu timpul, lupta deci,
Unire sînt şi paşii din zilele aceste.

Unire a fost vara, în care treji cu toţii,
Ne-am apărut fiinţa, punînd picioru-n prag,
Unire este steagul şi munca de sub steag,
Unire — acel august mărşet al demnităţii.

Unire e conştiinţa că trebuie făcut
Tot ce se poate face pentru copiii noştri,
Unire este lupta cu bezna şi cu monştrii,
Unire este veacul trăit într-un minut.

Cum nu e gata totul în Ţara Românească
Şi cum mai sînt destule de dres şi de creat,
Unire este ziua întîiului bărbat
Care pentru Unire sortit fu să se nască.

Spuneam mai sus că este Unire acest steag,
Însă Unire este şi munca noastră toată,
Că poate să ne fie un steag oricît de drag,
I se usucă vîna, de nu-i împropătată.

Iar patrie nu-nseamnă să iei de dînsa act
Şi să trăieşti pe urmă cu gîndul doar la pungă,
E patrie răbdarea şi munca îndelungă
A celui ce-o iubeşte muncînd, iar nu abstract.

Dacă mai ţineţi minte, cînd noi eram bătrînii
Care-au făcut Unirea, la Milcov ne-am şi dus
Şi l-am secat de-odată. Eram, cu toţi, românii
Ce n-aveau decît gîndul nimica mai presus.

Dar sărbătoarea ţine o zi; urmează viaţa,
Urmează să ne ţinem făgăduiala deci
Şi-atunci, şi după-aceea, şi-n veacul douăzeci,
În care rostul nostru final este viaţa.

Că ţara — ştiţi prea bine — nu-i scena unui teatru
Pe care trec în fugă mai buni, mai proşti actori,
Ci locul vieţii noastre de oameni muncitori,
Iar viaţa nu-i doar ziua de douăzeci şi patru.

Acum sîntem alături, destine laolaltă,
O ţară străbătută de-un nou şi treaz elan,
În care se rosteşte poporul suveran
Chiar dacă nu într-una cu vocea lui înaltă.

Unirea se traduce acum concret, prin muncă,
Unirea-nseamnă astăzi a fi cinstit şi demn,
Nu a-ţi petrece timpul stînd înţepat, solemn,
Şi a-l vota pe Cuza ca prinţ al ţării, încă.

V-atrag luarea-aminte că e o eră nouă,
Că s-a-ncheiat atuncea tot ce a fost firesc.
Că nu mai trăim anul opt sute cincizeci şi nouă,
Că azi sînt alte vremuri pe ţărîmul românesc.

A celebra Unirea de-atunci nu înseamnă, iată,
A îndruga cuvinte despre acel moment,
Ci a fi demn de ora acestui demn prezent,
Cînd ţara e de alte probleme cercetată.

Nu merge cu simboluri, că doar trăim concret,
A-l mai vota pe Cuza înseamnă azi a spune
Că eşti cu fiii ţării în marea acţiune
De-a face mult mai iute ce se făcea încet.

A celebra Unirea, pe Alexandru Vodă
Înseamnă cu credinţă a sta în timpul tău
A te afla cu ţara la bine şi la rău,
Iar nu în loc de muncă a îngîna vreo odă.

Nu s-au unit fiinţe străine între ele,
N-a fost comerţ de patrii, ca de la tron la tron,
Ci sub aceleaşi gânduri şi sub aceleaşi stele
S-au regăsit alături lon... lon... lon.

Unirea a fost faptă de armă şi-a fost rostul
Spre care se-ndreptară acei ce ne-au premers,
Acum, cînd graniţi false între români s-au şters,
Unirea-i munca însăşi a sufletului nostru.

Trăim Acele Clipe aşa cum se cuvîne,
Dar le trăim în felul în care trăim azi.
Sîntem un neam al luptei, un neam de comunarzi,
Unirea este lupta aceasta de mai bine.

Şi dacă încălzită de noi este vecia,
Dacă nu-n vorbe credem, ci-n muncă, este drept
Să spunem că Unirea e gestul înţelept
Prin care România devine România.

ne-am unit fiindcă

«Împrejurările istorico-sociale vitrege în care și-a dus existența au obligat poporul român din cele mai vechi timpuri să-și apere dreptul la viață cu arma în mână. Rezistînd tuturor încercărilor, el a străbătut vremurile de restriște și a ieșit la lumină, cucerindu-și locul ce i se cuvine în marea familie a popoarelor lumii, pentru că întotdeauna a fost animat de o nestinsă dragoste de patrie, de curaj și spirit de abnegație; sentimentul patriotismului fierbinte a fost transmis ca o flacăra vie, din generație în generație».
(Nicolae Ceaușescu)

«Biruințele mari, cele cîștigate, se vor șterge de pe stîlpii cei înalți pe care sînt scrise, pietrele se vor prefăce iarăși în năsip. Dar Unirea României săpată în inimile tuturor Românilor, trecînd din strănepoți în strănepoți vor binecuvînta timpurile viitoare numele întemeietorilor unui popor». (Jalbă către Divanul ad-hoc al Moldovei înaintată de clăcași în 1857 și semnată, între alții, și de Ion Roată din Cîmpuri).

«Unirea, domnilor, eu nu recunosc nimănui dreptul să zică că e actul său individual, proprietatea sa exclusivă. Unirea e actul energic al întregii națiuni române». (Mihail Kogălniceanu)

«Ziua de 24 ianuarie are o îndoită însemnătate pentru social-democrația din România. Ea simbolizează unirea de la 1859 a celor două principate într-un singur stat și unirea din 1905 a muncitorilor în partid de clasă». (Convorbiri sociale — 1905)

din vlăstarea lui moș ion roată n-a mai rămas decît badea dimitru care se apropie de 90 de ani și care a auzit că, înainte de toate, poporul a făcut unirea. adică oamenii de rînd.

- Tata moșu a fost un țăran luminat care nu știa a scrie și a ceti, dar care ți-i întorcea pe domni ca pe nu știu cine.
- Am bucurie că țara pentru care s-a opintit Ion Roată e pe mîini bune.
- Am luptat la Mărășești pentru România lui tata moșu și m-am întors acasă șontic-șontic, cu o schiță în picior.
- Mi se frînge inima că n-am avut nici un băiat și că mi se cam stinge neamul.

Ne-am urcat în rapidul de lași și am coborît la Mărășești. Am schimbat trenul cu o cursă locală și am coborît la Panciu. Ne-am îngheșuit în rata de Soveja și am coborît la Cîmpuri, satul în care a trăit, cu vreo sută de ani în urmă, vestitul deputat țăran din Divanul ad-hoc al Moldovei, Moș Ion Roată, cel despre care însuși Creangă nota cu evlavie că a fost «un om cinstit și cuviincios care nu prea puneja temei pe vorbele boierești și avea gîdilici la limbă, altfel plin de duh și cu îndrăzneală».

La Cîmpuri, am vizitat casa memorială a lui Ion Roată, o bojdeucă asemeni unui degetar, sprijinită cu un umăr de ridicătura șoselei, și-apoi am lăsat comuna în urmă, luînd drumul unui sat de munte, Gura Văii, trei kilometri peste malul Cremeneșului spre a sta de vorbă cu ultimul supraviețuitor al familiei deputatului unionist, cu fostul dascăl de biserică Dumitru Roată.

— Moș Dumitre, e adevărat că matale ești ultimul din neamul lui Ion Roată?

— Neapărat. S-au dus toți din neam. Au murit și care au mai trăit. Din vlăstarea lui Ion Roată n-a mai rămas nimeni. Doar eu, care mă apropiu de 90 de ani, dar care nu mă las și nu mă predau, că mai am contract cu viața.

— Și ce fel de rudă ești matale cu Ion Roată?

— Nepot. Nepot bun. Ion Roată a fost tata moșu, tata lui tata.

— Eu îți zisei matale moș, poate te-am supărat... Zău așa, cum să-ți zică ca să ne împăcăm bine?

— (Stă pe gînduri, cu o mîna sprijinită pe paharul cu vin alb și gros). Apăi, zi-mi bade, că dacă-mi zici moș mă simt și mai bătrîn.

— Bade Dumitre, noi te-am căutat și ieri și nu te-am găsit. Unde-ai fost ieri?

— Am fost la munte (se uită spre soție, care prăjește o bucată de cîrnat pentru «feciorii ce-au venit de la București»). Am fost pe Mirăoara, la o exploatare forestieră să-mi iau lemne de ars, că aveam un bon.

— Și le-ai luat?

— Le-am luat, că am găsit înțelegere la oamenii de la rampă. Acolo e manipulant unul Sachelarie, frate cu secretarul de la primărie. Le-am luat (ne privește triumfător, cu un zîmbet ștrengăresc), sigur că le-am luat.

— La vîrstă matale ai făcut atîta drum?!
— Păi vă spusei că eu mai am o leacă de zăbavă pînă să-mi aprindă nevasta strachină cu tîmii la cap.

— Dar copiii n-ai, bade Dumitre?

— Am (oftează), dar am numa'fete. Cinci fete sînt, toate zdravene, de la prima nevastă care mi-a murit. Ele trăiesc aici, în sat, am și nepoți, am și strănepoți, doar că mai mult sînt fete... Ale mele o duc bine, doar una e mai cu nacaz, că a lăsat-o bărbatul cu șapte copii și ar trebui să-i dea și ei o milă cineva.

— Am venit la matale să scriem despre moș Ion Roată, poate ceva nou, să ne povestești.

— Apăi, ce să vă spun eu nou, copiii

«Aici zace Moș Ion Roată, deputatul țăranimii... Această cruce s-a ridicat spre vecinică amintire în anul 1909 de către țăranii din Cîmpuri».

mei?! (face un gest cu mîna a neputință). Tata moșu a fost un om și jumătate, un țăran luminat care nu știa a scrie și a ceti, dar care ți-i întorcea pe domni ca pe nu știu cine... Tata moșu a ținut cu țăranii, că era și el țăran, și a ținut partea dreptății, iar la o adică l-a repezit și pe Ion Cuza, cît era el de Vodă (se înfierbîntă). Cînd i-a pus Vodă Cuza pe pontăși să urnească piatra cea grea, tata moșu nu s-a mișcat din loc și i-a zis lui Vodă că vorba să fie vorbă și să pună și el mîna (tace, parcă pierzînd șirul cuvintelor). Și Vodă a înghițit gălușca, chiar dacă i-o pusese în gură un țăran prost din

Cîmpuri. Tata moșu a fost un român adevărat așa să știți dumneavoastră, și a avut curaj și cumpănire la minte. La noi, în neam, curajul s-a moștenit ca o comoară. Așa m-a deprins bietul tata pe mine, așa le-am trecut eu fetelor și ele mai departe, copiilor lor.

— Cum s-a moștenit, bade?

— Ca o comoară (se uită pe sub sprîncene.)

În nouă sute șaispe, am luptat la Mărășești pentru România lui tata moșu și m-am întors acasă șontic-șontic, cu o schiță în picior (soarbe din vin agale, bătrînește.)

În urmă cu cîțiva ani am avut un nacaz cu un băiat al nevastii de trăiesc acum, că îl băgaseră la pușcărie, la o reclamație rea. Am avut și eu întîietate și m-am dus la București, la Comitetul Central, și oamenii m-au ascultat ca pe nepotul lui Ion Roată, cu multă înțelegere m-au ascultat, și mi-au făcut dreptate. I-au dat drumul copilului nostru care fusese băgat pe doi ani.

— La casa bunicului din Cîmpuri te duci des?

— Nu prea mă duc, că o cunosc, doar am trăit în ea și știu toate lucrurile de-acolo. Mai ales mă duc la cimitir, să-i aprind lui tata moșu o lumină la cap, că a fost suflet de omenie și ne-a lăsat un nume vrednic.

— V-a ajutat la ceva numele de Roată?

— Neapărat. Mi-a dat mult respect de la oameni și chiar și ajutor, că am avut nevoie. Prin '50, cînd a murit muiera mea dintîi, eu am rămas cu greutate, că aveam cinci fete, dar m-am descurcat. M-au ajutat oamenii, apoi am găsit-o pe femeia asta cu care trăiesc în bună colaborare.

— Ești pensionar, bade Dumitre?

— Sînt, copiii mei, sînt, că am fost dascăl aici în sat (se ridică de pe lavită și ne arată o diplomă îngălbenită, dată de Asociația generală a cîntăreților bisericesti din fostul județ Putna; o șterge de praf cu mîneca sumanului), la biserică. Nu c-aș fi crezut eu cine știe ce în Dumnezeu, că n-am crezut, dar am avut o voce mai frumoasă. Am pensie și o duc bine. Sînt sănătos și mă îngăduiesc cu muiera asta de-a doua.

— În ce fel o duci bine, bade?

— Am bucurie că țara pentru care s-a opintit Ion Roată e pe mîini bune și că președintele Ceaușescu e capabil și ne prelungeste zilele. Uitați (se scoală din nou și aprinde lumina, deși sîntem în plină zi.) de curînd ne-au tras electrică în casă. Pînă acum n-am avut, că ziceam că noi sîntem bătrîni și că ne strică la ochi. Prostii. Baba mai cirîie, deh, ca orice femeie, dar eu abia aștept să se facă seara ca să aprind becul (se încălzește din nou; înconjoară camera și gesticulează agitat). Apăi eu am dat odată

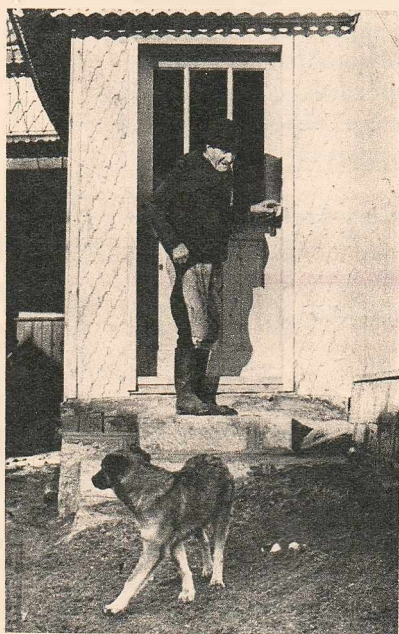
toți eram români

(Dacia viitoare, 1883)

mîna cu președintele Ceaușescu, cînd a venit în județul nostru, în comuna Doaga, lângă Panciu... Erau țărani veniți ca iarba să-l vadă la rîspîntie și eu i-am întins o ploscă de vin, iar șeful țării a băut și mi-a strîns mîna. Asta a fost în '66, dar acum dacă aș mai avea ocazia să-l văd i-aș mulțumi pentru electrică și pentru toate care le face pentru noi, oamenii simpli de la țară.

— Dar matale de ce nu vii la București, bade?

— Copiii mei, să nu mi-o luați în nume de rău, dar mi-e frică de tren. Cu mașina mă mai împac. Am fost și la Focșani și la Buzău, dar pînă la București mă încumet cu teamă. Și-apoi, am fost o dată, cînd cu nacazul de care v-am vorbit.

Tata moșu a fost suflet de omenie.

— La munte, după lemne, nu ți-e teamă să urci?!

— D-apăi cum, ce sînt nebuli?! Pînă la Mirăoara mă duc și cu ochii închiși, cît m-or ține picioarele (ne îmbie cu un alt pahar de vin, care se duce ca apa după usturoiul din cîrnați.) Așa a fost și tata moșu. Bătea munții ca pe alte alea să le spună țărănilor ce mare folos ar fi pentru ei Unirea tuturor românilor, și n-a umblat degeaba că, din cîte am auzit eu, înainte de toate, poporul a făcut Unirea. Adică oamenii de rînd, din Cîmpuri, din Gura Văii, din Soveja, din Străoane, mă rog, și alții, dar tot din norod.

— Bade, mai ai ceva în casă de la bătrînul Roată?

— Nu mai am nimica. Toate le-am dat la Cîmpuri. Unele lucruri le-am dăruit, pe altele mi le-a cumpărat statul. Ultima oară, am găsit o vestă care era a lui tata moșu și am vîndut-o muzeului (ștă o clipă pe gînduri; parcă ezită să spună ceva). Am mai avut și o fotografie, care o nimerisem într-un pod și n-am vrut s-o dau, ca să am și eu o amintire mai aproape, dar a venit un milițian din comună și mi-a luat-o. A zis c-o duce la muzeu, dar la muzeu n-am văzut-o.

— După ce-ți pare matale cel mai rău în viață, bade Dumitre?

— Mi se frînge inima că n-am avut nici un băiat și că ni se cam stînge neamul. Spiță de moldoveni răspicați, de români vrednici. De cîte ori mă duc la cimitir, la tata moșu, să-i fac o pomană, că pe la noi așa se obișnuiește cu morții, îi cer iertare că n-am avut feciori și că se pierde neamul.

— Bine, dar matale mai ai contract cu viața.

— (Privire obosită, de om cu adevărat bătrîn.) Ei, copiii mei, zisei și eu așa, dar de vreo cinci ani mi-am pregătit coșciugul. E în pătul. Puteți să-l vedeți.

marin pârcălăbescu din rotunda a fost musai să reușească, fiindcă a ținut în partea plugarilor, cu care era laolaltă

Moto: Clăcașii de la Olt au a trimite în Divanul ad-hoc pe țărănul pontas Marin Pârcălăbescu din Rotunda (din presa vremii)

Dumitru Pârcălăbescu are ani 73, cum zice dînsul, și este din spița fostului deputat în Divanul ad-hoc al Țării Românești. Marin Pârcălăbescu, despre a cărui alegere în înalțul for al Unirii jurnalul districtului Romanatî notează, la 16 septembrie 1857: «OBSTEA DELEGATILOR SĂTENI ALEȘI LA 5 PLĂȘI ALE DISTRICTULUI, VIIND ASTĂZI ÎN PRETORIUL ONOR ADMINISTRATIEI, DUPĂ CE LI S-A CITIT DE D. ADMINISTRATOR OFISUL MĂRII SALE PRINȚULUI CAIMACAM CU NUMĂRUL 1249, DIN 27 AVGUST TRECUT, ANUL CURENT, PRIVITOR LA ALEGEREA DEPUTAȚILOR PENTRU DIVANUL AD-HOC ȘI DUPĂ CE CONFORM ART. 9 ȘI V. NE-AU NUMIT PE SUBSCRIȘII DE PREZIDENT ȘI SECRETARI, APOI A PROCEDAT LA ALEGEREA DEPUTATULUI PRIN BALOTATIE ȘI TOATE SUFRAGELE A EȘIT PE NUMELE LUI MARIN PÂRCĂLĂBESCU, DE LA SATUL ROTUNDA, PLAȘA BALTĂ CARE SPRE A FI CUNOSCUȚ, S-A ÎNCHEIAT ACEST ACT SUPT ÎSCĂLITURILE NOASTRE CONFORM ȘI E DE SUPT ACELAȘTE ARTICOL 9. PREZIDENT, PETRU VIEZURIN»

La 73 de ani, strănepotul deputatului clăcaș de altădată e încă în putere, zdravăn. Doar un picior îl cam supără și se ajută greu cu el, cum mărturisește, că e șchiop de-un genunchi. Se miră sincer c-am bătut drumul pînă la Rotunda ca să stăm de vorbă cu dînsul, căci — ne avertizează cu un glas melodos care gîndesc să fi luat, pe vremuri, mințile multor femei — prea destule nu are a ne spune despre străbunicul dinspre tată. Despre altele, cu dragoste, se oferă, dar fără multă pierdere de timp, căci e musai să plece pînă în capul satului, la o față și la doi nepoți, care îl așteaptă. Apoi ostenește o clipă cuvîntul și-mi spune că «la o față» e doar un fel de-a zice, o greșeală care i-a rămas la suprafață, căci fătuța a murit de vreo trei ani, și dînsul numai la nepoți merge.

— Nea Dumitre, ce știi matale despre Marin Pârcălăbescu?

— D-apăi ce să știu, că a fost deputat cînd cu Unirea Principatelor și că a ținut în partea plugarilor cu care era laolaltă, băgat în datorii.

— Și a reușit?

— A reușit în viața lui, cum să nu reușească, fiindcă dacă a ținut partea săracilor trebuia musai să reușească. Altfel nici dumneavoastră n-ați fi fost aicea, ca să mă puneți pe mine la întrebări. Dar mie-mi place că stăm de vorbă, chiar că nu prea auz bine și că tocmai sînt îngrijorat de o vacă, trebuie să fete.

— Vreo fotografie, ceva, o amintire, mai păstrați în casă de la strămoșul Marin?

— N-avem nimica. Nu se făcea pe atunci.

Eu nici măcar nu l-am cunoscut, dar tata pe care l-am avut îmi spunea, că străbunicul a fost un om falnic și repede la minte, că se certa cu boierii de dimineață pînă seara și se ținea colțos. Parcă-l aud pe bietul tata: mă, Mitule, ai grijă de tine și de casa ta, că noi sîntem oameni cu scaun la cap și să fii cinstit și drept, să nu ne faci neamul de rușine că moșul meu a fost om mare. O dată oltean și de două ori român.

— Și ce mai spunea tatăl matale despre Marin Pârcălăbescu?

— Multe, dar mintea mea le-a cam uitat, că de-atunci și pînă acuma a trecut timp destul. Pe tata îl chema Gheorghe, Gheorghe Pârcălăbescu.

— Ce meserie avea?

— D-apăi ce meserie să fi avut el la zilele lui? Plugar. Toți ai noștri am fost plugari, oameni de jos. Am avut și ceva pămînt, nu mult, preț de douășpe-treișpe pogoane. Apoi ne-am băgat la colectivă, ca să ne unim puterile și să muncim mai cu succes.

— Și cum e în colectivă?

— Pentru mine nu mai e în niciun fel, că sînt pensionar. Dar era bine, că oltenii sînt oameni care trag și își văd de treburile lor. Mai sînt și unii pezevenghi în sat, dar au rămas puțini, să-i numeri pe-o mînă... Era normal și cînd aveam pămînt, e normal și-acum, că sînt bucate destule. Doar săn-

tate să fie, și nu prea mă laud eu cu asta, că mă supără piciorul.

— Copii ai, nea Dumitre?

— Am. Trei, între care un băiat, Alexandru, cu care stau și care-mi poartă numele. Ne înțelegem în pace și o ducem bine, avem destule pe bătaură. Și televizor, numai că eu nu prea îmi pierd timpul cu el, că vă spusei că nu auz prea bine.

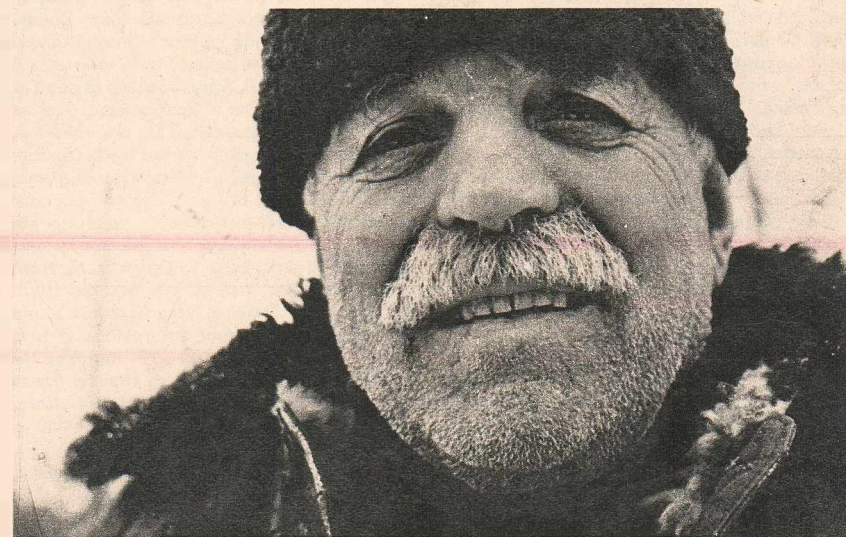
— Nea Dumitre, te simți mîndru că faci parte dintr-un neam vestit și că porți în buletin numele unui țărăn care a intrat în istorie?

— Să vă spui sincer, uneori am fală, dar nu prea multă. Eu zic că omul e bine să-și facă mîndria cu mîna lui, nu s-o moștenească de la alții, dar asta e altă treabă. Strămoșul ne-a lăsat nouă, Pârcălăbeștilor, o mare dragoste de dreptate și eu am ținut asta în sînge chiar că uneori nu mi-a prins bine. Dar acum ce să zic? Sînt mulțumit. În țară e numai dreptate. Avem legi bune și cinstite, un conducător cu multă înțelepciune la fapte. Numai sănătate ne mai trebuie.

— Asta îți urăm și noi. Sănătate și ani mulți.

— Dumneavoastră la fel, și drum așternut, că aveți nevoie. Văz că se pune pe ninsoare și drumul pînă la Caracal nu e fleac.

Ovidiu IOANIȚOIA

Dar mie-mi place că stăm de vorbă...

Fotografii de Ion PREDOȘANU

sărbătorile ni le facem singuri

Pentru noi, românii, a fost limpede chiar din prima oră a lui '74, că am pășit într-un an special.

Special pentru că este anul unei mari aniversări: 30 de ani de viață liberă, și — special — pentru că este anul unui mare eveniment politic: Congresul al XI-lea al partidului.

Și — pentru că așa ne sînt crezul, morala și datina, am și început, tot noi românii și tot chiar din aceeași prima oră a lui '74 să ne facem un an sărbătoresc în chipul cel mai concret. Pentru că asta-i realitatea: frumusețea și bogăția anilor nu ne vin de aiurea, ci ne-o facem noi, ne-o construim noi, pur și simplu, muncind și creînd zilnic. Vreau să spun că sărbătorile ni le facem singuri. Și ceea ce este de-a dreptul înălțător e faptul că am început să facem o mare sărbătoare din acest an, fără surle și tobe, ci simplu, direct într-un consens național tacit și prin fapte de muncă și creație.

Că așa stau lucrurile la noi, ne-o dovedesc — ca să nu mergem mai departe — înseși faptele din zilele ultimei săptămîni, ne-o dovedește prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu în mijlocul muncitorilor din marile întreprinderi ale Brașovului, unde, într-o atmosferă acut laborioasă și pe baza unor temeinice analize, au fost discutate căile de sporire ale eficienței muncii, posibilitățile de valorificare mai intensivă a instalațiilor și spațiilor industriale, cît și în general problemele modernizării producției, ne-o dovedește, deci însăși fapta secretarului general al partidului nostru de a contribui direct cu îndrumări înțelepte la elaborarea practică a planurilor de lucru ale colectivelor unităților economice productive. Ne-o dovedește, de asemenea, faptul că oamenii muncii din întreaga țară — evaluîndu-și din nou posibilitățile și rezervele — fac totul pentru a-și respecta angajamentul de onoare: cincinalul înainte de termen.

Ne-o dovedesc chemările la întrecere socialistă lansate de la Hunedoara, Scornicești, Tîrgoviște ori Craiova, precum și răspunsurile care sosesc din absolut toate părțile țării.

Dar despre toate aceste fapte de muncă și credință față de cauza socialismului, despre toate aceste fapte prin care, noi românii, înțelegem să-i facem anului 1974 strai de sărbătoare, să-i lăsăm să ne spună acei oameni care știu cel mai bine cum merg lucrurile în colțurile de țară, unde muncesc și trăiesc.

viața are un ritm trepidant, ea nu e un robot programat

— Sînteți de mult în județul Hunedoara tovarășe prim-secretar **IOACHIM MOGA?**

— Nu de prea multă vreme, doar de cîteva decenii! Sînt născut aici, în ținutul Poiana Ruscăi, am lucrat la Exploatarea minieră Ghelar, apoi la Combinatul siderurgic din Hunedoara, am participat la înălțarea acestui prim mare oraș nou din România postbelică. Sînt aici deci din totdeauna. Aici am copilărit, aici am trăit acea perioadă romantică și eroică de după Eliberare. A fost o perioadă de entuziasm clocotitor. M-am identificat cu acest spirit de abnegație, cu oamenii, cu gîndurile și realizările noastre. Spun «noastre» pentru că în toți anii de cînd sînt activist nu am încetat să mă consider om al muncii, făuritor de bunuri materiale și spirituale.

— În general sînteți ocupat?

— Dacă prin a fi ocupat înțelegem a nu fi liber, în sensul de a nu avea momente în care să nu știi ce ai de făcut, înseamnă că sînt, în general, foarte ocupat. Județul ridică multe probleme, în permanență trebuie să le rezolvi și apar mereu altele. Viața are un ritm trepidant, ea nu este un robot programat. De la un robot știm întotdeauna ce putem obține, de la viață nu în toate cazurile. Și nimeni nu obligă noul să apară neapărat cu fața sa pozitivă. Așadar...

— Cînd vi s-a părut cel mai greu în activitatea dumneavoastră?

— E greu să vorbești despre... greu. Dacă n-am avea greutăți pe care să le învingem, care ar fi rațiunea existenței noastre? În societatea în care trăim, dina-

mică și în plină dezvoltare, fiecare izbîndă a noului implică învingerea unor greutăți, a unor inerții. În județul nostru sînt uneori greutăți mai mari, pentru că industria dominantă este industria grea. Grea ca importanță în economia națională, dar, uneori, grea din punctul de vedere al muncitorului. Dealtfel, aceasta se reflectă și în salarizare și în protecția muncii. Apoi, nu uitați că ne aflăm într-un post avansat al economiei și într-un moment istoric deosebit. Țara are nevoie de tot mai mult oțel, cărbune sau laminate. Este foarte greu să trăiești într-un asemenea moment. Este cu atît mai greu cu cît uneori, națiunea cerîndu-ți mai mult, tu nu ajungi să-i dai atît cît are nevoie. Mă gîndesc la anul trecut, cînd am rămas sub plan la cărbune. M-aș fi așteptat însă să mă întrebăm și de momente mai fericite. V-aș fi vorbit atunci tot de anul 1973, cînd am realizat la producția industrială peste 270 milioane lei suplimentar față de plan, am realizat foarte bine planul la export, iar la productivitatea muncii am avut o creștere de peste 4 000 lei pe salariat.

— V-a fost vreodată teamă că greșiți, avînd de rezolvat atîtea probleme?

— Dacă te gîndești cu persistență că vei greși, nu mai rezolvi nimic. Apoi, cînd muncești de unul singur, preocuparea de a nu greși poate să devină teamă. Dar nu muncesc de unul singur, deciziile importante pe care le luăm sînt rodul unei gîndiri colective, în care sînt antrenat oamenii cei mai competenți. Deci...

— Țineți seamă de părerile oamenilor, tovarășe prim-secretar?

— Totdeauna cînd aceste păreri vin în întîmpinarea rezolvării unor probleme, a sarcinilor pe care le avem. Să vă dau un exemplu. Cînd a început construcția furnalului numărul 9 de la Hunedoara, știut fiind cît de mult ar însemna pentru economie darea lui în folosință înainte de termen, ne-am făcut din aceasta o preocupare. Dar în acest stadiu noi aveam o dorință și atît. Am mers însă în mijlocul constructorilor și siderurgistilor din Hunedoara. Am făcut calcule, au avut loc dezbateri, s-au prezentat mai multe variante, s-a discutat cu oamenii și astfel s-au adoptat cele mai bune soluții. Apelul la înțelepciunea și inteligența colectivă nu l-am inventat noi, dar l-am pus în practică de foarte multe ori. Consultarea oamenilor de pe Valea Jiului în cele mai acute probleme de viață și de muncă a devenit un obicei al nostru.

— Care dintre realitățile județului vă leagă cel mai mult de acest colț de țară?

— Este foarte dificilă alegerea. Județul nostru și-a schimbat radical înfățișarea în anii socialismului. S-au construit zeci de uzine și fabrici noi, apoi atîtea orașe, s-au înnoit atîtea sate. O realitate tulburătoare este și aceea că azi avem de cîteva ori mai mulți elevi în Hunedoara decît întreaga populație de acum 30 de ani. Te poți atașa de lucruri, poți iubi un peisaj, te poți atașa de oameni. Dumneavoastră îmi cereți o opțiune poate prea radicală. Totuși, dacă vreți un răspuns, iată-l: mă simt legat organic de oamenii de aici, de organizația județeană de partid, de cei peste 76 000 de comuniști. Pe această forță se întemeiază toate realizările noastre.

— Dacă ar fi să dați un sfat celor tineri, ce sfat le-ați da?

— Cred că de sfaturi nu duc lipsă tinerii. Totuși, dacă îmi cereți un sfat, le-aș zice: să fie harnici și înțelepți cînd sînt tineri și tineri cînd vor deveni bătrîni.

— Ce calități îndrăgiți mai mult la oameni?

— Toate calitățile trebuie îndrăgite și apreciate: cinstea, simțul dreptății, combativitatea, exigența, intransigența, inițiativa, inventivitatea, perseverența, curajul, simțul de răspundere, elanul. Dar care dintre

oameni întrunește toate aceste calități? Nu cred să existe un prototip ideal. Fiecare om cu luminile și umbrele lui. Dar, bineînțeles, iubim mai mult pe oamenii care întrunesc cele mai multe din aceste calități, oamenii cu mare capacitate de angajare, care nu spun niciodată nu și se mobilizează cu întreaga ființă la îndeplinirea sarcinilor. Avem în județ foarte mulți asemenea oameni în toate domeniile. Nu mă opresc la nici unul anume, pentru că n-aș vrea să-i nedreptățesc pe ceilalți. Și apoi nici nu cred că ați putea acorda atîta spațiu în revista dumneavoastră, chiar și numai enumerîndu-i.

— Care sînt căile care pot pune în mișcare energia oamenilor?

— Forța stimulatorie — iar în unele cazuri chiar necesar și hotărîtor — este exemplul personal.

— Cu cele 3,1 miliarde investiții în 1974, oamenii din județ vor fi mai fericiți?

— Fără îndoială. Pentru această convingere avem temeiuri în trecut, în prezent și în viitor. Încă din anii șantierelor brigadierilor de la Hunedoara și Bumbesti-Liveni, județul Hunedoara a început să beneficieze de investiții. Ca urmare, au apărut numerdase unități industriale și orașe noi. Azi, circa 68 la sută din populație trăiește în mediul urban, în apartamente confortabile, beneficiază de cinematografe, teatre, magazine, televiziune etc. Este un salt imens. Anul 1974 mai aduce în județ 3,1 miliarde. O parte va fi destinată noilor capacități industriale — care înseamnă noi locuri de muncă — iar altă parte îmbunătățirii vieții populației. Se vor construi peste 4 000 de apartamente, noi cămine pentru nefamilisti, apoi creșe, grădinițe, spații comerciale, va începe construcția unui spital cu 700 paturi la Petroșani, a unei fabrici de bere la Hațeg și altele. Prestările de servicii către populație vor crește în acest an cu peste 15 la sută. Întrebarea ați formulat-o prin cifre, v-am răspuns cu cifre, dar faptele sînt mult mai grăitoare și vă veți întîlni cu ele colindînd județul.

Cornel BOZBICI

Longevitatea bucureștenilor a atins vârsta medie de 70 de ani

Convorbire cu Victor CIOBANU,
directorul Direcției sanitare a Capitalei

— Venind să vă solicit acest interviu, am aflat, tovarășe medic-șef al Capitalei, că întruniți trei importante funcții. Când aveți timp să le aduceți la îndeplinire?

— Am să vă răspund concis: începînd de la ora 7,30 conduc, zilnic, clinica medicală a Spitalului Elias, fac muncă efectivă de asistență medicală, examinez bolnavi, programul meu pînă la ora 12,00 avînd prevăzută, într-o sală de curs a spitalului, și predarea unor cursuri, în calitatea mea de profesor de medicină internă la Institutul de medicină și farmacie din București. În același interval de timp, am zilnic contact cu medicii secundari care fac specializarea la catedră. De la ora 12,30 și pînă la 6, cel puțin, sînt director al Direcției sanitare a municipiului București. Aceasta este, în linii mari, ziua mea obișnuită de muncă.

— Interesat în primul rînd de activitatea cu sfera de interes obștească mai larg, mă situez pe poziția bucureșteanului care vrea să afle de la medicul-șef al Capitalei cît mai multe lucruri folositoare și interesante pentru el.

— Vă înțeleg perfect și aștept întrebările.

— Pentru a avea o idee exactă despre ceea ce (și cît) înseamnă asistență medicală în Capitală, bucureșteanul se poate întreba, de pildă, de cîte consultații și tratamente au beneficiat locuitorii orașului nostru în anul 1973?

— Răspunsul, socotit pe cap de locuitor, este următorul: 14 consultații și tratamente. Cu alte cuvinte, cei 1 615 000 bucureșteni stabili și aproximativ 350 000 de bucureșteni flotanți au beneficiat de aproape 30 de milioane de consultații și tratamente.

— Un total impresionant și, pentru mulți, surprinzător de mare. Care sînt datele reale din concurența cărora a ieșit acest rezultat?

— 1. Dimensiunea rețelei sanitare a municipiului București.

2. Larga accesibilitate a publicului.

3. Activitatea susținută a cadrelor medicale.

4. Nevoile sporite pe care le prezintă, în genere, o metropolă prin comparație cu restul țării.

— Aminteți dimensiunea rețelei sanitare a municipiului. Cîți medici are această rețea?

— Aproximativ 3 000. Lor li se adaugă medicii care lucrează în subordnarea M.A.N., C.F.R., M.I. și direct a Ministerului Sănătății.

— O asemenea vastă activitate de asistență medicală presupune, fără îndoială, cheltuirea unui important buget.

— Într-adevăr. 30% din bugetul municipiului este destinat asigurării sănătății.

— Situiindu-mă pe poziția bucureșteanului interesat să cunoască urmările nemijlocite ale acestei ample activități de asistență medicală, v-aș ruga, tovarășe profesor, să-mi oferiți cîteva răspunsuri la întrebarea: cum simt efectiv locuitorii Capitalei această grijă activă pentru sănătatea lor?

— La această întrebare pusă clar, românește, cum zicem noi, răspunsul este și el foarte clar: trăiesc mai mult! Probabil că nu știți, dar longevitatea medie a bucureștenilor a ajuns la 70 de ani.

Un alt răspuns care poate să bucure familiile bucureștenilor este și acela că, bunăoară, în anul 1973 s-a înregistrat cea mai scăzută medie de mortalitate infantilă din toată istoria Capitalei noastre.

- Anul 1973 a însemnat aproape 30 de milioane de consultații și tratamente pentru 2 milioane de locuitori ai Capitalei.
- Educația sanitară pleacă de la ideea că profilaxia și păstrarea sănătății implică un mare procent de răspundere personală.
- Primul gînd a fost și rămîne întărirea rețelei medicilor generaliști de circumscripție — «talpa» asistenței medicale.
- Aglomerarea la nivelul transportului la slujbă și înapoi, ca și alți factori de stress ai Capitalei care pot și trebuie combătuți mult mai activ.
- Un «filtru» în ajutorul Salvării. Experiența sectoarelor 7 și 3 și-a dovedit eficiența și va fi generalizată.
- În 1973 s-a înregistrat cea mai mică mortalitate infantilă din istoria Capitalei.
- 30 la sută din bugetul municipiului București este destinat asigurării sănătății.
- Lupta pentru înregistrarea diagnosticului precoce cîștigă mereu teren.
- «Frontul» de iarnă ne găsește în «tranșee», bine pregătiți.

— Două răspunsuri tonifiante, în stare să sădească mulțumire, recunoștință și optimism. Primul dintre ele mă incită însă, bănuți cred, la o întrebare suplimentară: ce explicații majore există pentru această longevitate îmbucurătoare a bucureștenilor?

— Am să vă dau două răspunsuri. Unul de medic: jugularea și stăpînirea bolilor infecțioase; majoritatea deceselor se datorează azi bolilor cronice. Și unul de cetățean: îmbunătățirea considerabilă a condițiilor social-economice de trai.

— Recunoșcuți dușmani ai sănătății, factorii de stress produc, firește, și Direcției sanitare a municipiului București probleme reale. V-aș ruga să numiți cîteva asemenea factori specifici, dacă se poate spune așa, Capitalei noastre?

— Un prim factor de stress este, după părerea mea, aglomerarea la nivelul transportului la slujbă și înapoi. Ar mai fi poluarea atmosferică — văd, de exemplu, atîtea autobuze și autoturisme care lasă în urma lor adevărați nori — apoi aglomerarea locurilor de desfacere comercială din centrul orașului; cartierele nu au ajuns, încă, să aibă suficientă autonomie comercială etc. O parte dintre acești factori grevează bugetul de timp liber al bucureșteanului, timpul irosit cu eforturi suplimentare înseamnă oboseală suplimentară care afectează, evident, sănătatea. Se înțelege de la sine că acești factori de stress pot și trebuie combătuți mult mai activ.

— De cînd vă aflați, tovarășe profesor Ciobanu, la conducerea Direcției sanitare a municipiului București?

— De aproape un an și jumătate.

— Deși nu este prea lungă, v-aș ruga să-mi spuneți ce măsuri ați luat în această perioadă pentru îmbunătățirea asistenței medicale în Capitală?

— Referindu-mă la acțiunile care au avut — și unele dintre ele au în continuare — o anumită amploare, am să încep prin a vă spune că mi-am îndreptat multe eforturi pentru consolidarea și perfecționarea medicilor generaliști din rețeaua circumscripțiilor. Din cele trei niveluri, circumscripții — policlinică — spital, medicii generaliști de la circumscripție, «talpa» întregii rețele sanitare, au un rol de mare impor-

tanță. Rezolvarea la nivelul lor, la nivelul ambulatoriu, a unui mare procent din cazuri, așa cum este de dorit să se întîmple, înseamnă foarte mult pentru întreaga asistență medicală. De aceea am și dispus ca acești medici generaliști să participe la reciclări permanente, legîndu-i, de asemenea, funcționarea de policlinici și spitale. Șefii de secție ai spitalelor au avut — și au — sarcina de tutelare profesională a generaliștilor, tutelă din care ies avantajai și medicii și bolnavii.

În aceeași ordine de idei, a măsurilor pe care le-am luat, aș aminti experiența pe care am făcut-o la circumscripțiile sectoarelor 7 — începută în primăvara anului trecut — și 3 — începută în toamnă. La aceste circumscripții am instituit gărzi de noapte cu medici generaliști care au răspuns la apelurile adresate Salvării din sectoarele respective. Urmarea a fost mai mult decît încurajatoare. O mare parte din cazurile de importanță secundară — și care grevau nejustificat activitatea Salvării — au fost rezolvate la nivelul acestui prim «filtru». Concret, aș putea să vă spun că nu o dată — înainte — Salvarea a ajuns mai repede la un cetățean care o solicita în virtutea unei indispoziții care a urmat unui chef, decît la cel care a suferit un infarct. Asemenea anomalii sînt rezolvate de acest «filtru» care va fi generalizat în acest an pe întreaga Capitală.

Am acordat o mai mare importanță muncii de educație sanitară, plecînd de la ideea că profilaxia și păstrarea sănătății implică un mare procent de răspundere personală. La noi, din păcate, se moare — s-o spunem tot pe românește — destul de mult prin infarct de miocard. Înaintea asistenței medicale efective însă, suferindul trebuie să știe limpede că infarctul are o cauzalitate multiplă, concurînd diferiți factori: obezitate, sedentarism, hipercolesterolemie, hipertensiune arterială, diabet, fumat, stress-urile nervoase etc. Toate acestea, oamenii trebuie să le știe, să le învețe! Pe canalele mass-mediei, prin conferințe, informări pe care medicii din rețeaua sanitară a Capitalei au datoria să le susțină și le susțin din ce în ce mai frecvent.

Am acordat o mult sporită atenție luptei pentru înregistrarea diagnosticului precoce.

În acest sens, pot să vă spun că la nivelul muncitorilor — din întreprinderi industriale —, la nivelul școlilor, al copiilor preșcolari controlul medicului este astăzi optim în Capitală, calitate care tinde să se extindă la nivelul circumscripțiilor de medicină generală. La acest nivel, am plecat de la premisa că rolul activ al medicului de circumscripție se pune în valoare nu numai pe traseul pacient-medic, ci și pe traseul foarte important medic-cetățean.

În spiritul mării griji pe care statul nostru o poartă muncitorilor, Direcția sanitară a municipiului a ameliorat mult dispozitivul de asistență medicală în întreprinderi. Practic, toate întreprinderile industriale din București sînt asistate de medici generaliști, iar unele dintre ele și de specialiști. Marea platformă industrială a Uzinelor «23 August» de pildă, este asistată de 30 de medici generaliști.

Obiectivele noi date în folosință în această perioadă de aproximativ un an și jumătate reprezintă și ele realizări ale direcției municipale. Pot să vă citez centrul metodologic de stomatologie din pasajul Eforie, extinderea spitalului Cantacuzino cu o clinică de chirurgie și o clinică de boli de nutriție, construirea cîtorva mii de locuri de creșă, construirea unui cămin-spital pentru boli cronice. Avem, de asemenea, în lucru o clinică de neurochirurgie de 540 de paturi la spitalul «Gheorghe Marinescu» etc.

— Ancorați fiind în plină iarnă, v-aș ruga, tovarășe profesor, să-mi spuneți — tot pentru liniștea noastră, a bucureștenilor — care este pregătirea Direcției sanitare municipale în fața acestui dușman potențial și nu numai potențial?

— Iarna reprezintă întotdeauna pentru noi un război, mai «cald» sau mai «rece». Cea actuală nu ne-a produs deocamdată mari probleme. Sîntem însă pregătiți pentru orice. Facem săptămînal testări biologice la un eșantion de 135 de cetățeni, testări care ne dau imaginea dinamicii infecției virale; s-au practicat 100 000 de vaccinări anti-gripale la colectivitățile cele mai expuse — copii, lucrătorii din transporturi, taraiți, bătrîni — avem un plan amănunțit de acțiune care demarează «la comandă» la primele tendințe de sporire a gripei, avînd, bunăoară, spații de rezervă la spitalul Stîncă și la spitalul Finanțe-Bănci etc.

— V-aș întreba, tovarășe profesor, care sînt proiectele (aș spune chiar idealurile) care vă animă în munca dumneavoastră de medic-șef al Capitalei?

— Am să vă ofer chiar un punctaj de proiecte. Vom face totul pentru:

1. Umanizarea continuă a vieții de spital;
2. Sporirea igienei spitalelor;
3. Creșterea nivelului tehnic al asistenței medicale;
4. Orientarea cercetării medicale pe problemele de sănătate ale municipiului;
5. Ameliorarea în continuare a asistenței copilului.

Mai multă sănătate pentru locuitorii Capitalei țării tale, sănătate apărută și obținută prin muncă, prin luptă, iată și idealul vieții mele, a unui om de 52 de ani care va trăi pînă la sfîrșit pentru îndeplinirea lui.

Marius POPESCU

**la caracal,
nepăsarea și ploile
macină
un monument
istoric de la 1500**

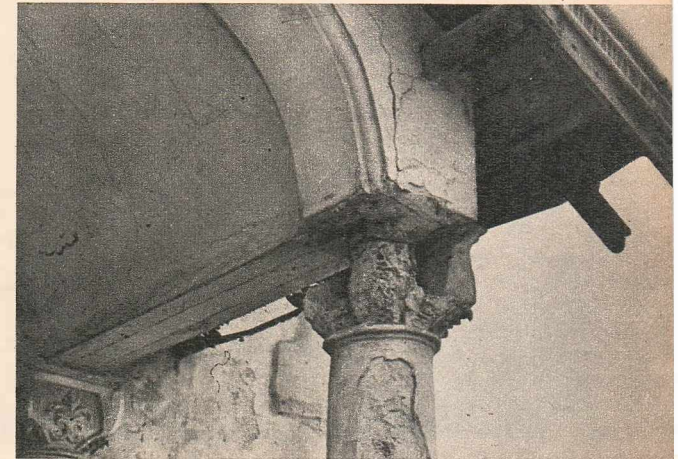
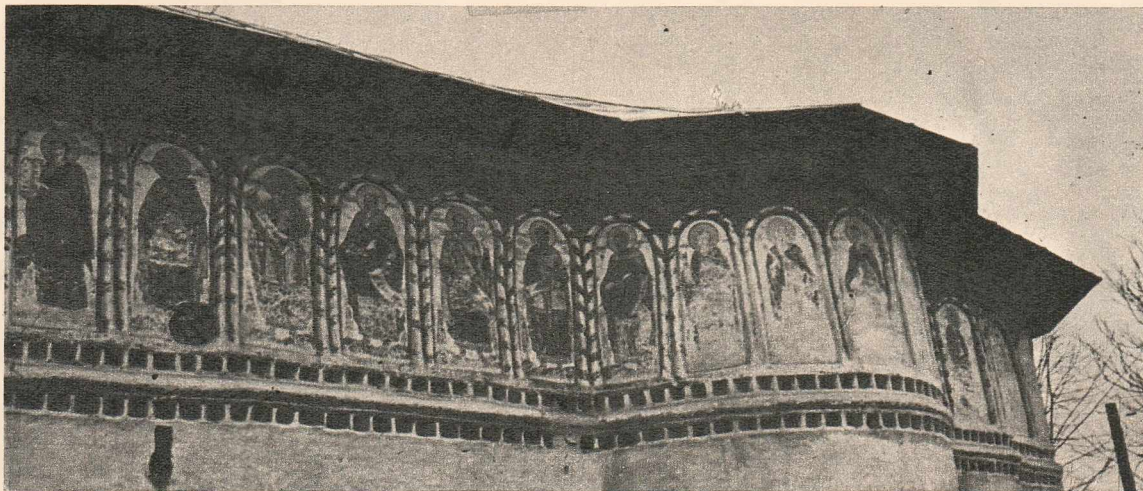
chestiune este departe de a fi simplă, de vreme ce nu există alocate în acest scop nici un fel de fonduri. În urmă cu 15 ani, catapeteasma, distrusă de cutremurul din 1940, a fost consolidată de noi, dar fără nici o sursă de bani, din fonduri mai mult sentimentale. Acum, se simte nevoia unei intervenții mai ample, pe care nu o putem efectua doar prin capacități locale. Din păcate, toate adresele noastre către cei în drept au rămas fără ecou.

Sîntem siguri că forurile locale din Caracal sînt animate de intenții bune. Sîntem siguri că nici organul tutelar nu privește cu ochi buni compromiterea unui monument istoric de o asemenea valoare.

Din nefericire, la Caracal nu se întreprinde nimic. Nu este cazul ca noi, de aici, să oferim cea mai fericită soluție. Rezolvarea se află acolo, dar ea trebuie găsită cu maximum de urgență.

Cînd nepăsarea și chiar ploile macină o asemenea bijuterie arhitectonică, nimeni nu are dreptul să stea cu mîinile încrucișate. Mai ales cei care, dintr-o ipostază sau alta, sînt plătiți pentru asta.

Ovidiu IOANIȚOIA

Fotografii de Ion PREDOȘANU

În centrul orașului Caracal, pe strada Steaua roșie, se află o bisericuță în formă de cruce, fără turlă, a cărei vechime este apreciată la peste cinci secole.

Atrași de frumusețea picturilor murale exterioare, am încercat să vizităm acest monument istoric, dar încercarea s-a dovedit prea îndrăzneță, un lacăt cît toate zilele blocînd intrarea în curte. Sfătuiți de muzeologul Teodor Cioflan, care a fost pentru noi mai mult decît un ghid agreabil, ne-am adresat episcopului Popa, îngrijitorul monumentului, și acesta a sosit în grabă, cu cheia. N-a fost însă suficient. Pămîntul acoperise într-atît partea de jos a porții, încît a fost nevoie de ajutorul unui tîrnăcop, trecut din mînă-n mînă, ca o ștafetă absurdă.

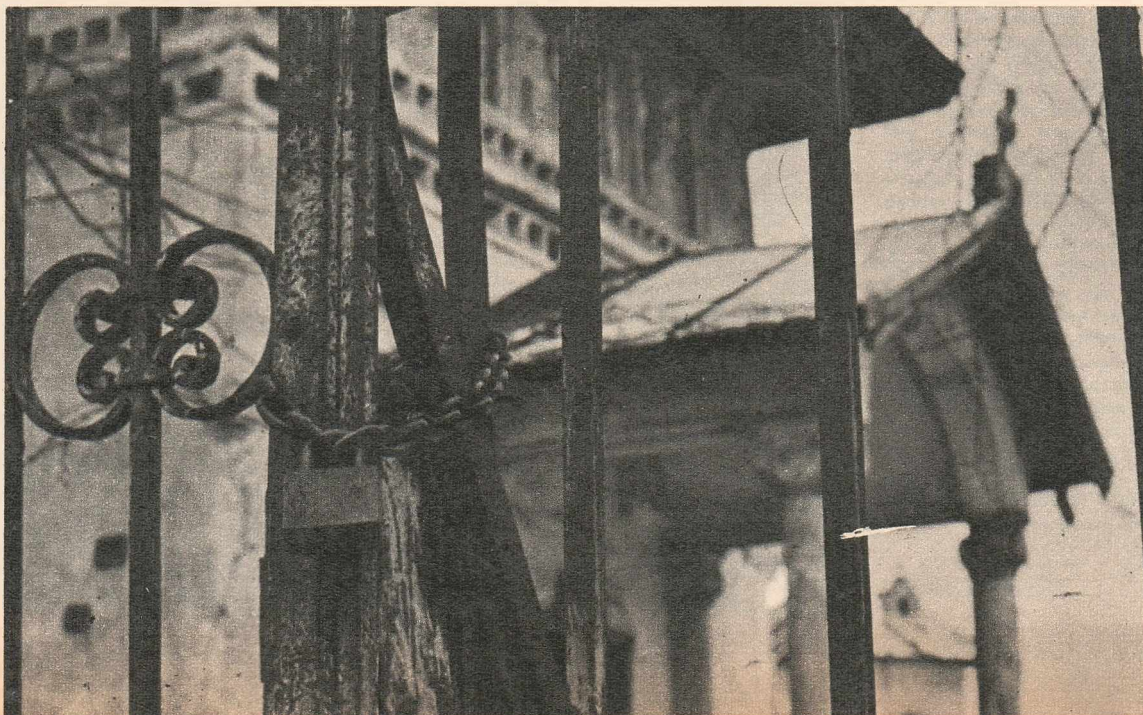
După cîteva minute de săpat, am pătruns în curte, curte părăsită, cu scaieți și cutii de conserve aruncate peste gard, un adevărat maidan de la mahalalele de altădată ale Caracalului. Interiorul, în care se află mormîntul unuia dintre eroii oțeni ai Unirii Principatelor, Ioan Dumitriu, copistul de primărie care s-a făcut celebru prin scrisoarea adresată mitropolitului Nifon, în care cerea concediu de la Divanul ad-hoc, pe motiv că este «pătimaș de picere», interiorul, zic, ne-a arătat cîteva icoane de o frumusețe

tulburătoare și de o valoare incalculabilă, o pictură murală pe folie de aur, ne-a coborît în timp spre anul 1500, umplîndu-ne inima de mîndrie la gîndul priceperii și vitejiei strămoșilor, dar și de mîhnire, căci toată această superbă arhitectură este lăsată în părăsire.

În spate, zidul clădirii are o crăpătură cît să bagi pumnul, și întregul monument, împovărat de ani, se apleacă spre stradă, fiind gata să se prăbușească. Totul este acoperit cu un praf de o palmă, însuși îngrijitorul recunoscînd că nu a călcat pe acolo de luni de zile, rugîndu-ne totodată să pășim cu băgare de seamă, căci tavanul poate să se năruie dintr-o clipă în alta.

Starea jalnică a așezămîntului «Toți sfinții» din Caracal ne-a întristat în aceeași măsură în care ne-a contrariat, și am încercat să aflăm — în scurtul răstimp petrecut în oraș — cauzele situației, singulară într-un peisaj în care valorile istorice ale acestui popor se bucură de atenția și de respectul național.

Inimosul secretar al primăriei, Traian Marinescu, ne-a declarat că «problema restaurării este o chestiune de maximă urgență, că trebuie să se facă ceva pentru ca această biserică să devină un obiectiv turistic, dar că întreaga

joc pur și fără limite

Cînd opera-i un spectacol tîrziu și omul nu mai este tînăr, cînd neliniștile creației deschid porțile nesomnului la o vîrstă cînd alții au spus tot ceea ce aveau de spus și acum tac respectînd nopțile, există tentația să cauți sursele operei în biografia artistului. Jocul superb al rememorațiilor, cînd iei trecutul în palmă ca pe un cristal miraculos încercînd să citești în apele lui prezentul, este, desigur, și acesta un drum de-a explica nu numai actele unei vieți ci și actele unei creații.

Iată ce își amintește doctorul reșițean Corneliu Ionescu, fiul unui revizor de telegrate tecucean, despre acel trecut care ar putea fi semnificativ pentru creația sa de azi. «La liceu eram cel mai bun desenator împreună cu colegul meu Brăduț Covaliu. Mai tîrziu el a devenit pictor iar eu medic, poate nu o profesiune care să vină în întîmpinarea unei vocații de care nu eram conștient pe atunci. Se pare însă că niciodată nu poți scăpa de acea dorință formativă care îți este dată și mi-aduc aminte cu cîtă plăcere, student fiind, desenam detaliile corpului uman, realizînd albume anatomice care îl încîntau pe profesor. Am și acum în minte acel os al spatelui, nu prea complicat, dar care prin forma lui dreptunghiulară și prin finele lui undulații îmi creau o nespusă plăcere de a-l desena în peniță... Apoi desenul se pierde din biografia doctorului, se dizolvă în preocupările cotidiene. Detașat din garnizoană în garnizoană ca medic militar, el îl uită undeva și asta pentru multă vreme. Această poveste despre un artist s-ar fi încheiat aici dacă n-ar fi fost plictiseala, acel timp consumat în lungi adunări în care nu se spune nimic sau se spune același lucru de nenumărate ori. Și doctorul a ieșit din acel timp al inerției, s-a salvat, desenînd. Soția doctorului își amintește: «Îmi aducea seara tîrziu acasă desenele și mă linișteam. Cite 4-5. Nu l-am lăsat să le arunce. Nu știu

nici eu de ce. Erau niște rozete lucrate cu o mîgală care mă impresiona, desenate în cerneală albastră. Îmi plăcea să-i pun note la fiecare. Exact ca la școală. După un timp simetriile monocoloră m-au plictisit. I-am cerut să nu mai facă rozete, să caute alte forme, i-am cumpărat creioane colorate și așa a trecut la etapa formelor bicoloră, apoi la cea policoloră». Soția doctorului a fost primul lui critic, sever și duos; ea memorează din sutele de miniaturi nu numai pe cele esențiale, dar și pe cele care consideră că reprezintă o nouă etapă; ea le visa încă de pe atunci reproduse la alte dimensiuni, și transformate în motive de covoare, sau de bijuterii sau în ornamente pentru ceramică.

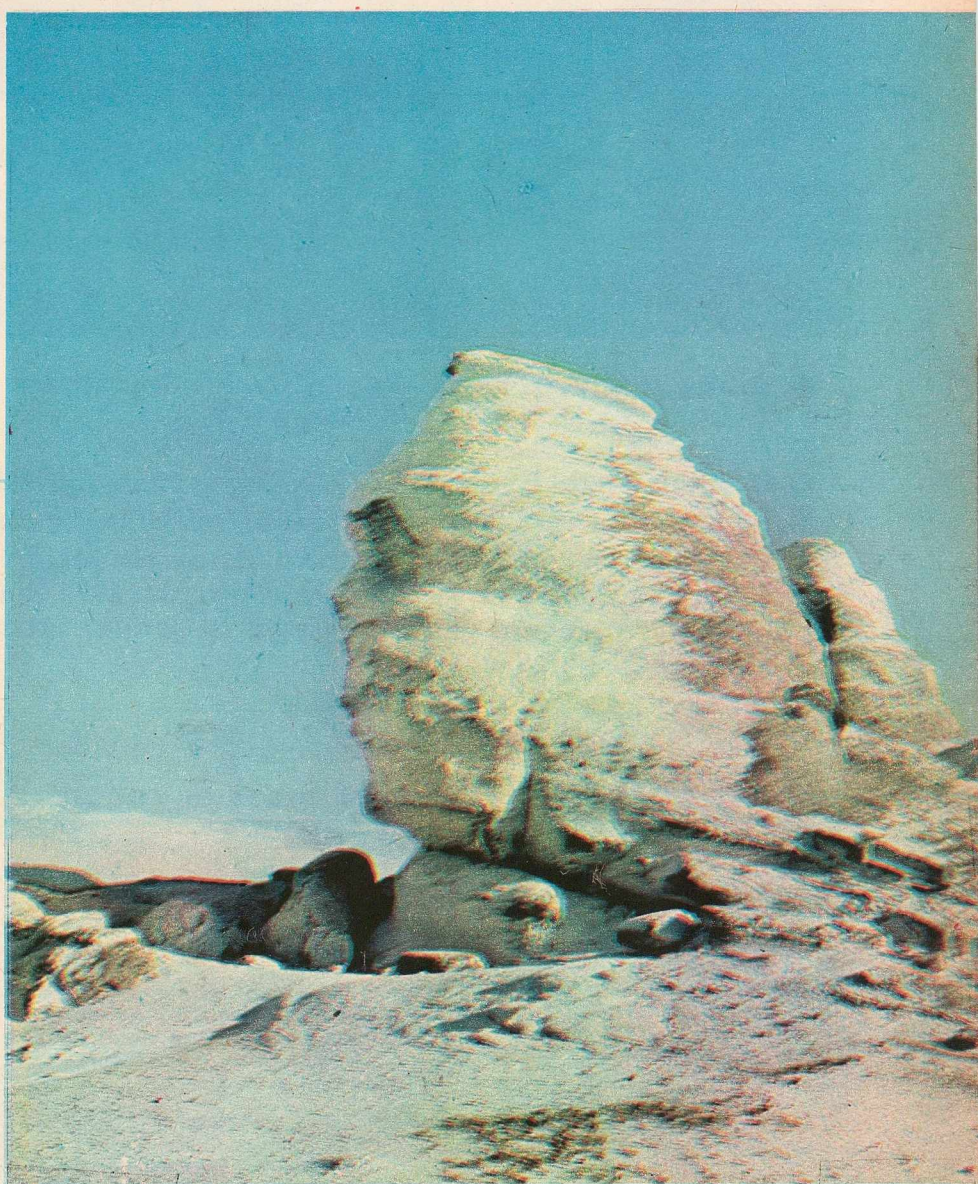
Nu aici se sfîrșesc amănuntele care formează biografia artistică a acestui desinator, pictor și ceramist a cărui viziune e cu totul particulară. Ceea ce pare aparte în creația doctorului Corneliu Ionescu este neîntrerupta proliferare a motivelor grafice, care nici unul nu seamănă cu celălalt, o putere de invenție și de figurare care trădează o imaginație fecundă. Apoi minuția motivelor, acea aglomerare de semne care ne aduc aminte de răbdarea și patima miniaturistilor. Artistul inventează mereu, fascinat parcă de jocul pur și fără limite în care este implicat, dar niciodată nu se lasă cuprins de delir, fluxul neîntrerupt de forme și simetrii organizîndu-se după legile afective ale unei geometrii proprii. Dacă motivele grafice par guvernate de o anume invenție rațională, în schimb pictura sa este o totală evadare într-o lume vegetală posibilă. Peisajele și compozițiile florale sînt feerie abstracte, departe de mimarea umilă a naturii, dar foarte aproape de adevărurile sensibile ale fanteziei.

Cornel BOZBICI

Fotografii de Elena GHERA

Fotografii color de Ion PREDOȘANU

gările capitalei

● Zilnic trec prin gările Bucureștiului, în calitate de călători cu trenul, 100 000 de persoane. În perioade de vîrf cota urcă la 150 000-170 000.

● 30% sînt navetiști.

● În și din gările Capitalei intră și ies în 24 de ore 650 de trenuri de călători.

● Începînd cu 1974 trenurile de lung parcurs nu vor mai opri în nici o stație (nici personalele) pe distanțe pînă la 50-60 kilometri. Pentru a mări viteza trenurilor, pentru a reduce timpul de călătorie.

● Odată cu noul orar al trenurilor, din mai 1974 se vor asigura legături directe de trenuri între Transilvania și Moldova fără trecere prin București. În timpul sezonului va spori numărul de legături directe între orașele mari din țară și litoral.

cu expresul de la gara de nord la moara vlășiei și retur

Gara de Nord necunoscută? Pare o absurditate, o contradicție în termeni, cum spun juriștii. Pentru un bucureștean — și, după cum prea bine se știe, sînt mulți, tot mai mulți — ea este la fel de familiară ca Herăstrăul sau Cișmigiu, ca Dealul Cotrocenilor sau — fie-ne iertată comparația — cimitirul Șerban Vodă. Așadar, dintr-un condei, subiect banal pentru vreo 1 500 000 de bătrîni, bărbați, femei, copii. Dar ce te faci cu faptul că într-un singur an se perindă aici vreo 40 de milioane de călători? Ce li s-ar mai putea spune lor nou? Ah, dacă ar fi vorba de o gară din Tasmania sau Bechuanaland, atunci da, ar fi mai interesant. Dar așa...

În ceea ce mă privește, după trei zile și trei nopți petrecute în gară, după e am discutat cu tovarășul șef și cu femeii de serviciu, cu pierdere-șă și cu călători grăbiți, cu cheflii și cu impiegați, cu obișnuiți ai gării și cu țărani abia sosiți («kundi e pi Calea Griviței, taică?»), cu babalici și cu minori, cu fete și băieți serioși, mai puțin serioși și deloc serioși — am ajuns la concluzia că... Dar înainte de concluzie să lăsăm oamenii să vorbească.

EȘTI SALON? SÎNT SALON

Iată cîteva mostre de interpelări, of-uri și reclamații adresate șefului de gară: «Mi-am pierdut copilul... Mi-am pierdut nevasta... Mi-am pierdut soacra... Mi-am pierdut capul și am uitat cifrul de la caseta cu cifru... Mi-a plecat Vasile cu trenul și biletu-i la mine și ziceți-i la megafon la Brașov: mă, Vasile, coboară că vine ăla cu alt tren». Unul intră fluturînd o hîrtie albastră în mînă: «Don' șef, dați ordin să oprească trenul la Moara Vlășiei că am ceva treabă acolo. Plătesc, dom'le. Poftim suta. Știu și eu să fiu salon».

Altul se înfățișează smerit: «Don' șef, N-am bani de tren. Dați-mi dumneavoastră un bon să-l arăt conductorului».

Altul dă buzna în birou cu un buchet de garoafe în mînă și cere socoteală: «Ați anunțat întîrziere de 30 de minute la rapidul «Ștefan cel Mare», dar n-a întîrziat decît 25 de minute și acum n-o mai pot găsi pe prietena mea. Ce să fac cu florile?» «Du-le acasă la ea, tovarășe». «Cum să mă duc, dacă nu știu cum o cheamă și unde locuiește?»

— Nu-i ușor să fii șef de gară — ne spune cetățeanul Republicii Socialiste România cel mai îndreptățit să facă această afirmație: inginerul Iulius Năstase, omul cu șapcă roșie, pe care toți îl cunoaștem, fără să-l cunoaștem. Deunăzi văd o bătrînică plimbîndu-se haihui

pe peron. «Ce faci, măică, aici?» o întreb. «Păi, plec diseară la Roșiori». «Da' acu' e dimineață. Personalul pleacă noaptea». «Păi m-au adus ficiorii că ei au mers la lucru și m-au lăsat în gară». Au lăsat-o aici ca la Consignație! Și dacă se întîmpla o nenorocire?

— Și sînt mulți care-și fac veacul în gară? — Veniți noaptea la două și o să vedeți. Am venit și am văzut.

ASTĂ-SEARĂ NU SE DANSEAZĂ ÎN FAMILIE

— Gara aceasta reprezintă pentru noi și o problemă socială — ne spun ofițerii de miliție maiorul Gheorghe Mihai și căpitanul Ion Cristea. Nu ne referim la borfași, la hoții de buzunare, la cheflii. Aștia se găesc în toate gările. Ne referim la tineri, majoritatea minori, sosiți în Capitală fie în căutare de lucru — deoarece, dintr-un motiv sau altul, nu le convine munca de acasă — fie în căutare de aventură și de pricopseală. Ajunși în București fără o lețcaie, își stabilesc cartierul general în gară. Dorm și mîncîncă aici, leagă prietenii aici — unele nefaste — unii din ei fură. Ce se va întîmpla cu ei? Totul va depinde de o nimica toată...

Discut cîteva ore cu cei doi ofițeri. Discut cu tinerii. Văd și aud Gara de Nord necunoscută, subterană, amenințătoare, complicată. Compașiunea se aliază cu revolta. Ce-i de făcut? Nu e simplu.

...Trei fete de clasa a VII-a din provincie. Familii onorabile. Notele copiilor, 9 și 10. Și totuși, mirajul Capitalei! Nu ne-ar strica o mică escapadă. Mergem să dansăm. Cu bijuteriile mămichii (valorînd zeci de mii de lei). Nu, doamne ferește, să le vindem. Doar să ne împodobim, să dansăm și apoi ne întoarcem. Și pînă la dans, unde ne facem veacul? În gară.

Noroc că miliția a acționat din timp și cu tact. Mămicile au venit să-și ia odraslele și nu s-a întîmplat nimic rău. Doar una din mămici a pocnit pe una din fetițe cu tocul pantofului. Tare, tare de tot ca s-o doară. Dar dacă mama tot și-a pus nădejdea în această armă pedagogică cam desuetă, dar nu absolut lipsită de eficacitate, nu era mai înțelept s-o folosească înainte și nu după?

UNUL CARE VREA SĂ CUNOASCĂ OAMENII ÎN MARE

Alți membri ai Clubului Gara de Nord. I.L., dintr-o comună din județul Botoșani. Eliberat din penitenciar în 20 decembrie.

Vîrsta: vreo 20 de ani. «Unde stai în București?» «În gară, un' să stau? Doar pînă mîine. Mă duc să mă angajez». «Mîine e duminică». «Pînă luni. Dacă mă prindeți și după aia... Singur vin să mă judecați. Mă angajez luni la Fabrica de mase plastice». «Bine. Marți să treci la mine cu legitimația».

Z.I. Profesor suplinitor de matematică. Viață agitată. Neașteptate plasări pe orbitele profesionale. Pedagog. Contabil C.A.P. Mecanic termocentrală. «Încerc la «Finanțe-Credit». Nu reușesc». Închisoare. Apoi muncitor la «Napolitane». (Adjutantul explodează: «Poftim, om cu educație. D-ai te-a educat statul, bre, ca să lucrezi la Napolitane?»). O vizită de cîteva zile la Spitalul nr. 9. Apoi economist I.A.S. «Sînt în gară de marți. Și ce intenționez? Am un prieten la Buftea și vreau să mă duc acolo, la Cinematografie, să cunosc și eu oamenii în mare, vă rog să trăiți, cu respect».

J.T. 18 ani. Dintr-un sat din lalomița. «Am lucrat la un șantier la Chitila. Muncă grea. Lucram numai cu fiarele. M-a trimis măică-mea să mă angajez aici». «Unde aici?» «În gară, la poștă». «La Poștă ai ajuns?» «Nu. M-am dus la film, la Veronica se întoarce». «Și tu te-ai întors aici în gară? E ora 3 noaptea». «Da, la Poștă n-am ajuns. Luni». «Și ce-o să faci la Poștă?» «Ce-mi dă aștia de lucru».

O fată din Birlad. V.P. 24 de ani în toamnă. «Am fost măritată șase săptămîni. Mă bate azi, mă bate mîine, am plecat la mama. Mai bine să-mi rupă ea oasele. La București am venit la sora. Acu mă întorc acasă». «Bani de tren ai? (Pauză. Totul e clar). Acte ai? (Din nou pauză, din nou totul e clar). Și dormi aici? (Din nou etc.) Vagabondezi?» (Explozie de indignare)

Trei tineri au dat o lovitură la o casetă cu cifru de lîngă peron. Au vîndut obiectele — un magnetofon japonez etc. — și au încasat bănet mult. Au împărțit banii frățește și au plecat spre Brașov. În tren cel mai mare (19 ani) l-a buzunărit pe «mijlocaș» (17 ani), care dormea. Păgubașul hoț, cînd s-a trezit, s-a temut să se certe cu ăl mare și, ca să-și scoată pîrleala, l-a buzunărit pe ăl mic, care continua să doarmă. Ăl mic, furat de hoții ăi mari, s-a întors plîngînd la București.

«D-ta, ce cauți în gară la 3 noaptea?» «Am venit să iau țigări». «Unde stai?» «În Balta Albă».

Doi băieți și două fete. Au toți patru laolaltă vreo nouăzeci de ani. Scandalul a pornit la Restaurantul Gării de la o hîrtie de o sută, dar tărășenia e mai mare. O fată plînge, teatral, dar de vorbit vorbesc toți.

Un ucenic de la FEA a lipsit — zice el — două zile și a fost dat afară de la școala profesională. S-a mutat și el în gară. Încă n-a furat, dar mîine?

Aici e bubă. Desigur nu-i un cap de țară. Oamenii aiurea muncesc, construiesc. Gara de Nord, noaptea, e doar o fărîmă de umanitate. Și buni, și răi, și «între» dorm acolo. Miliția nu poate face totul. Îndrăznesc să propun: tovarăși de la U.T.C., treceți-vă în plan niște vizite în Gara de Nord pe la

3 noaptea. Vorbiți cu tinerii pe care-i găsiți acolo. Desigur, chirișii sălilor de așteptare nu sînt uteciști. Poate nici n-au fost, poate nici nu vor fi. Dar vorbiți cu ei. Ajutați-i. Pe cei care merită. Căci unii sînt pur și simplu nenorociți, dezaxați. Dacă le întin-deți acum o mînă de ajutor, poate mîine, în loc să intre pe poarta penitenciarului, vor pași cu fruntea sus, pe poarta unei uzine.

COSMONAUȚII DE LA C.R. 3

M-am luat cu tinerii și n-am apucat să pomenesc atîtea altele despre Gara de Nord. Despre obiectele nereclamate cu lunile de la casetele cu cifru: un aparat de filmat de 16 mm și un țambal; o plapumă și un teodolit; o legătură de 60 de papuci de mare și trei săbii de la '77; un vraf de documentații tehnice de la «Electromagnetica», text, schițe, proiecte; instalație și exploatarea echipamentelor TC; niște cartofi încolțiți și 30 de rezerve de termos nou-nouțe; un duș și niște mere putrede. Unul a închis în casetă o rață care, fiind supusă la un regim de exterminare pe planul grăunțelor, a sculat cu măcăitul ei tot personalul gării. Orăntania a fost eliberată din cușca de fier cu acte în regulă, cu miliție, martori și proces-verbal.

Și, în special, n-am vorbit despre sutele de salariați care se străduiesc — și în bună măsură reușesc — să asigure funcționarea de ceasornic a complexului mecanism care se cheamă Gara de Nord.

N-am vorbit despre impiegații de mișcare — denumire veche, conținut nou — de înaltă calificare, de la noua stație de centralizare electrodinamică C.R.3, cei doi impiegați și doi tehnicieni de schimb care reprezintă creierul și inima gării. N-am vorbit despre Valeriu Livezeanu — tot de la C.R.3 — care a argumentat astfel dragostea sa față de meseria de impieगत: «Întrebați-vă ce simte un om care cu o simplă apăsare de buton dirijează coloșii aceștia de oțel și veți înțelege de ce». N-am vorbit despre tehnicianul Teodor Minciu care a asemuit în mod fericit munca de echipă a celor de la C.R.3 — care reclamă o incredibilă cheltuire de energie nervoasă — cu activitatea unui echipaj de cosmonauți. În paranteză fie spus, examenele psihotehnice și profesionale pentru C.R.3 sînt poate la fel de exigente ca pentru candidații la zborurile interplanetare. În fond, dacă aceștia din urmă răspund pentru propria lor viață, cosmonauții de la C.R.3 au în grijă lor viața a mii de oameni.

GRIJILE INTERZISE

Vă dați seama ce semnificație capătă o apăsare de buton care comandă, practic instantaneu, mișcarea a zeci și sute de macazuri, atunci cînd un tren intră în gară cu o sută patruzeci kilometri pe oră? Puteți aprecia puterea de concentrare, stăpînirea de sine, cunoștințele tehnice ale omului cu ochii ațintiți, timp de 12 ore neîntrerupt,

asupra sarabandei becuțelilor roșii, verzi și albe, care se aprind, se sting, se aprind, se sting pe schema electrică — mereu aceeași, mereu alta — din fața sa? Exigențele sînt atît de mari încît impieगतului de mișcare de la C.R. 3 i se interzice, pur și simplu, să intre în schimb dacă pe fața sa se citește fie și o umbră de supărare, de neceaz personal. Nimic nu trebuie să-l distrage de la muncă!

De curiozitate am încercat un sondaj-fulger pe unul din peroane. Cine vine în Gara de Nord? Am renunțat să-l duc pînă la capăt. Dintr-un singur tren se dă jos toată România, într-un singur tren se urcă toată România. De la inventatorul care aleargă într-un suflet în str. Nuferilor, la O.S.I.M., ca să pună la punct ultimele formalități în legătură cu un dispozitiv hidrolic ultra-modern și ultrasigur («nu pot să spun mai mult, tovarășe») la bunica sosită cu turtă dulce și mere ionatane pentru cei 15 nepoți și nepoate, toți în București, toți la fabrică sau la școală («dacă am patru fii și două fiice, ce-i de mirare că am atîția nepoți?»), de la studentul îngrijorat de soarta unui examen la cei doi artiști plastici veniți de la capătul celălalt al țării ca să viziteze expoziția de artă mexicană de la Dalles («am auzit că au niște exponate precolumbiene, trăsnet, nu altceva!»), oameni de toate vîrstele (în același tren călătoreau un sugar de trei săptămîni și un patriarh cu barbă colilie), oameni cu toate gusturile, cu toate ciudățeniile, oameni respectabili și muncitori, ei sînt stăpînii Gării de Nord, pentru ei trebuie făcut totul. Se face!

TE IUBIM, BĂTRÎNĂ DOAMNĂ

Nu putem pretinde acestei gări centenare să arate ca o fată mare. Cîndva, sperăm că într-un viitor nu prea îndepărtat, va cunoaște

și ea înnoirile pe care le-a cunoscut întreaga Capitală. Dealtfel, să nu uităm: și Parisul are gări vechi, și Londra și multe alte capitale. Deocamdată, la «Nord» problema constă în a folosi cu pricepere ceea ce există și a face acele mici schimbări care, cu un minimum de cheltuieli și amenajări, pot spori confortul călătorilor, plăcerea pe care o resimt ei revăzînd bătrîna doamnă de pe Calea Griviței.

Firește, preocuparea centrală a puhoiului uman care se revarsă zilnic prin «Nord» o constituie însă, în ultimă instanță, facilitățile de călătorie legate de procurarea biletelor, transportul bagajelor etc. Ne bucură faptul că în această direcție există o preocupare susținută din partea forurilor în drept. S-a lansat astfel o idee interesantă: înființarea unor case de bilete... pe roți, un fel de ghișee mobile care să funcționeze pe peron în orele și zilele de vîrf, degrevînd astfel ghișeele fixe. Ar fi o noutate absolută pentru țara noastră și chiar pe plan mai larg. De asemenea, se studiază posibilitatea de a se supraetaja pavilionul din fața peroanelor, unde funcționează în prezent Informațiile, Telefoanele, Bagajele de mină. S-ar cîștiga astfel un spațiu considerabil pentru deschiderea a noi case de bilete și pentru extinderea birourilor de bagaje, cu o corespunzătoare reducere a arhicunoscutelor și arhidetestatelor cozi. Iată doar două din inovațiile posibile, cu efect imediat asupra deservirii călătorilor. A milioanele de cetățeni care-și îndreaptă pașii, an de an, spre gara inaugurată acum un veac și mai bine pe fostele terenuri ale Procopoaiei, pe Calea Tirgoviștei — Calea Griviței de azi — și pe care ei o îndrăgesc, bătrîna și zbrcită cum e, fiindcă este a lor, a noastră, a tuturor.

Lionel NIȚESCU

de fapt, gara începe și se termină la triaj

Iar triajul, cel puțin la București, este de două feluri. Două, despre care e greu să hotărâști: care e întiul, care e al doilea. De aceea, ordinea în care le iau va fi arbitrară.

Ca să ajung la întiul, călătoresc îndelung cu tramvaiul 10 și, ajuns în una din zonele rurale ale Capitalei, iau în picioare lunga stradă a Marmurei, pe care prăvăliile de piine și frizeriile (particulare și mici) revin, cred eu, cam cîte una la suta de locuitori. La capătul străzii, ajung la unul din plămîni rețelei de căi ferate (care este obligat să respire bine, zi și noapte, inclusiv duminică,

altfel urmările ar fi, pentru noi toți, dintre cele mai neplăcute): «stația tehnică pentru prelucrarea vagoanelor». Lucrătorii ei îmi spun că stația nu este altceva decît o fabrică, și ceea ce văd îmi confirmă: ca în orice fabrică, pe o parte intră materia primă, vagoane ce nu se mai termină, iar pe partea cealaltă ies produsele finite, adică trenuri după trenuri, cu vagoanele revizuite din punct de vedere tehnic și reparate, dacă e cazul, grupate după destinație și după felul încărcăturii. Șeful stației, inginerul Scarlat Chiriacescu, îmi dă și o cifră uluitoare:

peste 10 000 vagoane prelucrate zilnic. Firește, numărul e variabil dar, una peste alta, atît ar veni, peste 10 000 în 24 de ore! Stația București-Triaj se numea la început, în anul 1912, «Triajul Chitila» și era foarte mică. Astăzi ea este cea care a lansat, pe ramură, chemarea la întrecere sub lozincă «Cincinalul în 4 ani și jumătate». Acum oamenii s-au răzgîndit. Zic ei: 4 ani și jumătate? Nu, de ce? 4 ani și 4 luni, ajunge atît. Apoi, inginerul Chiriacescu îmi spune că are o dureroasă nedumerire: de ce oare nu se introduce și aici, așa cum a propus, acordul global? Ar avea de cîștigat și oamenii, și C.F.R.-ul.

Termometrul atîrnat afară, lîngă biroul de mișcare, arată că soarele cu dinți tot soare este. Mercurul urcă de la minus 6 la minus 5 grade. Fac cale-ntoarsă și ajung la al doilea fel de triaj.

Stația de revizie București-Grivița-Basarab. Aici, sub Podul Constanței, e regatul persoanelor, gard în gard cu imperiul accelerațelor și rapidelor. După ce ne-au lăsat pe peroane, aici vin trenurile cu care am călătorit. Se odihnesc, în medie, cam 2 ore, adică sînt salubrizate (cum se exprimă acești ceferiști cu șapcă verde și foarte tehnici, spre deosebire de marea majoritate a ceferiștilor pe care îi știu călătorii, cei ce poartă șapcă roșie și sînt «de la mișcare»), ceea ce pe limba noastră ar însemna măturat, spălat, călcat, dezinfecție; în același timp, lăcătușii și electricienii controlează ce au de controlat și mai repară cîte ceva. Cît și cum se salubriază și se repară vagoanele nu mai e nevoie să scriu eu aici, cîtă vreme în fiecare cititor al «Flacării» se ascunde un client al Căilor ferate. Așa că să lăsăm asta și să vedem de ce sîntem în stare noi, pasagerii. Trec în revistă un personal proaspăt sosit de la Galați și un accelerat venit de la Curtici și de mai departe. A spune că sînt murdare ar fi un eufemism: chiuvețe și closete infundate, mormane de gunoi în cîte un compartiment sau pe culoar, urme noroioase de bocanc pe banchete, sticle goale sau cioburi pe catifeaua pătată și udă a canapelei la clasa I... Lucrătorul Gheorghe Stan, pe care toată lumea îl strigă Nea Gigel, îmi arată că dintr-un vagon se scot cam două găleți de gunoi, deși norma ar fi, zice el, o jumătate de găleată. «Și să nu credeți dumneavoastră că țărînimea face a mai mare murdărie, ci ics și grec, oameni deștepți, ai zice, lumași». Renunț să-l întreb de unde știe asta el, care nu vede vagoanele decît goale, și încerc să aflu care sînt cele mai murdare trenuri. «Păi, zice, ar fi 1006, dinspre Timișoara, 1002, de la Roșiori, și apoi, de pe linia Miteștiului, cursele alea supărate». «Cum, supărate, Nea Gigele?» «Păi așa, supărate cu gunoi». Lămurit, las trenurile și intru în birou. Tehnicianul «Grigore de două ori», adică Grigore Grigore, care este și președinte de sindicat, mă copleșește cu amabilități și cu explicații amănunțite, exprimîndu-și în final dorința ca presa să ia în mînă și să rezolvă odată problema acelor călători lipsiți de conștiință și obraz, ce murdăresc și produc stricăciuni în vagoane. Iși aduce contribuția la conversație și secretara reviziei, Cornelia Răileanu, o tînră voinică și inimoasă. Poartă și ea șapcă și uniformă, dar e tristă că dacă lucrezi la gară, cum a constat ea, lumea te cam ia la vale, chiar așa, cică, la gară, trei încarcă și doi cară. În cele din urmă fac cunoștință și cu șeful de tură numit Drăgan. Spusele lui concordă cu ale celorlalți, afară numai de chestia cu gălețile: acceleratele de cursă lungă vin într-un asemenea hal că se scot și cîte 4-5 găleți de gunoi dintr-un vagon. Încolo, el este, evident, un om realmente simpatic și, sînt convins, capabil (altfel n-ar fi șef de tură!). Mi-a lăsat și un semn de întrebare: susține că iarna pur și simplu nu se pune apă la vagoane, iar eu am aflat de la alții că totuși se pune (exceptînd zilele cînd temperatura coboară sub minus 5 grade); și dealtfel, am văzut cu ochii mei, nu mai departe decît în 5 ianuarie, în rapidul Decebal, apa curgînd la toaletă.

Mă urc în personalul de Mărășești 5011, care însă mă aduce la București. Cobor în Gara de Nord, cu senzația plăcută a întoarcerii acasă, după o zi în care, totuși, nici n-am părăsit orașul. Pasagerii iau cu asalt trenul, iar eu încerc să-mi imaginez cum vor arăta aceste vagoane peste cîteva ceasuri, la sosirea în Mărășești.

Mircea FODOREANU

probleme nerezolvate încă

1. SĂLILE DE AȘTEPTARE:

● La Obor, la Basarab, la Cotroceni, la Progresul și chiar la Nord sînt nelincăpătoare. Cele pentru clasa a II-a, căci pentru clasa I nici nu există în unele dintre ele. Nu au bănci, ori scaune suficiente. Cele existente sînt prea de lemn — și, oricum, gările nu sînt parcuri! — și prea rar curățate.

● În multe stă scris anemic, pe cîte un perete, «Fumatul interzis!», dar se fumează intens și nimeni de la C.F.R. nu vede.

● Se mătură și se spală rar și cam neigienic, cu praf și cam peste pasageri.

2. CASELE DE BILETE:

● Există, există, dar lipsesc cu desăvîrșire. Adică sînt ca ghișee, dar în afară de Nord, funcționează cîte două din patru sau din cinci. Aglomerație mare, discuții multe.

● Casiere grăbite sau dimpotrivă prea «au ralenti» mai totdeauna nervoase.

3. FIZIONOMIA PEROANELOR:

● Unde există peroane. În afară de Gara de Nord, unde ne mai putem lăuda că avem peroane? (În sensul lor adevărat)

● N-avem toate băncile de care avem nevoie.

● Nu peste tot sînt chioșcuri, lipsesc necesarele chioșcuri de tip «drugstore» în care să găsești de la ac la antinevralgic și de la aspirină la flori naturale (nu, nu din hîrtie și nici din plastic!).

4. STAREA CHIOȘCURIILOR:

● În Nord, unde se află cu adevărat, toate au același orar. De ce călătorii de noapte nu-și pot cumpăra (și ei) bomboane, plăcinte și bere? Ziua de lucru a gării este de 24 de ore din 24. Atunci de ce nu avem și chioșcuri cu orar de noapte?

● Ce găsim la chioșcuri? Doar cîrnați și chiftele, plăcinte tari ca fierul, iute ca oțelul.

5. SERVICIILE DE POȘTĂ ȘI TELEFOANE:

● Un privilegiu doar al Gării de Nord. De ce oare?

6. POSTURILE DE PRIM AJUTOR:

● N-aveți voie să vi se facă rău decît în trenurile care ajung în Gara de Nord și decît aflați acolo.

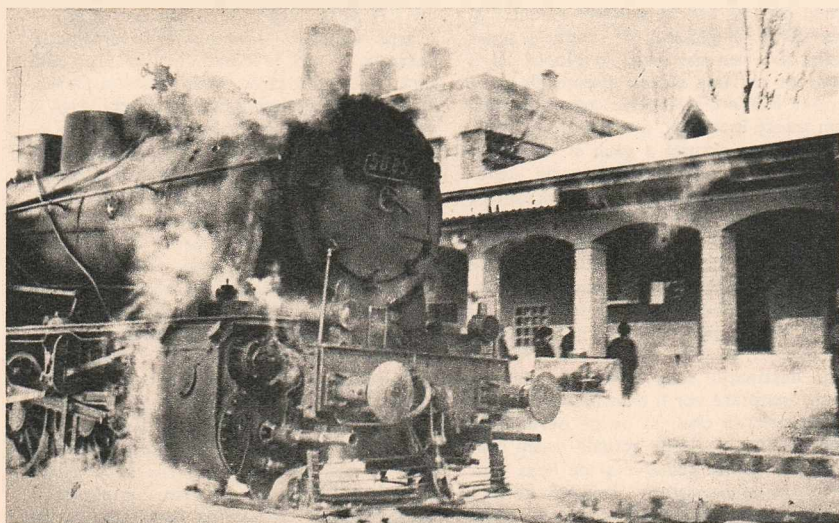
7. CĂRUCIOARELE PENTRU BAGAJE:

● Sînt suficient de insuficiente în Nord, altundeva nici părere, nici gînd!

8. DESCONGESTIONAREA GĂRII DE NORD:

● Posibilă prin funcționarea normală, prin modernizarea tuturor gărilor din București.

● Posibilă prin asigurarea unor mijloace de transport — tramvaie, autobuze, troleibuze — suficiente și rapide care să ne ducă și să ne aducă (și noaptea) la și de la gările depărtate de centrul orașului.

gării progresul îi lipsesc multe, inclusiv acarul păun

După părerea lui Constantin Rață, tehnician feroviar, om de 54 de ani, obosit așa cum sînt mai toți ceferiștii, Gara Progresul este la fel de importantă ca și cea de Est. Oricîtă bunăvoință am avea, trebuie remarcat că Gara Progresul este așezată la mare distanță, la capătul tramvaielor 12, 17, 7, la cel al autobuzelor 75 și 116, că de la «Nord» pînă acolo faci cu tramvaiul 45 de minute. Și tramvaiele mai sus numite nu le dorește nimeni pentru că merg rar, fără a respecta un orar cît de cît omenesc, și sînt mereu luate cu asalt. Gara, la rîndu-i, are un aspect extrem de modest, trist chiar, săliile ei de așteptare — fără diferențe zguduitoare între sala de așteptare a clasei I-a și cea a clasei a II-a, cu doar o casă de bilete, cu puține birouri pentru personalul ce-o deservește și viața acestor oameni este binecunoscută. Mereu atenți la fiecare telefon («dacă se anunță o deraiere?»), la fiecare roată, mereu preocupati de ceea ce înseamnă enorm: siguranța circulației. Trebuie spus că ministerul de resort, în deplină cunoștință de cauză, a hotărît concret ca Gara Progresul să fie mărită și modernizată și atunci deci în 1975 o voi vizita cu plăcere. Deși mică, modestă, Gara Progresul are 4 linii pentru trenurile de călători, 5 pentru manevre și 6 pe care sosesc trenuri cu prefabricate care, ulterior, sînt introduse pe liniile de garaj ale întreprinderilor. Gara deservește relația Giurgiu, adică de acolo se pleacă la Giurgiu și se vine de la Giurgiu. Ai în spate un bufet care se deschide la 4 dimineața unde viitorul călător sau fostul călător poate servi un pateu cald sau o cafea la nisip. Bufetul este condus efectiv, adică la 4 dimineața am găsit-o acolo pe Voicilă Ana Cezarina, avînd după propriile-i spuse «30 de

ani și restul mă interesează». La vreo 500 de metri de gară se află un bufet cu mîncare caldă, dar numai 2-3 feluri, și unde nu se servesc băuturi alcoolice. În jur cîteva debite arătînd cenușiu și luate cu asalt, un chioșc cu ziare insuficiente. În săliile de așteptare, și nu numai la Progresul, găsești afișe stupide, scrise agramat, care nu spun nimic călătorului, de genul «Verificați, Evitați, Înălțurați» și panouri cu frunțași în muncă fără frunțași. Și frunțași sînt destui. Șeful gării, inginerul Olaru Viorel, șeful de schimb, inginerul Rizescu, tanti Stela, o harnică și conștiincioasă femeie de serviciu, tehnicianul Rață Constantin. Și tot în Gara Progresul ajung zilnic muncitorii frunțași Tălpeanu Dumitru din comuna Vlad Țepeș, Prezidentu Florea din aceeași localitate, Marin Gheorghe din Mihai Bravu, lucrînd, în ordine, la uzinele sau fabricile bucureștene «Autobuzul», «Vulcan» și «Steaua Roșie». Cum cu șeful gării am apucat să discut foarte puține, telefoane, ședințe, instrucțiuni, controale pe peroane, redau în final o parte a discuției purtate cu Rață Constantin, om care personifică dragostea și căldura cu care urmăresc de fiecare dată un muncitor al Căilor Ferate Române. «Sînt membru de partid din 1943 și simt în fiecare clipă că purtăm grija oamenilor. Sînt venit în București, cu serviciul în Gara Progresul, de la Ciorogîrla doar de 6 luni, dar m-am acomodat cu ritmul ei ceva-ceva mai trepidant, cu personalul ei, am început să cunosc o parte a călătorilor. Ne străduim să nu ne complicăm singuri în muncă. Eu după atîția ani în calea ferată, cu sănătatea pe care o mai am, vreau să fiu de folos societății.

Eugen SECELEANU

«titanul» în lanțurile prejudecății

Gara Titan, împotriva numelui său, este o alcătuire de paiantă, pitică, unul din pereții săi abia ținînd o pendulă mare și veche la care șeful, Virgil Petrache, se uită din cînd în cînd ca să vadă dacă mai e gara acolo. Tot adăugită cu «pefeleuri», așa-zisa gară ar avea astăzi chiar și o sală de așteptare în care însă nu «așteaptă» decît cei ce vor să-și cumpere bilete, afară, pe sub streșini cînd plouă sau ninge fiind de fapt singurul loc în care pot aștepta trenul cei 6 000 de călători zilnici spre și dinspre Oltenița. Dintre aceștia, marea majoritate sînt navetiști (4 000), muncitori la marile și micile întreprinderi ale acestei mari platforme industriale a Bucureștiului: 23 August, Republica, Granitul, I.O.R., F.M.U.A.B., F.R.B., Fabrica de sticlă Titan. etc. Sînt muncitori din Oltenița, Curcani, Vasilați, Gălbinași, Budești și din alte comune, oameni care se scoală la 4 dimineața, merg pe jos cîteva kilometri, se îngheșuie în tren două ore și, odată ajunși la locurile lor de muncă, muncesc opt ore. Pentru ei, mai ales pentru ei, vin și pleacă din gara Titan, zilnic, 11 trenuri de călători, multe dintre ele arhipline, semănînd cu niște mușuroaie de furnici. Iată dar că într-un singur an prin această pseudogară trec peste 2 000 000 de călători și din acest punct de vedere, al tranzitului de călători, Titanul poate fi echivalat cu gara din Buzău. Altfel spus, în această margine a Bucureștiului ar trebui să fie gara din Buzău, așa cum știm (cei care n-o știu pot să și-o închipuie) că este ea. Ar trebui, dar nu e. Persistă, la unii fără vrere, o prejudecată care numește gările de centură ale Capitalei, «gări marginașe». Bine, bine, «marginașe» să fie, dar în marginea cui? A ignora apartenența acestor gări la București, un uriaș față de toate celelalte orașe și ca număr de locuitori, dar și ca putere industrială, a crede că numai Gara de Nord este gara Capitalei, celelalte fiind așa, niște halte cu doi-trei salcîmi în față, este o enormitate. Astfel privită, gara Titan este, după expresia propriului ei șef, cea mai nenorocită, o improvizată de paiantă care, dacă nu s-a prăbușit pînă acum, se va prăbuși cu siguranță cînd un navetist mai voinic își

va pierde echilibrul și va cădea peste ea. Ce să mai vorbim de ceea ce ar trebui să se găsească într-o astfel de gară — s-o numim, cum și este ea, muncitorească — pîine, alimente, ziare, țigări, medicamente, bomboane și... apă.

Lucrătoria de stație, Banciu Didina: «Fără apă e mare nenorocire, nu pot să fac curat, iarna, dacă închide apa, îngheață, vara e și mai rău, nu merge apa deloc ziua, numai puțin, noaptea, n-are presiune, c-o iau toată cei de la Sticla, F.R.B., Pompieri...!»

Se sare peste linii și peste șanturi (prin sistematizarea bulevardului Muncii stația a pierdut o linie — și așa erau puține — linie care urma să-i fie redată cît mai repede înapoi, dar... au făcut gropi, au umplut locul cu noroi și au plecat), se încăleacă tamponurile, acum dimineața e întuneric, încă nu a fost nimeni călcat de tren.

— Dar și cînd va fi călcat unul sau își va rupe picioarele în gropi, cine o să răspundă, ai? Șeful de stație, nu, ăsta, că de ce da, că de ce nu?

Virgil Petrache, deși are 52 de ani și de cînd se știe a lucrat numai la «cefereu», deși are 50 de subordonați buni la treabă, deși are doi băieți studenți și speră să fie bun, este foarte supărat în această dimineață de sîmbătă. Mă duce prin așa-zisele birouri, niște chichinețe în care salariații gării trebuie să meargă pe virfuri ca balerinele pentru a nu se lovi unul de celălalt.

Mușat Marin, impiegat de mișcare: «Nu e loc nici aici, nici în trenul 8317 de 14.20, duminică».

— Aici văd că nu e loc, dar cu 8317 n-am mers.

— Nici să n-o faceți. Au fost suprimate două trenuri 8031 (10,22) și 8315 (12,14) și a rămas numai 8317, cu 7 vagoane, care cară în loc de 700, pînă la 1 300 de călători. Mă uit la el cu teamă cînd pleacă.

Casierului Preoteasa Amza îi trebuia deocamdată o casierie, pentru că stă chiar în gura sobei și de cîte ori se face focul trebuie să închidă banii.

— Mi-ar mai trebui pe urmă tercioane, pentru că din astea cad biletele. Pe urmă delegații care vin după abonamente n-au

unde să stea și, deși nu este voie, îi țin aici.

Nimeni n-are loc în acest «iglu» atît de neprimitor. Afară, călătorii privesc încruntați la marea clădire a unei foste fabrici de ciment, mătuașă din Spanțov a lui Carmen (4 ani) o învește cu poalele paltonului, Staicu Florin se sprijină de bicicletă, doi tineri (Dobre Constantin, șofer, și Alécu Gheorghe, ucenic frezor) tremură împreună într-un colț, cițiva de la Granitul își trec o sticlă de «Alba-lux» (Rachiu alb) de la unul la altul... și ninge.

— Stau oamenii afară, tovarășe șef, zic.
— Stau, tovarășe reporter, și, credeți-mă, mor de necaz.

— Se zice că naveta Oltenița e o navetă dură, tovarășe șef.

— Se spun multe, se sparg geamuri, se bat, tovarășe reporter, că aici nu am nici măcar un milițian.

— Cum, n-aveți post de miliție?

— Nu.

— Nici de prim ajutor.

— Da' de unde! Pe mamele cu copii mici le lăsăm în biroul de tranzit. Facem și noi ce putem, dăm bilete din timp, mai vopsim, mai peticim, dar mult prea puțin pentru biletele pe care ni le plătesc nu numai să-i ducem cu trenul, ci să le oferim și condiții în gară. Or, ce condiții le putem oferi... Vara e mai bine, am bus băncile alea pe care n-am unde să le bag acum, dar cînd plouă, cînd ninge ca azi...

— E o cocioabă gara Titan, nu?

— Eu îi zic căsuța din povești, o mai alint. Dar puteți să scrieți tot ce vă spun eu. E în proiect construirea unei gări aici, fondurile sînt aprobate de Consiliul popular municipal, dar I.C.C.F.-ul, șantierul 14 con-

strucții, tărăgănează, întîrzie, habar n-are de situație. Puțin le pasă, tot amină.

— Poate așteaptă să nu mai plouă și să nu mai ningă. Dacă s-ar rezolva asta, ce nevoie ar mai fi de săliile de așteptare, ar fi toată lumea mulțumită.

— Dar acum nu e, oamenii stau aici în frig, se îngheșuie, se îmbrîncesc, se ceartă, chiar se bat, vin obosiți în gara asta, ori de la serviciu, ori de-acasă (!!). Și atunci?

— Dacă ar călători mai bine, nu credeți că și randamentul lor la uzine ar fi mai bun?

— Bineînțeles.

— Și nu credeți că atunci ar fi oamenii mai calmi, mai destinși, mai ușor de stăpînit de «nașii» (controlorii) navetei?

— Bineînțeles. Am spus-o și eu de multe ori: stația asta mică este importantă prin muncitorii care o folosesc. Eu aici sînt doar de opt luni și am făcut tot ce se putea face, am cîrpit, m-am zbatut, am arătat șefilor mei care este situația, unii au venit, au promis... Avem fondurile aprobate, de ce naiba atunci nu se face o gară ca lumea aici? De ce au săpat la linie în octombrie și ne-au lăsat baltă?

— De ce credeți dumneavoastră?

N-am primit un răspuns imediat, dar peste cîteva ore, privind pentru a nu știu cîta oară cum îngheață nișii călătorii din această «gară» a orașului, mi-a mărturisit că urăște în aceeași măsură prostia și lipsa de răspundere. Și că astea, cele două mame vitrege ale omului, ar trebui alungate dintre noi odată cu copiii lor cei mai iubiți. Copii care gîndesc cu picioarele lor de scaun.

Julian NEACȘU

acolo unde 4 e totuna cu 0, iar numărătoarea se face ca la NASA. invers

Secțiunea B a Gării de Nord, adică stația Basarab, aflată la două stații de tramvai de tutelara ei, pe partea bulevardului Goleșcu, și la o stație de autobuz-troleibuz prin Grivița (fără a lua în calcul podul atît de greu de escaladat), are în față, în timp, perspective de neînchipuit, cum aflasem în biroul inginerului Gheorghe Olaru, șeful Diviziei de mișcare a Regionalei C.F.R.-București. Pînă la finele lui 1975 i se va mări capacitatea cu încă 3 linii, ceea ce înseamnă, la 24 de ore, încă multe perechi de trenuri în plus și deci mulți pasageri. Actualmente sosesc aici 28 de trenuri și pleacă 21, spre cele mai diferite direcții, cu un trafic de peste 10 000 călători zilnic. Problema e, va rămîne tot măgarul care să poarte samarul curselor și personalelor, în general, de mediu și scurt parcurs care nu mai încap în Nord? Va fi tratată tot ca ruda săracă, apîndecile gării centrale? Mai multe motive mă determină să pun aceste întrebări, din care două, cred, majore. Starea actuală a gării și răspunsul primit la întrebarea mea-afirmație («sper că se va dezvolta și gara propriu-zisă pentru călători, dotările ei?» mi s-a spus că atunci cînd clădirea nouă destinată poștei și coletăriei va fi gata, clădirea aceea cu mai multe etaje, care ne întîmpină fastuoasă în stînga, înainte de a pătrunde în îngheșuita gară, și care de vreo doi ani stă la roșu, negrăbindu-se (din vina nu știu cui) să intre în posesia destinației sale, casele de bilete și săliile de așteptare vor fi transferate, într-un număr sporit, în clădirea de pe peron, din stînga. Privind magazinele actuale m-am cam îngrozit de așa perspective și de lipsa simțului contrastului existent... la C.F.R. Fiindcă există un incomensurabil contrast între Gara de Nord și surata ei, mai tinăra ei secție Basarab. Repet, nu în grandilocvența construcției, ci în dotări, în serviciile la îndemina călătorului. Dar s-o luăm metodic, cu argumente. După ce ai traversat cu greu podul cu scări cu rame de metal care alunecă al dracului (și la care nimeni nu s-a gîndit să-l modernizeze, deși această stație funcționează de peste 10 ani pentru călători), cu bagaje grele în mină, alergîi fuga spre casele de bilete. La orele de vîrf, în perioadele de vîrf, deși n-ai loc să te învîrtești, n-ai unde să-ți lași geamantanele cît stai la rînd pentru bilet, accepți starea fiind de scurtă durată. Tot omul, prevăzător, se duce în gară cel puțin cu jumătate de oră

înainte de plecarea trenului. Ai luat bilet, dar mai e timp. Ți-e sete și ai vrea un Ci-Co sau o bere, ai vrea o cutie de bomboane, o ciocolată, un pateu, acolo ceva dulciuri sau patiserie pentru copiii sau nepoții de-acasă. Unicul chioșc cu așa ceva (minus berea) se găsește în fața gării, la o distanță bunică și ori te lipsești, ori ieși afară, faci ocolul ei, transpirînd din greu cu bagajele după tine. Cel mai adesea te lipsești. Tot ce poți găsi pe peronul Basarabului sînt, har domnului, ziarele. Ești venit să zicem de la Vințul de Jos în București, ca tată la un copil aflat la școală ori la militărie, ori ca turist, te privește. Dar vrei să știi, întorcîndu-te, ce fel de legături ai de la Cluj cu autobuzele I.R.T.A. să te ducă la Vint. Nu poți să afli — și asta recunosc — nu numai la Informații-Basarab, ci nici la Nord, nici la vreo altă gară C.F.R. din țară. Decît poate la Osaka, așa cum spune anecdota care a făcut vogă la un moment dat. Pe salariatul Ion Roba — dealtfel un om foarte amabil cu toată lumea și bun informator — l-am asistat fără să știe cine sînt un sfert de ceas, l-am întrebat în ziua de 11 ianuarie orele 14,30 dacă plecînd cu trenul de 15 prind de la Pitești vreo cursă spre Ciumești. Regretă omul dimpreună cu mine că nu mă poate servi și este de părere că ar trebui ca la birourile de informații din gări să existe și ghidurile cu mersul autobuzelor. Nu ca o funcționară din Gara de Nord care m-a repezit odată cu «asta ne-ar mai lipsi să dăm și informații I.R.T.A.?!» cînd am întrebat-o dacă am legătură de la Cluj cu o rată spre Cîmpeni, unde urma să ajung pentru o urgență profesională. Sînt de părerea cumpătatului și înțeleptului salariat Ion Roba care nu se vaită că «asta i-ar mai lipsi», deși el deservește totodată și biroul de bagaje (predare-ridicare), dacă ne gîndim, în plus, că transporturile auto de călători aparțin aceluiași minister și că majoritatea autogărilor din țară s-au amenajat pe lîngă stațiile C.F.R.

Dar pînă să ies pe peron mai rămîn o vreme prin gară și constat că, în timp ce biroul de bagaje este la fel de suprasolicitat ca și cel de informații, omul abia prididește cu cele trei îndatoriri, din cele patru case de bilete funcționează numai două și efectiv una. Unde este casierul (sau casiera) de serviciu, Turcan E., de la Casa de bilete și vize nr. 2, nu știu. «Poate la masă» — cum presupune impiegatul de mișcare Vasile

Velicu pe care l-am întrebat fiind, de fapt și de drept, singurul șef, responsabil al secției B (șefii adevărați stînd acolo la Nord). De ce nu se transformă una dintre case, dacă tot nu sînt folosite toate, în birou de informații, descongestionînd bagajele, nu știu?! De asemenea, n-am aflat — cum nu știu nici directorii Gării de Nord — de ce e așa greu să găsești, la Basarab, cheia de la camera «Mama și copilul». Pe ușa încăperii respective stă înscris avizul — din dispoziția și cu consimțămîntul dumnealor — «Cheia de la mama și copilul se găsește la magazia de bagaje de mină». Mă întreb eu, ce m-aș fi făcut dacă aveam doi copii, unul sugar în brațe, altul de vreo 3-4 ani de fustă, și vreo două geamantane, cum aș fi fost capabil să alerg după cheie? Și, dacă de bine de rău ajungeam acolo, de la magazia de bagaje, alias Informații, mi se spunea că «obiectul» este la femeia de serviciu Rupa Elisabeta care era la biroul impiegatului să facă acolo curățenie, iar dacă aș fi ajuns la biroul cu pricina, ieșind pe peron și făcînd la stînga și încă o dată la stînga, aș fi aflat că ea a lăsat, de fapt, cheia Didinei, colega ei care mîncă în încăperea de lângă magazia de bagaje. Și-uite-așa...

— Și de ce s-a luat măsura să se încuie camera «mama și copilul»? îl întreb pe impiegatul de mișcare.

— Asta e o măsură logică fiindcă s-au furat, acum un an, pătura și cearșafurile de pe pat și a trebuit să le plătească femeia de serviciu în inventarul căreia sînt.

Are dreptate omul, iată cum din cauza unora ne pătăm obrazul și obligăm la măsuri care se întorc împotriva noastră. Ce nu e bine e că schimbul lenjeriei depinde de Nord și cînd trebuie să se facă, trebuie să stea încăperea mai mult timp incuiată și impracticabilă, chiar dacă ar fi 10 mame solicitatoare, și chiar dacă s-ar hotărî altfel, n-ar avea unde să se păstreze lenjeria aici. Nu există un dulap, nu există o încăpere

în plus. Cunoașteți strîmta gară care, pe măsură ce trece timpul, devine tot mai mult ca hainele unui adolescent în creștere. Supraetajîndu-se și cu un sistem de scări interioare, într-o rafinată armonie arhitectonică, s-ar putea rezolva și problema preamicii săli de așteptare clasa a II-a, și lipsa unei săli de așteptare clasa I, și a unei camere mai spațioase și mai civilizate «Mama și copilul»... Sînt sigură, ar costa și mai puțin decît amenajarea magaziiilor din stînga, de pe peron, cum se preconizează în perspectivă și ar fi, incomparabil, în avantajul esteticii orașului. Și, fiindcă am ieșit volens-nolens pe peron, iată starea cea mai aberantă a gării Basarab, ce provoacă derute și incurcături serioase călătorilor. Sînt 4 linii ferate unde sosesc și de unde pleacă trenuri. Doar două numerotate de la stînga la dreapta cu 3 și 2, adică anapoda cum spune românul, adică invers cum se spune la NASA (luați-o cum vreți). Celelalte două, cele de la dreapta de lîngă doi și se spune unu, iar celelalte de la dreapta de unu și se spune cînd 0, cînd 4. Cînd se duce omul la Informații și întrebă de unde pleacă personalul de Satu Mare i se spune de la linia una și ieșind pe peron se dumirește el, pînă se așază tabla, că una asta trebuie să fie lîngă doi, dar nu în stînga, ci în dreapta. Dar cînd trenul lui pleacă de pe linia extremă dreaptă, acum i-acum. La birou i se spune că pleacă de pe linia 0. Și care-i zero? La «megafon» se anunță că trenul pleacă de pe linia 4... și uite-așa 0 e egal cu 4 și 4 cu 0. Cînd oare se va termina cu birocrația asta și la conducerea Gării de Nord se va hotărî odată să se numereze logic liniile de la secția B și să le inscrie numerele pe frontispiciu? Ca să nu se mai joace cu oamenii care au, eventual, în mîini și bagaje și copii, care mai sînt și bătrîni și provinciali și nedescurcări?...!

Cici IORDACHE

oborul — o gară în care unii vin să ia trenul, iar alții să plătească amenzi de mii de lei

Gara Obor e o gară mică sau o gară mare, poți s-o iei cum vrei.

Dacă ai judeca după numărul de trenuri de călători care umbli pe liniile ei în 24 de ore și care nu sînt decît 22, dintre care 10 pleacă și 12 vin, atunci stația pare una oarecare, fără nici o importanță deosebită. Dacă întorci moneda pe partea cealaltă și pui în balanță faptul că, după capacitate, Oborul ar putea prelua, fără opinteli, traficul Constanței, atunci situația se schimbă, gara devine una de prestigiu, cu o pondere respectabilă în perimetrul respectiv al Capitalei.

Acestea fiind zise, să-l ascultăm pe șeful adjunct al stației, Gheorghe Nedeloaia, vorbind despre micile probleme mari ale Oborului.

— Avem mai multe dificultăți cu mărfurile decît cu oamenii. Cu grijă, cu atenție, am studiat toate sugestiile călătorilor și am ajuns, cred, la o stare de fapt mulțumitoare. De la noi, spre Oltenița sau spre Ciulnița, se circulă civilizată, în garnituri curate și încălzite. Chiar și trenurile care transportă navetiștii, și avem cîteva sute de navetiști zilnic, merg normal, pleacă în condiții omești, chiar dacă uneori se mai întorc cu geamurile sparte sau cu plușul canapelelor tălat... Cu vagoanele de marfă însă este belea mare. În 24 de ore trec pe la noi pînă la 400 de asemenea vagoane, transportînd mărfuri containerizate, fie spre liniile industriale ale diferitelor întreprinderi, fie spre rampa de descărcare. Multe din vagoane ajung violate de pe traseu, dar nu asta este necazul cel mai mare. Pur și simplu, unele întreprinderi, și am să citez Combustibilul, Fabrica de săpun «Stela», întreprinderea de prelucrare a maselor plastice București, uită vagoanele garate pe linii, încurcînd circulația, creîndu-ne greutăți zilnice. Iată, de exemplu, pentru o întîrziere mai mare de zece zile, întreprinderea de mase plastice a plătit pentru vagonul numărul 315372975708 o locație de aproximativ 10 000 lei. În acest sens, am făcut sesizările de rigoare, dar nimeni n-a mișcat un deget.

Am impresia că forurile respective nu sînt sensibile la achitarea inutilă a unor sume astronomice.

Am căutat să vedem cum circulă oamenii muncii spre Oltenița. Am urcat în trei vagoane ale garniturii de dimineață și am coborît din tot atîtea, convingîndu-ne că în tren e cald și curat, că navetiștii, majoritatea călătorilor acestei curse, au condiții omești de transport, că se simt bine, îndeletnicîndu-se — la acea oră matinală, cu zece minute înainte de plecarea trenului — cu mîncatul sandvișurilor sau, cei mai grăbiți, cu bătutul unui șeptic.

Asta nu înseamnă că la Obor totul e bine și că la vară va fi cald.

Megafoanele suspendate deasupra peronului au vocea mută cam de multă vreme; ghișeul «Bagaje de mină» e mai mult închis decît altfel; băncile de pe peron sînt numai trei; în sala de așteptare este în permanență fum, asta pentru că fumatul este strict interzis, cum scrie pe pereți.

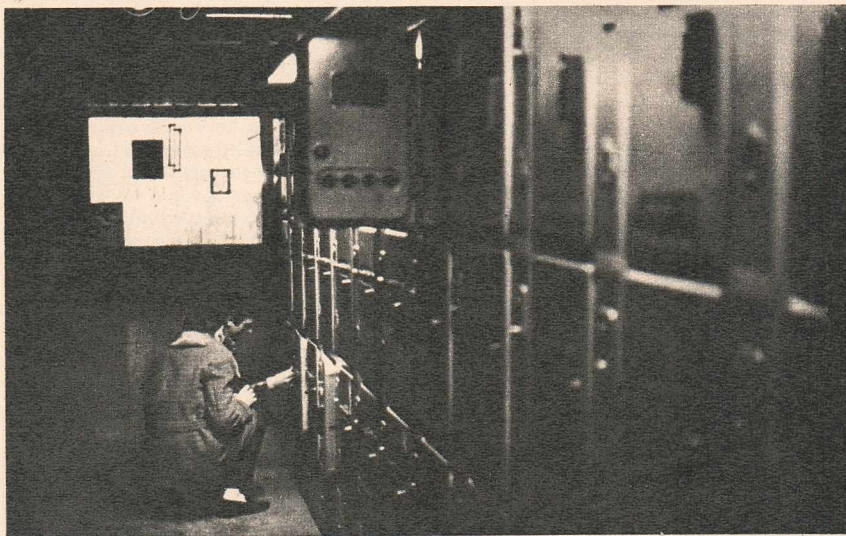
Nu, în gara Obor nu este totul în regulă, mai sînt destule de făcut, dar oamenii cu care am stat de vorbă acolo, și pe care i-am descoperit ceferiști prin leafă și vocație, știu cu exactitate cum stau lucrurile. Și promit să le îndrepte.

Înainte de a părăsi stația, am schimbat cîteva vorbe cu plutonierul major de miliție Gheorghe Gheciu și l-am întrebat dacă are mult de lucru.

— Uneori rup din carnet și 40 de amenzi într-o lună. Călătorii de Oltenița sînt mai scandalagii. Înfrînează trenurile și la un pahar de vin fac prostii.

Așadar, mică sau mare, gara Obor are probleme, cele mai multe fiind ridicate de mărfuri și nu de oameni, evident, în măsura în care acest lucru este posibil și firesc. Se pare, însă, că toate gările lumii se constituie într-un teritoriu aparte, în incinta căruia totul este posibil și totul este firesc. București-Obor nu face excepție de la regulă.

Ovidiu NEGoiTĂ

Dacă dorim, dacă avem nevoie, dacă sîntem îndreptățiți să cerem gări și trenuri civilizate, confortabile, funcționale, trebuie și noi, călătorii, să dovedim comportamente corespunzătoare față de gări și față de trenuri. Vom continua ancheta noastră și din această perspectivă.

viața neromanțată a unui inginer
cu cinci brevete de invenții (V)

nu mă apuc să sap un om decît atunci cînd urmăresc ceva

Cuvintele din titlu mi-au fost spuse mie în ziua de 8 decembrie 1973 de către Rădoi Aurel, șeful direct al lui Crișan Ioan, în perioada 1963-1973, la Institutul de cercetări și proiectări tehnologice pentru industria construcțiilor de mașini. Acești 10 ani au însemnat pentru Crișan invenții și inovații, pentru institut glorie, iar pentru țară tot glorie și sporirea capacității ei economice. Dar în ce climat a lucrat el? Sînt în posesia a tot soiul de probe și le pot pune la dispoziția celor interesați, că șeful său, Rădoi Aurel, de profesie cercetător științific și nu responsabilul restaurantului «Săftica» (mă refer la marele «boss»), i-a propus lui Crișan să-l facă părtaș moral, și desigur și material, coautor cum se spune, i-a folosit mașina lui în șir, i-a rodat-o chipurile și toate au ajuns pînă într-acolo încît oameni serioși, care pot confirma afirmațiile mele, au ajuns să-i spună: «lonică, tu azi-mîine ai să-i dai lui Rădoi și nevastă». Și, culmea culmilor, Crișan inventează ceva, dă lucrarea la dactilografiat, Rădoi se duce, taie «autor Crișan V. Ioan» și scrie deasupra «autor Rădoi Aurel». Foia cu pricina poate fi, de asemenea, arătată celor care eventual nu cred.

Deocamdată, priviți fotografia de jos.

La timpul potrivit am anunțat că din 1973, la vîrsta de 41 de ani, inventatorul Crișan este pensionat medical.

Redau acum opiniile a trei oameni care-l cunosc pe omul și inventatorul Crișan de mai bine de 10 ani, toți lucrînd la I.C.T.C.M.

DOCTOR-INGINER COSNEANU CONSTANTIN, ȘEFUL LABORATORULUI DE TURNĂTORIE

«Nu trebuia să se ajungă la situația asta. Crișan este un om serios, extrem de capabil, cu o mare putere de muncă. Chiar eu am vrut să-l iau la mine, dar nu mi s-a aprobat. Sistematically s-au aruncat în spate tot soiul de acuzații nefondate și chiar jignitoare. I-au alcătuit un soi de dosar Warren și au mers pînă într-acolo încît au chemat un psihiatru să-l declare nebun. A fost ceva extrem de penibil. Fosta conducere a institutului se face vinovată și de faptul că dezvoltarea la cald — lucru de mare importanță în economia fiecărei țări — este serios întîrziată în țara noastră. Ce mai încolo și încoace, este mult mai capabil decît șeful său Rădoi, care se ocupă de orice numai de cercetare nu. Sigur, Crișan nu este perfect, dar fizic și moral a fost în fața noastră și trebuia să fi avut grijă de el. Dealtfel, el nici nu știe

cit a contribuit la îmbunătățirea climatului din institut.»

CERCETĂTORUL PRINCIPAL AUREL RĂDOI, ȘEF DE LABORATOR

«În primul rînd Crișan trăiește cu obsesia trecutului și simte tot timpul nevoia să se apere atacînd. Umbliă după glorie publică, este plin de dorința de afirmare și din același subiect scoate mai multe invenții. Pleacă la lucru cu un colectiv și semnează singur. Nu vi se pare și dumneavoastră normal că dacă sînt șeful lui, dacă-i aprob o invenție să mă trec coautor? Este dezechilibrat psihic și n-are nimeni nimic cu el, ci cu acțiunile pe care le face (s.n.). N-am avut relații personale cu el, m-am ferit să-l calific și apoi eu nu sap un om dacă n-am un interes. Are un obicei straniu: din lucruri complet disparate ajunge la o idee comună. Uneori colegii își însușește (s.n.) lucrările lui. V-aș spune și mai multe, dar nu vreau să devin publicitar (s.n.)»

Cuvintele subliniate aparțin desigur interlocutorului nostru.

DOCTOR ÎN CHIMIE KOHN ELLI, ȘEFUL LABORATORULUI DE ANALIZE

«Crișan este serios, cinstit și de treabă. Rădoi nu este cercetător, ci organizator abil și este din principiu împotriva criticii. L-a tracasat spiritual pe timp lung și asta l-a distrus. După părerea mea, selecția cadrelor de cercetare suferă încă, uneori contează pilele și relațiile. În acest fel ne irosim, și statul pierde inteligentă, bani și valută. Și, firește, oameni de valoare.»

Serialul se încheie aici, poate incomplet, dar de la un capăt la altul adevărat. Concluzia? Unui om niște indivizi, nu o societate, i-au făcut repetate nedreptăți, l-au nevrotizat, i-au speculat defecte reale, dar au ignorat că în primul rînd Crișan este inventator. Și în țara asta avem mare nevoie de inventatori. Deci: un tînar pensionar de 41 de ani așteaptă reabilitarea sa morală, speră să-și recapete sănătatea și să mai inventeze lucruri utile societății noastre.

Eugen SECELEANU

— SFÎRȘIT —

PROCEDEU DE ZINCARE FĂRĂ CIANURI
CARE SĂ ASIGURE PROTECȚIE ȘI PENTRU
CLIMAT TROPICAL.

ELABORATORI

Responsabil:

Ing. M. Popa - Ing. Rădoi Aurel
Ing. M. Popa - Ing. Rădoi Aurel
Proiectant II - Diakou Nic.

adevărul
despre eroi (V)

omul care a adus țării 5 600 000 lei economii

nunt: din cauza lipsei de curent, mînam strungurile cu mîna, ca să strungim șuruburile forjate, tot manual. După naționalizare, treburile au început să se pună la punct. S-a simțit că e un plan, că trebuie realizat. A început viața organizată, disciplina în muncă.

...În 1951, după absolvirea liceului la fără frecvență, după absolvirea școlii de maștri, Mihai Pop realizează prima inovație. Azi are la activ 42 de inovații și o invenție. Eficiența lor economică pe toți anii de aplicare se ridică la 5 600 000 lei. «Cine este omul care a adus cele mai multe economii pe județ?», au fost întrebați în 1969 pionierii din clasa a V-a la un concurs «Cine știe ciștișigă». Copiii au știut. Încă înainte de a primi titlul de Erou al Muncii Socialiste, Mihai Pop era cunoscut ca inovator.

— Sinteți stimat de toată lumea. Munca dumneavoastră a fost cinstită cu cea mai înaltă apreciere, care credeți că e secretul, dacă există un astfel de secret, al reușitei dumneavoastră?

— Plăcerea în muncă. Să nu faci automat munca de zi cu zi, să cauți mereu ceva nou, alte metode, alte procedee. Să găsești resurse interne acolo unde nimeni nu mai crede că există, cu mijloacele existente și fără investiții. În timpul liber gîndesc, reanalizez programele, greutățile. Așa se nasc ideile. Așa am reușit să gădesc 43 de soluții acceptate de tehnica de azi și care prezintă noutate. Cred că e ceva. Să caut noul și pentru mine o plăcere și o pasiune. Asta mi-e, să zic așa, și distracția în afară de familie.

— Timp liber îmi închipui că nu prea aveți. Totuși ce faceți în ceasurile pe care munca vi le lasă neocupate?

— În fiecare săptămînă, de obicei duminica, eu și soția îi scriem fetiței la Cluj. Mă uit la televizor la toate emisiunile de sport — măcar atîta timp caut să-mi rezerv. Ascult teledifuziunea în fiecare zi, dacă nu la șapte jumătate, la zece sau la unsprezece. Citesc ziarele. Particip și la programul de curățenie acasă, eu scot covoaarele, eu manevrez aspiratorul. Dacă soția face mîncare, curăț cartofii, îi mai ajut cu ce are nevoie. Joi, de la 5 la 8, spălăm; dacă nu se poate, atunci duminică.

— Văd că sinteți un om foarte organizat, și acasă un soț ca în basme.

— Am o mare satisfacție cînd văd că soția mea e mulțumită, nu e obosită, cînd simte ajutorul meu.

— Care v-au fost cele mai mari bucurii?

— Cea mai mare a fost în '71, cînd am fost onorat cu titlul de Erou al Muncii Socialiste. Și faptul că exemplul meu va rămîne poate legat de istoria acestor ani. A doua — intrarea fetiței în facultate. A fost o satisfacție de nedescris: erau 605 inși, 100 de locuri și au intrat 70. A treia ar fi să am sănătate și să ajung să o văd căsătorită, iar soția și cu mine să îngrijim de copii. Pe fetiță aș vrea s-o aduc, după terminarea facultății, să lucreze cu mine în uzină, la centrul de calcul care se înființează acum. Sigur, asta e numai o dorință...

Delia ȘTEFAN

PREMIERĂ ROMÂNEASCĂ

CAPCANA

Nu ne putem lua rămas bun, oricum, la întâmplare, în mod hain, de la un erou de serial. Printre altele, când vine momentul despărțirii, trebuie să-l știm lăsat pe mâini bune. Ale unor prieteni, ale unei iubite. Exact ceea ce se întâmplă și cu Mihai Roman, protagonistul filmelor realizate după scenariile lui Titus Popovici și Petre Sălcudeanu (acesta din urmă colaborator doar la primele patru serii): comisarul comunist care și-a început cariera fără să aibă habar cum se ține un pistol și care își încheie misiunea domolind zelul profesional al unui proaspăt învățăcel; omul fără casă, fără masă, căruia, într-o zi senină, o tânără activistă (mai precis, minunata Mariana Mihaș căreia, în sfârșit, cinematograful i-a deschis ușile din față) îi mărturisește printre lacrimi că «în afară de imbinarea plăcutului cu educativul în munca de propagandă mai știe să facă și sarmale». Până la acest final, să-i spunem duos, eroul a mai descurcat niște ițe, a atras banda de legionari într-o *Capcană*, cu alte cuvinte s-a aflat la datorie și, tot cu alte cuvinte, cineastul Manole Marcus a pus punct serialului deschis de Sergiu Nicolaescu cu filmul *Cu miinile curate*. Nu este un adevăr de ocară acela demonstrat de atâtea și atâtea producții ale lumii, și simțit pe pielea noastră de spectatori, că o omenească oboseală a autorilor se poate instala în spațiul dintre un episod și altul, slăbindu-i ritmurile sau mohorin-

du-i culorile. Poate de aceea nu am intra cu inima slobodă la *Capcana*. Iată de ce, mai mult decât surpriza recuștigării dramatismului și a coerenței — lucruri deloc neglijabile nici ele — așezi în fruntea evidențelor bucuria de a face film. Cel puțin câteva scene sînt lucrate cu acea atenție delicată care nu se mai cheamă nici profesionalism, nici meșteșug, ci dragoste pentru toate filmele pe care le ai în cap, pe care le aștepti sau care te așteaptă, de care le meriți sau le poți merita. Cu totul remarcabil debutul filmului — acea nunta tragic terfelită (secvența îi prilejuiește lui George Mihăiță o apariție de înaltă clasă)—urmat, la aceeași cotă valorică, de balul U.T.M.-iștilor, aduși acolo nu pentru valsuri, ci pentru «cuvîntul introductiv» și «amintiri din ilegalitate», ori demna acceptare a morții de către primarul comunist luat zălog de ultimii apărători ai «ordinii» legionare. Simplificarea și limpezirea acțiunii din acest ultim episod, efortul mai stăruitor de a înlătura balastul, îngăduie unor astfel de momente de bun cinematograf să-și trăiască viața lor și, una peste alta, să nu privim înapoi cu minie atunci cînd deschidem un capitol al filmografiei românești care începe cu un titlu frumos: *Cu miinile curate*.

Magda MIHĂILESCU

actori
și
roluri

ANTONELLA LUALDI, o mai veche preferință a autorilor de ecranizări stendhaliene: după «Mănăstirea din Parma» actrița italiană își înscrie în filmografia personală și foiletonul TV «Lucien Leuwen»

cine, ce, unde, cînd?

● Mylène Demongeot și Jean Seberg sînt partenere în filmul lui Marc Simenon «Cutia cu conserve», iar Dominique Sanda și Maria Schneider — în «Lupul stepelor» de Fred Haynes.

● Filmul «Fuga» al cuplului de regizori sovietici Alov și Naumov ne-a relevat un interpret cu o pregnantă personalitate, Vladislav Dvorjeki (generalul Kliudov). De atunci, adică de acum trei ani, actorul devenit extrem de solicitat a mai apărut în alte 7 filme iar în prezent este protagonistul «Imposibilei întoarceri» de Andrei Saltikov.

● Philippe de Broca și-a rebotezat ultimul film: «Cum să distrugi reputația celui mai celebru agent secret din lume» a devenit, mai pe scurt, «Magnificul».

● Actrița americană Katherine Ross (Laureatul, Butch Cassidy și Sundance Kid) — foto — a fost invitată de Philippe Labro în Franța pentru filmul «Întimplarea și violența». Cînd în America ai avut parteneri ca Dustin Hoffman, Paul Newman, Robert Redford, nu poți apărea în Europa alături de oricine. Drept care, Katherine Ross își va vedea numele pe generic alături de cel al lui Yves Montand.

● Monicăi Vitti i s-a acordat Oscarul italian al filmului, premiu înminat de către însuși președintele Giovanni Leone.

● În cadrul Zilelor filmului de la Sorrento, dedicate, în acest an, cinematografei din R.F. Germania, a fost programat un ciclu omagial dedicat lui Ernst Lubitsch.

apa, la bine și la rău

Ca un făcut, ca un semn tulburător al inextricabilelor noastre legături cu natura, la o întrebare dincolo de care se afla interesul de a ști ce i-a bucurat și ce i-a întristat mai mult pe vilcenii, în 1973, aveam să primesc un răspuns care, și într-un caz și în celălalt, ne amintește cât și cum trăim prin puterea apelor, dar uneori și sub vrerea lor. Și ceea ce a fost de bucurie, și ceea ce a fost cu supărare în județul Vilcea, s-a tras, într-un anume fel, de la apă. Intrarea în funcțiune, cu 40 de zile mai devreme, a turbinei numărul 2 din cadrul hidrocentralei de pe Lotru este mândria vilcenilor în acest an, dacă vrem să ne închipuim, neapărat, un vîrf al satisfacțiilor. Acolo, sus, «timpul a fost bun cu noi, n-au fost ploți, am lucrat din plin» — îmi spune secretarul Comitetului de partid de la Lotru, Ion Bolovan. La cîmpie, în primăvara, apele și-au făcut însă de cap. Oltul a dat din nou de furcă 80%, din suprafața arabilă a unor C.A.P. de pe valea lui. Prundeni, Zăvideni, Orlești, Scundu, Onesti, Marcea a fost inundată.

Dar să luăm pe rînd binele și răul.

*

Secretarul Comitetului de partid (mai sus amintit), ca și directorul grupului de șantier de la Lotru, inginerul Dan Gh. Predoiu (eroul unui interviu de acum două luni al colegului Nelu Ionescu), tin mult la înrădăcinarea unui adevăr cu termen de valabilitate de cel puțin doi ani. În linii mari, el ar suna așa: «Cine crede că la Lotru greul a trecut, se înșală. Anii cei mai grei sînt '73 și '74. Acum putem în întrebați ce-am păzit aici opt ani».

S-au scormonit măruntaiele muntelui, s-a mutat din loc ceea ce a trebuit mutat, s-au terminat depunerile la barajul mare de la Vidra și betonarea la barajul de la Galben, s-a asigurat cale liberă apelor, între Galben și Vidruța și către Haneș, a devenit aptă să transporte apă galeria Balindru-Haneș, s-au excavat (în 1973) 30,752 kilometri, au început excavările la Petrimanu, turnarea barajului de la Jidoaia, dar toate aceste evenimente de proporții grandioase, fărîmițate pe întinderea unui an, nu pot căpăta, din păcate, un chip anume doar din reconstituiri. În schimb, cu oarecare imaginație, îi putem vedea pe bărbății de seamă ai hidrocentralei, strînși ciorchînci, în seara zilei de 13 noiembrie, în fața unui aparat cît o jucărie, care trebuia să anunțe intrarea în circuitul național a turbinei numărul 2. În termeni strict profesionali, asta înseamnă realizarea «primului paralel»; cu alte cuvinte, dar nu ale reporterului, ci ale lui Ion Bolovan, «momentul cînd se dă primul curent pe sîrmă». La ora 23,30 turbina aceea cu numărul doi a început să fie pusă la treabă, isprava ei din prima noapte fiind de 50 megavati.

Pentru că noi am tot dat zor cu Vilcea și vilcenii, cu Lotrul și lotrenii, directorul Predoiu ne roagă să nu uităm că «primul paralel despre care am vorbit este, deopotrivă, și o mare realizare a Uzinelor Reșița, iar Uzinele Electroputere își au și ele partea lor de merit».

*

La ora la care Lotrul își consfințește statutul de cea mai mare hidrocentrală de pe apele interioare ale României, țărani de pe valea Oltului recoltau varză de toamnă și porumb reînsămîntat și se bucurau că, în ciuda vrăjmășiei apelor, n-au trebuit să-și caute bucatele prin alte părți. «În primăvară, oamenii erau deznădăduiți — relatează inginerul Ilie Boagiu, director general adjunct al Direcției generale agricole — mai ales cei din Marcea, cei mai crunt loviți. În urma unei ruperi de nori, apele au ajuns pînă la șoseaua națională, nimeni nu-si amintea să fi văzut vreodată așa ceva. Unde fusese înainte cîmp, și ce frumos, era acum luciu de apă. Dureră era cu altă mai mare cu cît recolta anului se anunța bună de tot. Oltul și afluenții săi au depus straluri de 80 de centimetri de mil, toată vegetația a fost acoperită. Trăiam istoria Egiptului cu Nilul său. Țăranii au răbdare însă, au înșămîntat pămîntul și de cite patru ori, au pus porumb dublu hibrid, au adunat roșiile toamna. Practic, pămîntul nu a rămas sterp nicăieri, dar gîndul a ceea ce ar fi putut să fie recolta acestui 1973 ne face să simțim o muscatura în mîma. Pagubele totale se ridică la 23 294 460 lei». Vilcea a plătit scump, prea scump, privilegiul — mai mult poetic — de a fi udată de apele celui mai hoinar dintre riurile țării. Dacă știm și putem să urim uneori apele, atunci să ne închipuim că tot ceea ce s-a petrecut sus, în munți, la Lotru, silirea riurilor de munte să o ia către Ciungnet, este, poate, și o răzbinare a anarhice libertăți declanșate la cîmpie.

Magda MIHĂILESCU

„Zaraza“ este o melodie nemuritoare, dar nu o putem fredona la infinit!

Este simbătă seara, afară ninge, dar nu liniștit, iar în foaierele de marmură al Casei de cultură din Alexandria patru tineri joacă ping-pong. În sala de spectacole — pustiu. Mă întîmpină o femeie de serviciu, e vreun program, ceva?, întreb. Ce program, tovarășul director e într-o ședință, degeaba pierdeți vremea, zice. Și ies iară în frig, în centrul orașului Alexandria, care oraș mai este, după cum se știe, și capitala județului Teleorman. Totuși, este simbătă seara, și deși admit că jumătate din populația orașului stă la televizor nu pot să nu mă întreb, fără nici o ipocrizie însă, fiindcă nu mă așteptam să asist la cine știe ce premieră teatrală pe țară, care este viața spirituală a Alexandriei? La restaurantul din centru se cîntă Zaraza și se bea vin amestecat cu Pepsi, localul este luat cu asalt, diseusa face eforturi dramatice să acopere vocile. Vreo sută de tineri, fete și băieți, străbat în grupuri compacte pentru «n»-a oară strada principală, la al șaptelea tur devin eu însumi o figură familiară și încep să răspund la saluturi.

E o întîmplare, zic, să vedem ce va fi mîine și-n zilele următoare.

Duminica dimineața la Casa de cultură ropote de aplauze, mare concurs de muzică ușoară, concurenții sînt recrutați din sală prin simpla ridicare a unei mîini. Se cîntă tare, se cîntă generos, se cîntă fals, un brunet cu favoriți, adept al lui Celentano, entuziasmează sala, mă uit în jur, puștime, puștime sută la sută — media de vîrstă cel mult 17 ani. După care Casa de cultură intră din nou într-o perioadă nedefinită de repaus.

Biblioteca orașenească dispune de vreo 40 000 de volume. Un personal calificat poate da ufile îndrumări oricui, dar sediul sus-amintitei instituții este departe de ceea ce ar trebui să fie, sală de lectură de fapt nu prea există, unde mai pui că în planul de sistematizare respectiva clădire va fi demolată. Deocamdată nu se știe unde va fi amplasat noul sediu al bibliotecii orașenești. Cu riscul de a fi suspectat de căutarea unor efecte ieftine, declar că ar fi păcat și ne semnificativ ca Alexandria de Teleorman să aducă aminte de cealaltă Alexandrie numai pe motivul că și într-un caz și în altul la mijloc a fost vorba de două biblioteci.

Directorul muzeului, profesorul de istorie Corneliu Beda, are probleme asemănătoare. Clădirea care adăpostește măturii ale trecutului teleormănean este neîncăpătoare. În depozite zac piese valoroase care riscă să se deprecieze, noi am cerut o altă clădire, dar n-am primit încă un răspuns ferm, se pare că nu sînt fonduri, îmi destăinuie «of»-ul său directorul, care vara poate fi găsit în diferite puncte ale județului, participînd activ la săpături arheologice, la Zimnicea, unde s-au descoperit 25 de așezări geto-dacice, sau la Gumelnița, oriunde trecutul și-a lăsat amprenta durabilă, semnificativă.

Sigur, sînt convins că la Alexandria este mai important să se construiască în momentul de față blocuri de locuințe și o mare uzină de rulmenți (cei cîțiva specialiști japonezi aduc de pe acum un aer exotic cumintelui oraș de cîmpie), dar pentru un județ tînar, pentru o și mai tînară capitală de județ, care nu se poate mîndri cu monumente istorice de anvergură, orice dovadă de perenitate merită a fi cu grijă semnalată

și conservată. De unde, necesitatea ființării unui muzeu județean care să justifice acest nume.

Vicepreședintele Comitetului județean de cultură și educație socialistă, tovarășul Florian Neagu, îmi enumeră cu îndreptățită mîndrie performanțele echipelor de dansuri populare din Conțești și Strobăneasa, care au cîștigat importante premii. Aflu apoi că la sate se află în plină activitate cercurile de lectură care cunosc o mare afluență, ele continuînd vechea tradiție a clăcilor. Bucureștii este relativ aproape, vin destul de des formații profesionale de estradă, teatru etc. Și nu numai la Alexandria, ci și la Turnu, Roșiori de Vede, Zimnicea.

Am fost și sîntem onorați cu vizita unor prestigioși oameni de cultură și artă care vin bucuroși la noi, mai ales că din județul nostru s-au ridicat unii din scriitorii noștri contemporani de frunte, încheie vicepreședintele. Toate bune, dar cred că viața spirituală a Alexandriei și a județului Teleorman mai poate suporta îmbunătățiri!

Casa de cultură este o construcție superbă din piatră și marmură, dar prea ades seara, într-un colț, se joacă doar ping-pong, restul clădirii fiind cufundată într-o beznă absolută, economie, în cazul de față, cu totul neavenită. Apoi, pe întreg teritoriul județului, nu există o singură formație profesionistă, indiferent că este vorba de teatru, muzică ușoară ori populară. Despre biblioteca orașenească și muzeul județean, am amintit mai înainte. Trăgînd linia și adunînd, mi se pare puțin, mai ales pentru un județ care vine (vezi construcția uzinei de rulmenți, cea mai mare din țară). Oricum, miile de tineri, de viitori muncitori, tehnicieni și ingineri, merită în timpul lor liber ceva mai mult decît nemuritoare melodie «Zaraza», cîntată, e drept, cu multă convingere în localul așezat peste drum de clădirea ce poartă cu mîndrie anușul publicitar:

Tot ce doriți,

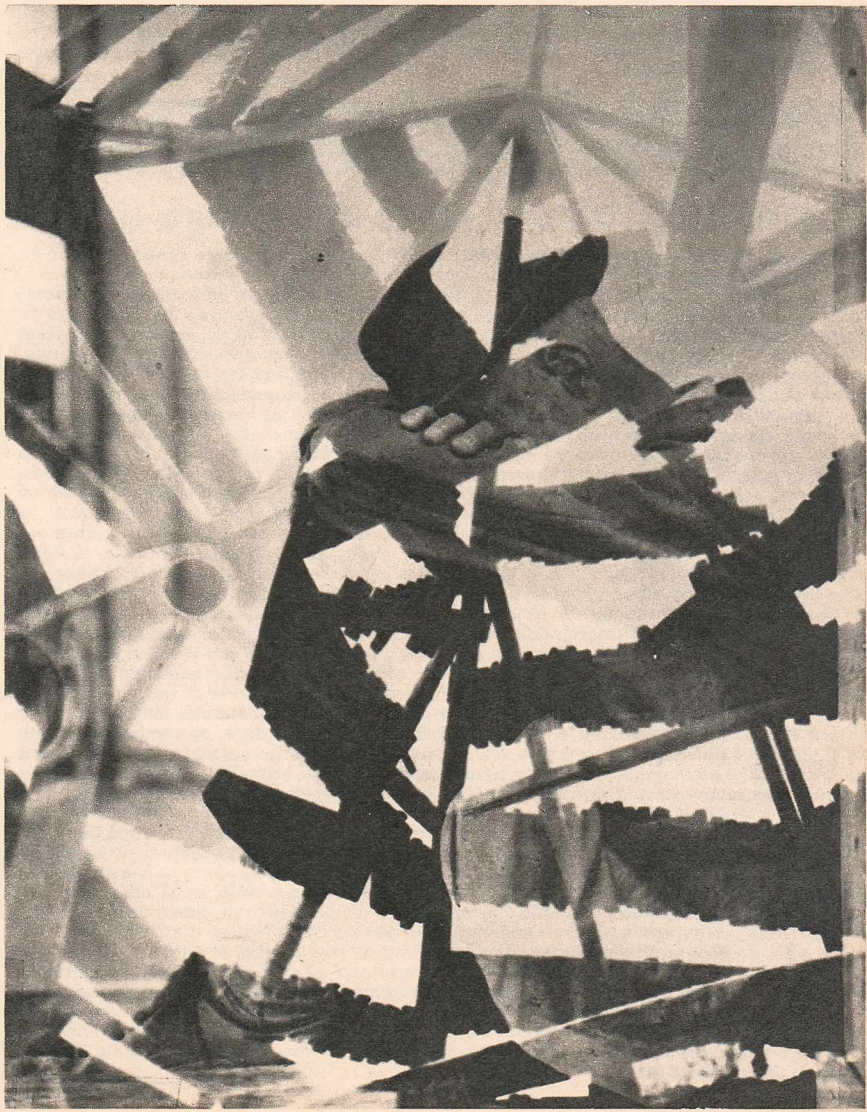
La magazinul «Crinul»
găsiți.

Mihai HETCO

reflexe

„Străzile au amintiri“

de A. MIHAILOPOL

cronica pretențiilor

c.f.r., i.s.b., i.t.b.

● Într-una din primele zile ale acestui an a trebuit totuși să revin în București. Cineva a vrut să m-a ajute și mi-a dat un pont: «Ce să cauți, dom'ne, la Pitești, când trece chiar pe la Ștefănești automotorul 162? Se formează la Cimpulung, are doar bilete cu locuri, oprește numai la Ștefănești și Titu, iar la 18,27 e în București». Chiar, ce era să caut la Pitești. Numai că în gara Ștefănești s-au vândut 3 bilete cu locuri și vreo 15 fără. La fel s-a întâmplat, probabil, și la Cimpulung și în toate celelalte stații, așa încât, în gara de unde plecam, automotorul, care avea doar 2 vagoane, a sosit plin ochi. Nici cei cu locuri, nici cei fără n-au putut urca, întrucât cei din tren nu doreau, nu puteau, n-aveau nici un interes să deschidă ușile. Intervenția șefului stației Ștefănești a fost energică: «Urcați și dumneavoastră pe unde puteți. Descurcați-vă». Am fi nedrepti dacă n-am adăuga că, totuși, ceva a făcut mai-marele gării pentru noi. A ținut automotorul în stație până am reușit să urcăm (unii), să ne agățăm de minerele ușilor (alții). Cum s-a desfășurat călătoria vă puteți închipui. Adaug numai că automotorul a oprit cam în toate stațiile pe distanța Ștefănești-Titu și că pe fiecare peron așteptau cam 10-15 posesori de bilete cu sau fără loc. Toți am putut constata cât de învechită este pentru lucrătorii C.F.R. teoria conform căreia, în același timp, două lucruri nu pot ocupa același loc în spațiu. Se pare că C.F.R.-ul a descoperit că, măcar în privința oamenilor, lucrurile nu stau chiar așa.

● Despre lucrătorii de la I.S.B. nu-mi amintesc decât atunci când văd mizerie în jurul caselor noastre sau când îi văd noaptea, în costumele lor portocalii, fosforescente. Iată însă că la acest început de an i-am regăsit, sub altă formă, în casele unor buni prieteni din sectorul 6. Ei, prietenii mei, se lăudau fiecare cu felicitațiile primite de Anul nou din partea lucrătorilor I.S.B. Pentru că eu n-am primit o astfel de felicitare, nu-mi rămâne decât să public textele a două dintre cele de care s-au bucurat prietenii mei: «Anul nou cu bucurie./ Să vă dea tot ce doriți./ Sănătate și belșug./ Pace pe acest pământ./ Vă urează măturătoarea/ străzii dumneavoastră» și «Anul nou cu bucurie/ Să vă dea tot ce doriți/ Și ani mulți și fericiți/ Noi vă zicem să trăiți/ Să trăiți zicem acum/ Să trăiți și la mulți ani./ Cu sănătate și bani!/ Vă urează muncitorii/ Gunoierii de la I.S.B.».

● Sub continuul directorat al tovarășului Mircea Horia Teiușanu, activitatea I.T.B.-ului dacă n-a cunoscut sperata evoluție, cunoaște vizibila, de noi, toți bucureștenii, involuție. Auzind că marți, 8 ianuarie, mai multe depouri și garaje ale I.T.B.-ului au fost vizitate de prim-vicepreședinți ai sectoarelor Capitalei și de reprezentanți ai I.G.L.-ului în scopul stimulării lucrătorilor I.T.B. pentru o mai exactă îndeplinire a sarcinilor de serviciu, joi, 10 ianuarie, am plecat liniștit de-acasă. Pentru că îmi făcusem iluzii am așteptat în stația «Spitalul 23 August», de pe linia tramvaiului 14, cincizeci de minute! Apoi, desemnat, am luat-o la picior până la Electroaparaț, unde este capătul de linie al troleibuzului 86. Aici am stat 14 (paisprezece) minute în stație, pentru că 4478, 4420, 4421 și 4413 nici nu aveau de gând să plece. În sfârșit, am plecat cu 4478. Până la stația unde am coborât am mai observat că, deși troleibuzul circula pe linia 86, în el există o frumoasă și detaliată schemă a traseului liniei 81! La intersecția Vatra Luminoasă-Șoseaua Mihai Bravu, 4478 era să se tamponeze cu un Fiat 1300. Asta pentru că în timp ce conducătorul Fiatului a trecut, corect, pe verde, 4478 a pornit, după părerea șoferului său, tot corect, dar pe roșu! Omul de la volanul troleibuzului ne-a și explicat: «Păi stopul asta stă, așa, pe roșu pentru noi de două zile. Ce, sintem nebuni să așteptăm atât?»

Dorin TUDORAN

ce este și ce vrea

un grefier

Gheorghe Iliescu, 63 ani, absolvent al Facultății de litere și filozofie (filologie romanică apuseană), căsătorit, grefier-șef la judecătoria sectorului 1 al Capitalei, cel mai vechi funcționar (40 ani) din vastul complex de judecătoria și tribunale adăpostit în clădirea de pe cheul girlei, cunoscută îndeobște sub numele de «Tribunalul Mare», membru al P.C.R. din 1947. Trăsături dominante ale firii sale: blîndețe, înclinare spre meditație, statornicie.

— Ce este un grefier?

— Un om de justiție.

— Fără-ndoială, dar...

— Nu, nu fără-ndoială, însă este. Om de justiție, așa cum spui om de știință, om de literă, om de teatru. Tace și suride, oarecum jenat, iar ochii lui îmi spun: «m-am cam avîntat, poate exagerez», apoi cu glas tare: «Mă rog, asta este, sau cel puțin ar trebui să fie, un grefier».

— Totuși, câteva cuvinte, pentru cei ce nu știu despre atribuțiile și sarcinile de serviciu ale grefierului.

— Asistă, purtînd aceeași robă solemnă ca judecătorii și procurorii, în instanță, cu funcții organizatorice și de redactare, se ocupă de citații, de mijloace probatorii. Prin analogie cu întreprinderile economice, putem zice că grefierul este un fel de dispecer. Ca grefier-șef, am și funcții administrative, gestiunea întregii dotări materiale a judecătoriei de sector, a corpurilor delictive, atîta timp cît se află aici, la noi. Asta, firește, foarte, foarte pe scurt.

Tot foarte pe scurt îmi povestește acest veteran al justiției și viața lui, crîmpeie de amintiri din munca de care, vădit, este legat. Succinta relatează mă face să bănuiesc că în arhiva memoriei lui se află material pentru o întreagă comedie umană.

— Ce făcea acum patru decenii un student sărac? Își căuta o slujbă, cît de cît. Așa a intrat Gheorghe Iliescu atunci practicant diurnist la tribunal, fiind avansat în 1938 impiecat cu leafa în regulă. Și a rămas grefier deși între timp absolvise literale.

— Am senzația că tiri atît de veche moment disc îi plac copiii și fotbalul; o slăbiciune lui Dobrin. tornicia, ast tudine, fără Grefier es de două. Nu 1971, ci în dif nalul Mare», nioară cel mai a rămas singu Cîte des ani! Așa caractert de răsclu.

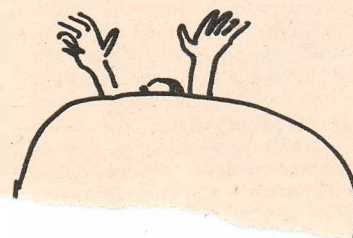
tînd asupra celor văzute în dosare, la interogatorii sau în instanță, Gheorghe Iliescu a ajuns la concluzia că nu există oameni cu o fire destul de ascunsă încît să nu și-o dezvăluie pînă la urmă. În ce privește cauzele civile, îi împarte pe pricinași în două mari categorii: oameni implicați fără voie și procesivi. Bîlci mare este atunci cînd se întîlnesc doi procesivi, altfel tendința firească a conflictelor dintre oameni este să se stingă, acționînd adesea străvechea înțelepciune că (atunci cînd nu sînt în joc interese vitale) mai bine o împăcare strîmbă decât o judecată dreaptă. Ajuns la acest punct, tovarășul Iliescu îmi mărturisește că dacă ar fi să dea un sfat oamenilor în general, le-ar spune să evite, pe cît posibil, calea judecăților care de cele mai multe ori costă mai mult decât face, în nervi, bani și timp.

Din păcate, o coloană în revistă nu este decât o coloană. Mai pot adăuga doar că aparatul justiției are greutatea din pricina fluctuației de cadre medii; absolvenții de liceu se angajează, stau un an, doi, trei și pleacă; foarte puțini rămîn să-și facă aici o carieră, încît mereu trebuie formați funcționari noi.

— Acțiunea de reciclare — spune interlocutorul meu — se dovedește și la noi necesară și utilă. Nu pot dori decât să fie extinsă, perfecționată. În acest sens, mi-aș îngădui o sugestie modestă: toți grefierii să învețe dactilografia. Eu totdeauna intru în instanță cu mașina de scris, ușurînd astfel munca celor ce folosesc textele redactate de mine și, sper, evitînd eventuale greșeli datorate unor documente greu de descifrat. Iată, aşadar, ce este un grefier, și ce vrea el.

Mircea FODOREANU

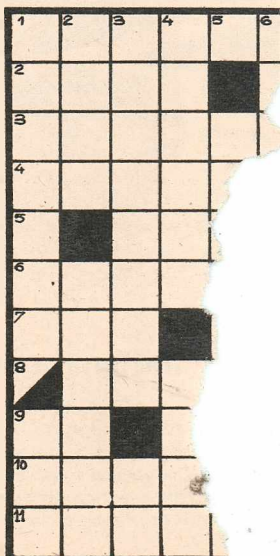
Petre BOTEZATU

tinere

ORIZONTAL: 1) Poet român care în «Gînduri» scrie: «Suflați colbul de pe cronici și faceți să renască virtuțile bătrînilor de atunci în sufletul tinerimii de azi» — Prezente la toate cursurile (sing.). 2) A ajuns celebră cu Mona... — «Pentru patria sa e născută în fiecare» (Joost Van der Vondel). 3) Celebru filozof grec care în «Retorica» notează: «Tineretea iubește mai mult decât orice vîrstă să-și facă prieteni». 4) O romană foarte modernă — Om slab și mic (rar). 5) Un verb cu ferestrele deschise — Vara francezului. 6) Nu se poate spune că e fără gust — O scîrșitoare proverbială la vîrste mai înaintate. 7) Exodul hărniciei — Plin de voie bună. 8) Unul dintre cele mai vechi și renumite focare de cultură bucureștene — Primul între primii — Carte poștală. 9) Primii pași ai bobocilor (fig.) — Cea de-a XV-a parte a «Iluminărilor» tînarului fenomen Arthur Rimbaud «cetățeanul efemer și nu prea nemulțumit al unei metropole...» — Cîntecul de pierzanie al greierului. 10) Pentru el e mereu liniște — A plătit cu prețul propriei vieți. 11) Lăcaș de cultură al tinerilor de astăzi, constructorii de mîine — O tînră...

VERTICAL: 1) ...și un tînr, poetic vorbind — Localitate în U.R.S.S. 2) Moneda-pasăre-instrument — Alt poet clasic român din care cităm: «Tineretul să-l păzim ca să nu se deprindă cu răul obicei al șederii prin cîrciumi» («Dușmanul dintre noi»). 3) Piesă a lui Plaut, în care apare maxima «Modestia șade bine tînarului» — Inimă de erou! 4) Poet, dramaturg, om de literă român, care în «Scrieri

tînăra generație zdruncină ierarhiile

Anul 1973, dominat cu autoritate de românul Ilie Năstase, și în care veteranii Laver, Newcombe și Rosewall au readus Salatierea la Sidney, a fost totodată anul în care noul val a mai trecut o parte din examenele afirmării. Printre promoțiile primului eșalon — americanul Jimmy Connors, elevul preferat al bătrînului Gonzales, care vede în el viitorul campion de superclasă. Pe terenurile cu suprafețe rapide, Connors a reușit să întrecă în '73 aproape toată elita tenisului mondial fiind — odată cu câștigarea marelui concurs din Australia — primul (cronologic vorbind) lider al Grand-Prix-ului din 1974. Loviturile puternice, temperamentul său vulcanic care-l împinge în permanență la plasă, marea ușurință în deplasare — iată armele cu care Connors își sufocă adesea redutabilii adversari. La 21 de ani, el se anunță, în perspectivă, unul din principalii adversari ai lui Năstase.

Îl urmează suedezul Bjorn Borg, născut la 6 iulie 1956, un tînăr cu păr blond și privirea aspră, care amintește de precocitatea lui Hoad sau Rosewall. Borg are pînă acum 1,80 metri înălțime, 70 de kilograme și o părere precisă despre viitorul său sportiv: «Trebuie ca în patru sau cinci ani să devin cel mai bun, așa cum nu sînt în prezent, dacă nu voi abandona tenisul pentru o carieră de profesor de educație fizică». Pentru a-și atinge scopul, campionul suedez se dedică în întregime tenisului, jucînd în fiecare zi două ore dimineața și două ore după-amiaza. În timpul turneeelor, el adaugă meciurilor încă una sau două ore de muncă intensă pentru perfecționarea loviturilor. Borg este la vîrsta junioratului și, deși ar putea obține victorii sigure în concursurile juniorilor sau în cele rezervate jucătorilor pînă la 21 de ani, el

seniorii. Tînărul suedez își îmbunătățește loviturile și calitățile fizice, dar mai important decît asta ni se pare faptul că, la vîrsta lui, a sesizat secretul marilor performanțe: «Știu că trebuie să renunți la multe plăceri dacă vrei să ajungi campion.» L-am întrebât pe Ilie Năstase de ce îi place Borg, iar el mi-a răspuns: «Pentru că lovește puternic se deplasează ușor și, mai ales, nu se sperie de nume sonore. Nici chiar de cel al lui Ilie Năstase».

După Krishan, Mukerjee, și Lall, India este din nou reprezentată în plutonul primelor rachete ale lumii, de data asta de tînărul V. Amritraj, marea revelație a Forest Hill-ului 1973, iar clasarea lui între primii 15 jucători ai Grand-Prix-ului încheiat dă o puternică notă de autenticitate speranțelor puse în el.

Roscoe Tanner este mai puțin cunoscut în Europa. Are 22 de ani și este absolventul facultății de științe politice al Universității din Stanford (California). Printre învinșii săi pe terenurile californiene se numără Orantes, Okker și Năstase. Pînă în 1973, nu a jucat turnee decît în vacanțele universitare. Acum rămîne de văzut dacă iarba și zgura îi vor conveni tot atît cît durul ciment de acasă.

Mă opresc aici, deși celor patru li s-ar putea adăuga americanii Stockton, Mayer, Van Dilen, Gerulaitis, Solomon, englezul Mottram, cehoslovacul Lankovsky, chilenii Prajoux și Gildemeister, suedezul Johansson, argentinianul Vilas și... Și ce păcat că Traian Marcu, cel care speram să li se alăture, se mulțumește cu o dulce viață mediocră. Ce păcat.

TEAȘCĂ

Marin Nistor — Timișoara, str. Vasile Luou 121.

— Cum apreciați aminarea sedinței Comitetului Federal?

— Fotbalul nu mai aparține de mult fotbalistilor. Acest refuz de a da socoteală celor ce i-au ales, timp de doi ani de zile, este o călcare grosolană a principiilor democratice.

— Nu cumva credeți că este o legătură mistică între aminarea reuniunii Comitetului Federal tocmai în februarie 1974 și plecarea echipei naționale în turnee de agrement în ianuarie 1974?

— Nu cred... pentru că sînt convins! Deși am mai spus-o și o repet, într-o situație similară (este vorba de o «șuşana braziliană») unele colective n-au dat lotului jucătorii pu-blicați în presă. Să vedem ce se va întîmpla și acum...

— Dacă ați fost reciclat, v-aș ruga să-mi spuneți: din cine a fost formată comisia care v-a pus întrebări; ce v-a întrebât și ce ați răspuns; cine reciclează membrii comisiei și dacă v-au solicitat și pe dumneavoastră să faceți parte din comisie?

— Cam multe și delicate întrebări dar ce-am căutat am găsit! Așa că voi răspunde în ordinea întrebărilor puse: Coloman Braun, Cornel Drăgușin și Robert Cosmoc; dacă lucrarea pe care am depus-o cu multe luni înainte (lucrare obligatorie) se poate aplica — am răspuns că da, ea este expresia rezultatelor obținute practic de echipele antrenate de mine: Dinamo Bacău, Dinamo Obor, «U» Cluj, C.S.M.S. Iași, F.C. Argeș, după care, într-un dialog contradictoriu, am căutat să documentez că fotbalul este un joc, un sport, o «meserie», fiecărei nuanțe corespunzîndu-i și o nuanță proprie de practicare. Nu știu, poate că se reciclează unul pe altul; nu am fost solicitat de nimeni, probabil bagajul meu de cunoștințe este încă sub nivelul cerut calificării de a fi membrul unei asemenea selecte comisii.

— Și o ultimă întrebare: ce condiții trebuie să îndepliniți să primiți titlul «de antrenor emerit», pentru că după cum știu încă nu vă bucurați de acest titlu onorific?

— După regulamentul mai multe, după obiceiul pămîntului, să nu te iei în gură cu... șefii. E ceea ce mă face să cred că pentru a intra în lista unui asemenea titlu trebuie să mă mai bătălesc puțin!

TEAȘCĂ — str. Diligentei 26.

— Beneficiu aveți că scrieți poșta «ay» la «Flacăra»?

— Nu știu... încerc să văd dacă pot servi și eu și nu condeiul pe mine, să-mi fac

«amici», și nu inamici, cum aveam cînd eram numai antrenor, să-mi pietruiesc drumul spre pensie, căci de la fotbal nu prea văd cum voi obține «anii» ceruți de lege, și...

— Ce impresie v-a lăsat, dacă l-ați vizionat, filmul golurilor retrospective al televiziunii noastre, din programul zilei de 22 decembrie a.c.

— Sînt încă sub impresia acelei «gale». Evident că am văzut goluri marcate chiar și de portari (în propria poartă) sau scăpate din brațe, din greșeli de plasament ori din aruncări de la margine, dar ceea ce proba pregnant filmul, era faptul că «golul» se construia în nouăzeci și nouă de acțiuni dintr-o sută și nu venea numai întîmplător: fie prin «un-doi-un», pase și centrări înapoi deviate (decî direct, fără cocoloșirea balonului văzută atît de des la jucătorii noștri), pătrunderi pe spații libere etc. și mai ales șturile de la mare distanță, trimise cu forță și precizie teleghidată, tocmai pentru a sublinia că frumusețea fotbalului stă, pe lîngă faze și acțiuni, în goluri!

U. Rădulescu — str. Ștefan cel Mare, Suceava

— Ce părere aveți despre ordinea locurilor «obținută» de fotbaliștii la ancheta publicată de revista «Fotbal»?

— Dacă nu ați fi pus cuvîntul obținută între ghilimele, așa prost diplomat cum mă știu, aș fi gîndit scriind și v-aș fi împărtășit propriile sentimente. De aceea s-o lăsăm cum a căzut...

— Se pare că echipa noastră a luat un start bun, avem șanse să promovăm în categoria A?

— Da, dacă la sfîrșitul returului vă veți situa pe locul întîii.

— Ce fotbal vă place cel mai mult?

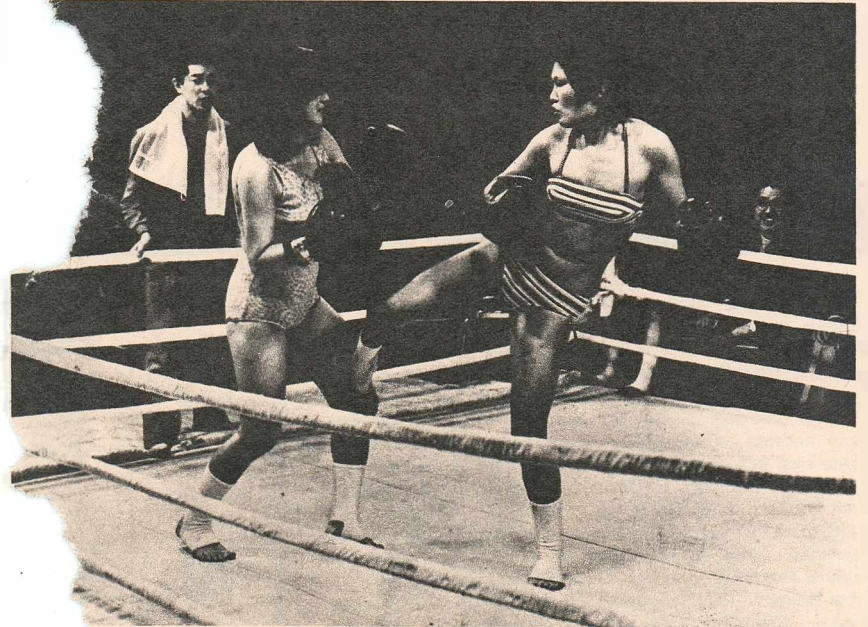
— Acela jucat foarte bine.

Leoampă Ionel-Doru, str. Principatele Unite nr. 14, bloc 4, sc. 1, ap. 1., Craiova.

— Aș dori să cunosc părerea dumneavoastră în privința tehnicii individuale și de joc a fotbaliștilor români, comparativ cu cerințele fotbalului modern în arena internațională.

...Ai noștri au o tehnică în «curs de dezvoltare». Dealtfel, vizionînd de curînd pe micul ecran un adevărat festival al golurilor marcate în Europa anulului '73 — dintre care nu au lipsit și unele ale fostei noastre naționale — am avut impresia că: golurile străinilor sînt proiectate «ca la filmul mut», adică în viteză, iar ale noastre «au ralenti».

Constantin TEAȘCĂ

indignare în țara florilor de vișin

că, venind acasă de la un curs unde se predă arta aranjării florilor în glastră și în servirea cu cît mai multă gingășie a ceaiului, o japoneză nu poate fi altfel decît indignată de asemenea scene. Lucru constatat din plin de televiziunea japoneză, prin avalanșa de cînd s-a transmis acest meci de «Ha Savate» (așa-numitul box francezesc, la care se și loviturile de picior), calificat de unele telespectatoare drept o monstruoasă jignire a ații.

gospodina nr. 4

Mergînd pe linia aceluiași bune intenții, propuse la începutul activității sale, ÎNTRERINDAREA DE TURISM, HOTELURI ȘI RESTAURANTE BUCUREȘTI. anunță, la un interval scurt, de la deschiderea primelor trei unități tip «Gospodina», funcționarea unei a 4-a unități de același gen, în localul fostului bufet Continental.

Deschisă recent de către C.H.R. «Cina», noua unitate tip «Gospodina», de pe strada 13 Decembrie nr. 15, oferă cumpărătorilor, în general, și gospodinilor în special, o bogată varietate de sortimente (peste 40) de preparate și semipreparate, din care nu lipsesc, bineînțeles, produsele clasice ale genului:

mititei, piftia de porc, șnițelele, sarmalele, ardeii umpluți, puii fripți, creierul pané, și altele, lor adăugându-li-se o serie de preparate specifice unității: frigărui de organe, paté de căprioară, paté de porc, pui de baltă pané, cocteil de raci, tartă cu ciuperci, terină de iepure.

De la 9 la 19 sînt orele cînd «Gospodina» din strada 13 Decembrie nr. 15 stă la dispoziția cumpărătorilor, iar la telefonul 14 10 75, amabilele vânzătoare ale unității răspund la informațiile pe care clienții le solicită privind sortimentele existente în unitate și posibilitățile de onorare a eventualelor comenzi.

de 60 de ani...

... serviciile oferite de *Complexul de Hoteluri și Restaurante «ATHÉNÉE PALACE»* turiștilor români și străini, delegațiilor de peste hotare, tuturor oaspeților, sînt ireproșabile — vor recunoaște, deopotrivă, și cei care au luat masa în marele și modernul restaurant «ATHÉNÉE PALACE» cu 520 de locuri sau la braserie, și cei care au fost oaspeți ai hotelului, sau au petrecut o noapte la night-club.

Snack-bar, cafe-bar, trei saloane de recepții, o grădină de vară și o grădină japoneză — toate acestea funcționează sub aceeași emblemă: C.H.R. «ATHÉNÉE PALACE».

Servicii speciale sînt oferite turiștilor străini de îndată ce aceștia calcă pragul hotelului: magazin de artizanat, birou O.N.T., birou de schimb valutar, ghișeu P.T.T.R., telex, sală de conferințe, salonul de conversație și de primiri.

Cofetăria «*Republica*» (fostă Nestor), restaurantul «*Pescăruș*» (de pe malul lacului Herăstrău) și restaurantul expres cu autoservire «*Modern*» — completează firma C.H.R. «ATHÉNÉE PALACE».

Printre atracțiile restaurantului «ATHÉNÉE PALACE» trebuie puse la loc de frunte specialitățile gastronomiei românești și internaționale, pregătite de maeștrii artei culinare de aici, Paraschiv Viorel și Tutilă Ion, laureați ai multor concursuri internaționale. Dar acestea nu sînt singurele atracții — ține să remarce tovarășul Gheorghe Mărășescu, directorul adjunct al Complexului — la barul de noapte a fost montată o premieră a cărei coregrafie e semnată de Cornel Patrichi pe o excelentă muzică, în interpretarea orchestrei maestrului Nicușor Predescu. O seară petrecută la restaurantul «ATHÉNÉE PALACE», întreaga ambianță creată aici justifică prezența firmei noastre în orice program de vizitare a Capitalei.

Am descoperit omul de lângă mine

Trebuie să vă scriu acum, când mintă mi se tremură așternând aceste slove, acum când inima îmi cîntă, acum când vreau să cînt.

Să scriu, dar nu despre orice, ci despre ceva pur și omenesc. Am citit slova de foc a Grației Dobriță.

Și dacă am luat condeiul în mână, și dacă mi-am invins sfiata trebuie să-i mulțumesc Grației.

Sîntem colege de clasă, deci ne unesc emoțiile dinaintea unui extemporal la fizică, sau ne unește aceeași plăcere la o nouă lecție de limba română. Ne leagă aceleași nevăzute fire care se infiripează între sutele de elevi ai țării. O cunosc pe Grația în măsura în care pauzele îți permit să schimbi două vorbe.

Și acum, după ce i-am citit slova, pot să spun, fără nici o exagerare, că mi-e rușine că o cunosc așa. Da, acum mi-e rușine că am stat

atîta timp lângă un om pe care l-am crezut altfel și pe care mi-am permis să-l cataloghez fără să-l cunosc.

«Lubește-ți semenul» spune Grația, dar mai înțeleg, spune eu, trebuie să-l simți aproape de tine, trebuie să-l cunoști. Și asta nu o poți face decât dacă deschizi ochii mari, mari de tot, decât dacă îți privești semenul deschis, decât dacă ai curajul să-i vorbești și despre altceva decât despre apropiatul extemporal la matematică.

Și pentru asta trebuie ca tu, mai întâi, să fii om.

La vîrsta noastră e necesar să-i cunoști pe cei din jurul tău și mai ales să-i cunoști cu adevărat.

E atît de dureros să-ți dai seama că ai vrut să iubești toți oamenii, dar că n-ai făcut nimic pentru asta. Da, într-adevăr, verbul a iubi înseamnă sinceritate, dar poate însemna și sinceritatea față de tine însuși.

Și pentru că vreau să fiu sinceră, pentru că vreau să iubesc oamenii cu adevărat, mulțumesc omului de lângă mine, îți mulțumesc Grației! Lată de ce vreau să cînt!

Rodica Lazăr

Anul I C, Liceul «Mihai Viteazul» București

SÎNTEM INVIDIAȚI?

Sîntem tineri, urmăm în viață un țel pe care încercăm cu orice preț să-l atingem numai prin muncă. Dar există oameni care ne subestimează pur și simplu puterile. În fața unor afirmații de-ale lor, cum ar fi aceea că generația lor a fost mai bună, mai ambițioasă, mai muncitoare, datorită condițiilor de atunci, noi, tinerii de azi, nu prea avem cum să ne apărăm, deoarece încă nu ne-am realizat în viață. Acești oameni vor oare acum, zilele noastre, să se întrebuințeze aceleași metode de învățămînt ca acum 20 de ani? Eu nu cred. Sau în ei există pe undeva o fărîmă de invidie pentru noi? Într-adevăr, acum nu ne mai vine profesorul cu nuiuva în școală și nu avem un 2 asigurat dacă am fost văzuți în seara precedentă în oraș, peste ora 7. Acum beneficiem de condiții optime de muncă și de pregătire școlară. Va veni vremea cînd toate bunurile societății vor trece în cîrmuirea noastră, cînd

vom putea să ne afirmăm în societate prin tot ceea ce vom construi și vom gândi, prin munca noastră de menținere a acestei societăți și de înflorire a ei. Să vedem atunci ce vor mai spune acești oameni. Vor mai spune atunci că această generație a noastră, a tinerilor de azi, care încă nu ne-am realizat în viață, nu este muncitoare? Și totuși, trebuie să le mulțumim lor, deoarece ne arată drumul cel bun, cel drept, drumul prin care o să înfăptuim ceva, acest drum anevoios și greu de urcat, acest zid, pe care odată îl vom trece, dar numai și numai prin muncă. Și atunci, la sfîrșit, le vom mulțumi lor, acestor oameni, care acum, sinceri să fim, nu ne vîd prea bine.

Gheorghe A. Grigore
elev, anul III C
Liceul industrial, Motru

Mi-am luat un pseudonim pentru a evita vedetismul

Atunci cînd v-am scris pentru prima oară nu speram ca rîndurile mele să fie publicate vreodată.

M-am înșelat însă.

Dacă în prima scrisoare îmi exprimam numai păreri personale, fără a pretinde să fiu înțeles sau ascultat, în această a doua combat o acuzație la adresa mea. Dacă, așa cum sper, «Flacăra» îmi va publica și această scrisoare cred că nimeni nu va mai pretinde că sînt laș sau snob.

Ceea ce vreau să dovedesc este că EXIST și că învăț în anul III D al Liceului «C.A. Rosetti».

Faptul că mi-am ales un pseudonim, Dan Bogescu, nu cred că are o importanță atît de mare în contextul articolului scris de mine.

Rog pe cei interesați să recitească articolul «Tristețea snobismului» și îndeosebi cuvintele: «...departe de mine intenția de a face pe moralistul».

Dacă numele meu are pentru cineva vreo importanță, el este CUCU BOGDAN CRISTIAN, elev în anul III D al Liceului «C.A. Rosetti». Nu numai că nu retrag nimic din ceea ce am scris în prima scrisoare, dar susțin aceste lucruri cu și mai multă tărie. Și mai e ceva. Numele Popescu Gheorghe sau Mihăilescu Anca sînt luate, după cum pro-

tabil v-ați dat seama, prin analogie cu nume reale, cu scopul vădit de a nu jigni pe nimeni, de a nu ataca pe nimeni din spatele pseudonimului ales.

Consider anonimatul un lucru necinstit numai în cazul cînd diferiți indivizi, folosindu-se de el, atacă sau prejudiciază onoarea cuiva.

Atunci cînd pentru evitarea vedetismului cineva își ia un pseudonim, anonimatul n-are nici o tangentă cu lașitatea sau necinstea.

Cît despre «snobism, subiect la modă», îmi permit s-o contrazic pe Florica Păsat.

Puțini își dau seama de el și, și mai puțini, iau atitudine împotriva lui. De asemenea, îmi mai exprim îndoiala că a făcut tot ce a putut ca să mă găsească, deoarece mulți dintre colegii mei știu că eu sînt autorul articolului. Oricum, dacă după cum am mai spus, persoana mea are pentru cineva vreo importanță, stau la dispoziția oricui va dori să discute cu mine.

Sînt convins că «Flacăra» îmi va a-corda dreptul la replică.

Bogdan Cristian Cucu
elev în anul III D al Liceului
«C.A. Rosetti», București

Să-i salvăm pe tinerii cu inima bătrînă

Eu nu mă voi referi la problemele deja ridicate de Dan Bogescu ci la o anume blazare foarte apropiată de snobism de care suferă mulți, prea mulți tineri.

Dragostea sinceră a fost întotdeauna un sentiment nobil, izvor nesecat de muzică și poezie. Înclin să cred că a rămas și va rămîne la fel și în viitor, dar...

Vedeți, există și un «dar»: așa-zisii «duri» care nu vîd în gingășia acestui sentiment nimic care să emoționeze.

Limbajul lor, adesea într-un jargon ce «zgrîie» auzul, ne face uneori să ne îndoim

de propria noastră sinceritate.

Credeți oare că acești tineri merită disprețul nostru? Sau să le dăm și lor o parte din candoarea care le lipsește, aducînd astfel sufletele noastre la un numitor comun?

Cred că răspunsul poate fi unul singur: să facem totul pentru a-i reda vîrstei lor pe acești tineri cu inima bătrînă.

Cristina Bocu
elevă, anul III, Liceul «D. Petrescu»
București

poșta candidă

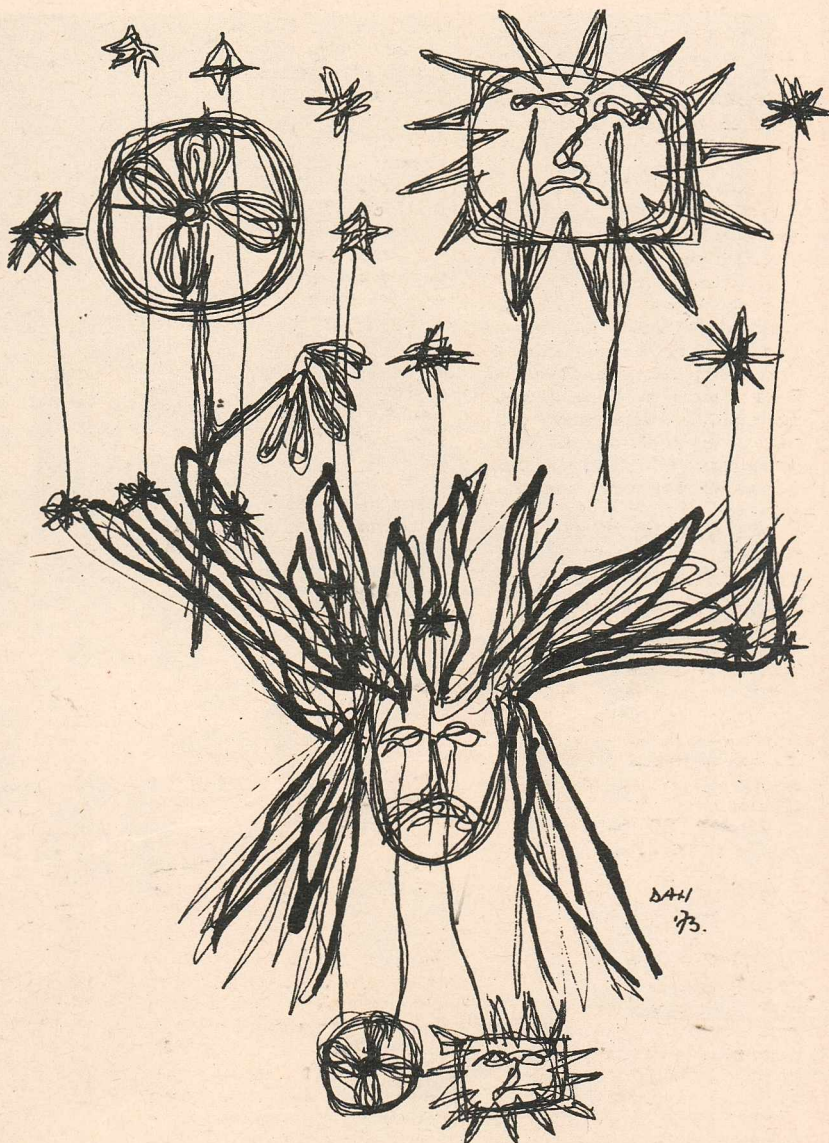
Daniel Gheorghe, anul IV, Liceul «Nicolae Bălcescu», Medgidia. Din păcate, contribuția dumneavoastră la posibilul proces al snobismului, inițiat de Dan Bogescu, interesant prin unele afirmații («snobismul... se transformase într-o adevărată maladie, în blazare. (...) În S singura șansă de a te impune este (...) colindul prin localuri unde trebuie să te faci remarcat pentru a culege zimbete grele ca petalele de orhidee, fumînd fără nici o rațiune, fără discernămint, afirmînd că acest vițiu îți ronțăie plămîni») se diluează, tocmai prin faptul că evitînd să numești orașul și tinerii, se întîmplă exact ceea ce spuneai că nu dorești: generalizați. Nu ar strica poate mai mult curaj, dacă vrem să demonstrăm cu adevărat că sîntem curajoși!

Remo Rabuga, Liceul industrial chimie, Gheorghe Gheorghiu-Dej, județul Bacău. E adevărat, e păcat că mulți tineri «în loc să citească o carte, preferă să bată străzile», că pe străzi, în fiecare zi a săptămîinii, constăți cu regret «că sînt și tineri care se plimbă cu țigara în gură, cu mîinile băgate în buzunare și cărora nu le mai poți deosebi măcar culoarea ochilor, din cauza pletelor». Dar ați încercat să vorbiți cu vreunul din ei, să-i întrebați pe ei «ce vor ajunge în viață?» Încercați și după aceea scrieți-ne, colaborați la pagina noastră.

Rodica Stanciu, anul III B, Liceul 36, București. Reținem sfatul dat colegelor din toată țara, care sînt nemulțumite de situația de «mănăstire» din școlile lor, «purtați în vacanță culorile deschise, vii, genți de tot felul, pantofi de toate culorile, părul despletit și tot ce doriți! Dar numai în vacanță!».

Mihaela Banciu, elevă, Liceul nr. 43, București. Rîndurile adresate Feliciei Muscă sînt binevenite («să poftească o fată, în calitate de elevă a liceului la care studiază, să se prezinte altfel decît prevede REGULAMENTUL», dar precizați dumneavoastră «aceasta este situația, lamentabilă situație»). Iar întrebarea «dacă așa se întîmplă la toate liceele din orașele țării?» nu credeți că este o întrebare prea mare pentru o cauză cam mică?

Georgeta Ciobotaru, Liceul «Panait Cerna», Brăila. Aveți dreptate («sînt convinsă că, atît timp cît urmăm cursurile unei școli, chiar dacă avem 7, 14 sau 18 ani nu sîntem mai mult decît elevi, dacă vrei ELEVII înscriși la școala vieții. Vina noastră este că, «preocupați» de «marile probleme», uităm acest amănunt»).

Desen de Dan SUBĂȘEANU
anul IV, Liceul «Calistrat
Hogaș», Piatra-Neamț

CUNOAȘTERE

REVELION DUPĂ STIL VECHI? Cetățenii care s-au aflat simbătă trecută în oraș, în dorința de a-și petrece seara într-un local, au observat cu mirare la câteva restaurante din Capitală inscripția: «Revelion '74». Ce se întâmplase? Enigma a fost ușor dezlegată. În noaptea de 12 spre 13 ianuarie au fost organizate tradiționalele revelații pentru lucrătorii din I.A.P.L. care în noaptea lui 31 decembrie au stat la dispoziția cetățenilor ce și-au sărbătorit revelionul în restaurant. Pentru lucrătorii de la I.A.P.L. Cotroceni, după cum ne-a declarat directorul Alexandru Șerbănescu revelionul a fost prganizat la restaurantul «Orizont», cu o participare de 350 persoane. Calitatea vinurilor și a preparatelor tradiționale și-a spus din plin cuvântul, iar Fărmîț Lambru, Ștefan Bănică, Horia Șerbănescu, Ion Dolănescu, Mihaela Păsărin, Nicolae Suci, Nicu Constantin, Nae Lăzărescu și alții au recomandat cu plăcere serviciile de un an aduse consumatorilor de către lucrătorii de la Cotroceni.

PRETUL UNEI ȘTAMPILIE. O pensionară beneficiază gratuit de un bilet de tratament. Cumpără tichet la un accelerat cu care n-a mai putut pleca, vizează cuponul de călătorie pentru un personal de noapte și — ghinion — nu se poate urca (au fost zeci de cazuri), fiind supraglomerat. Vrea să cumpere un nou tichet la accelerat, dar i se spune că nu se mai poate pune încă o ștampilă, nu din lipsă de spațiu, ci conform regulamentului. Și atunci, pentru că avea deja o ștampilă și nu avea dreptul la a doua, beneficiara tratamentului gratuit (inclusiv transportul), a trebuit să cumpere un bilet de tren cu preț întreg. Nu costă, totuși, prea mult o ștampilă?

MUGUR, MUGUREL. Folosiți cu încredere săpunul de toaletă «Mugurel». Aromat, plăcut și cu așchii de lemn din abundență.

DOUĂ ELEVE, DOUĂ PICTORIȘTE. Casa de cultură a orașului Beiuș (Bihor) găzduiește în aceste zile o interesantă expoziție de pictură. Este vorba de tablourile în ulei a două talentele eleve ale liceului «Samuil Vulcan» din localitate, și anume Stela Vidican și Dana Ștefan. Ele expun portrete, naturi statice cu flori în ulcioare bihorene și frumoase prosoape din zona respectivă. La multe expoziții înainte!

PREMIUL ÎNTII CU CUNUNĂ. Participanții la concursul de cultură cinematografică inițiat de întreprinderea de specialitate a județului Caraș-Severin au avut zilele trecute bucuria de a intra în posesia premiilor anunțate. Astfel, 29 de concurenți au primit, prin tragere la sorți, un aparat de filmat, radiouri cu picup și portative, aparate fotografice, stilouri și abonamente.

STROPI DE SOARE. Acesta-i titlul sub care s-a deschis o interesantă expoziție de fotografii organizată de un grup de fotografi amatori — toți funcționari ai Comitetului de Stat al Planificării. Fotografiele — peste o sută — expuse în holul C.S.P., sînt consacrate exclusiv copiilor: acasă, la școală, în vacanță, la joacă etc. Printre alții, expun Ivan Marin, Dan Georgescu, Constantin Tene, Emil Cîmpeanu.

VEȘTE BUNĂ. În cadrul întreprinderii de piese auto din Sibiu va intra în funcțiune încă în acest trimestru o nouă linie mecanizată de producție a arcu-

rilor de suspensie pentru autoturismele «Dacia 1300». Noua linie este destinată să asigure, pe lângă o creștere substanțială a livrărilor de arcuri, o corespunzătoare îmbunătățire a calității produselor.

PE ARGEȘ ÎN JOS. Proiectele folcloriștilor din județul Argeș pe 1974 s-au concretizat recent în cadrul unei consfătuiri de lucru a membrilor asociației «C. Rădulescu-Codin». În plan figurează un simpozion, culegeri de folclor legat de insurecția națională antifascistă armată din 1944, studii în legătură cu sculptorul popular Constantin Vasilescu din Miroși și cu alți folcloriști și etnografi argeșeni.

ÎNTR-UN VECHI CASTEL. În sălile de artă ale castelului Benrath din Düsseldorf (R.F.G.) s-a deschis expoziția pictorilor români Corneliiu Mihăilescu și Mattis Teutsch. Bucurindu-se de succes, ea va rămîne deschisă pînă la 17 februarie.

105 000 RACHETE! Afirmarea tenisului românesc pe arena mondială, succesele fără precedent obținute de racheta noastră numărul 1 — Ilie Năstase — au făcut ca acest sport să devină tot mai prețuit și mai îndrăgit de tineret. O nouă dovadă: în 1974 producția de rachete de tenis a întreprinderii de articole sportive I.P.L. Reghin va fi de 105 000 bucăți, mai mult decît s-au realizat în total în ultimii zece ani!

ANTIPOZII ANTIPOZILOR. Există și acum prin unele orașe indicatoare rutiere pe care scrie: «Toate direcțiile». Așadar, plecînd din Constanța după «toate direcțiile», ajungem și la Iași, și la Mangalia?

O HALBĂ PENTRU ORCHESTRĂ. Cică la restaurantul «Ursul negru» din Simeria muzicanții din orchestră, angajați printr-un contract în toată legea ca să cînte, nu vor să o facă decît dacă sînt cinstiți de către consumatori după fiecare melodie.

F(LO)RIGIDER. La Tulcea există o seră pentru flori, dar pereții ei de sticlă împiedică mai degrabă frigul dinăuntru să se răspîndească afară. Este, dacă vreți, un foarte îndrăzneț proiect de frigider, și tot atît de simplu de realizat; se ia o seră și se opresc cazanele de încălzire.

UN AUTOBUZ CARE GARANTEAZĂ ÎNTÎRZIEREA LA SERVICIU. Nu e basm, nu e glumă, e pe încercate, ca la proba de haine. Dacă sînteți bucureștean, sînteți salariat și mai lucrați și în schimbul I la o întreprindere care a avut nefericita inspirație să se instaleze tocmai pe faimosul traseu al autobuzului 105, puteți să vă înființați la stația de imbarcare chiar și cu o jumătate de oră înaintea timpului potrivit. Autobuzul care nu iartă — circulă și cu întîrzieri de cite o jumătate de oră — o să vă transporte la serviciu tocmai bine pentru a semna condica la intrarea în schimbul II.

LA NEW YORK, SEARĂ CULTURALĂ ROMĂNEASCĂ. Monumentele artei și arhitecturii din Transilvania și creațiile artiștilor populari din nordul Transilvaniei au constituit temele unei reușite seri culturale românești la New York. Expunerea a fost făcută de profesorul Donald Stoddard de la Colegiul Skidmore din Saratoga Springs și a fost urmată de o prelegere — ilustrată muzical — a dirijorului Filarmonicii băcăuane, Ovidiu Bălan, despre creația artistică cultă contemporană din Moldova.

OMAGIU LUI PACIUREA
La Biblioteca română din New York s-a deschis recent expoziția de fotografii ale citorva din cele mai de seamă sculpturi din creația lui Dimitrie Paciurea.

OMNIA. În plin centrul Ploieștiului se află într-o fază înaintată de construcții cel mai mare complex comercial din județul Prahova, «Omnia». Se preconizează ca inaugurarea să aibă loc în preajma zilei de 23 August.

CÎTE-UN PIC, PIC, PIC PÎNĂ N-A MAI FOST NIMIC. În lunca Jiului, loc de agrement și de popas pentru craioveni cit și pentru turiști, există — mai bine-zis există — o fîntînă arteziană naturală, a cărei apă avea proprietăți curative. După revărsarea Jiului din 1972 în satele vecine și în luncă, fîntina a început să-și reducă treptat debitul, pînă cînd, în iulie 1973, s-a oprit de tot. Poate nu este necesar decît un minimum de amenajări pentru ca sursul fîntînii să se audă din nou. Nu se știe cînd va fișni vreo inițiativă a autorităților locale.

REMEDIU. În comuna Brazi, județul Prahova, s-a dat în folosință un nou și modern edificiu cultural. «S-a dat în folosință» este un fel de a spune, căci de la inaugurare (cu 5 luni în urmă) el stă nefolosît din cauza inexistenței unei surse de încălzire. Drept remediu s-a construit un alt local mai mic, care a costat 10 000 lei, cînd cu o sumă mult mai mică se puteau instala sobe în edificiul care stă pustiu.

ATENȚIE, TURIȘTI! La Arad intră în circuitul turistic noul hotel «Parc», pe bulevardul Dragalina. Hotelul dispune de 30 de camere, dintre care două apartamente.

ȘI TOTUȘI... VARA SE APROIE. Și odată cu ea intensificarea circulației turistice pe litoral. În vederea protecției atmosferei, dar mai ales a limitării noxelor provenite de la mijloacele de transport rutier, unitățile deținătoare de mijloace de transport din Dobrogea vor fi dotate treptat cu aparate pentru depistarea mașinilor care produc gaze și fum peste limitele admise.

UN CAZ DE DISPARIȚIE. În fața Palatului administrativ din Ploiești au fost amplasate mai demult patru lucrări de sculptură spațială. Acum citva timp, ele au dispărut. Să le fi furat cineva din dragoste pentru frumos? Sau pentru că au costat miișoare foarte multe? Nici una, nici alta. Au fost aruncate pur și simplu, undeva, pe șoseaua Ploiești-București, în apropierea Institutului de petrol și gaze.

STEJAR PUFOS. Printre raritățile florei dobrogene naturiștii citează citeva specii mai deosebite: bujorul de stepă, stejarul pufos și alunul turcesc. Să le protejăm!

FRESCE VORONEȚIENE LA BRASILIA. Reproduceri valoroase după frescele ce împodobesc mănăstirile din nordul Moldovei fac obiectul unei reușite și foarte frecventate expoziții deschise în capitala Braziliei.

«DOBROGEA DE AUR». La prima etapă a celei de-a doua ediții a festivalului-concurs «Dobrogea de aur» participă, cu prînși în peste 250 formații muzical-coregrafice, aproape 3 000 artiști amatori din județul Constanța. Festivalul urmează să ajungă în faza județeană la primăvară. Atunci se vor număra bobocii.

IARNA PE PLAJĂ. Eforie Nord și Mangalia au primit din primele zile ale acestui an peste 1 200 turiști, veniți la odihnă și

tratament. Găzduiți — cel puțin așa asigură organizatorii concediilor hibernale pe litoral — în cele mai bune condiții de confort. Sînt așteptați în curînd și oaspeți străini.

NOU DESPRE VECHI. În luna februarie va avea loc la București o consfătuire națională de arheologie cu care prilej va fi organizată și o expoziție de specialitate. Vor fi analizate și interpretate cele mai recente descoperiri, iar exponatele vor fi «propuse» de organele muzeale din toate județele țării.

NORMAL? ANORMAL? Un teatru în care premierele văd lumina rampei la data programată și, mai mult, ritmic — în această stagiune au fost prezentate pînă acum trei premiere, ultima fiind «Gilvele din Chioggia» — ei bine, este o instituție culturală în care activitatea se desfășoară normal. Din păcate, această situație pe care o întîlnim la Teatrul de stat din Oradea, nu o prea găsim în multe teatre din țară. Ce să considerăm atunci normal: excepția sau regula?

CITROCAFEA. Nu consumați citronadă la barul din pasajul subteran din piața «N. Bălcescu». Trebuie neapărat să beți împreună cu ea cel puțin o cafea. Altfel nu vă este servită citronada. Și nici condica de reclamații. Poate cel mult ușa de la ieșire. Propunem o nouă băutură: citrocafeaua.

DRUMUL MÎNZULUI. De la Obor pînă la Strada Mielor — cale de vreun kilometru — sînt multe prăvălii cu gemuri. Teoretic. Practic iei «drumul mînzului», purtînd sub braț rama ferestrei. Cînd, în sfîrșit, găsești gem pe măsură, lipsește chitul alb. Află că lipsește fiindcă e prea ieftin. Și orele trec. Și e iarnă.

TURISM ÎN BĂRĂGAN. La Alexandria s-a deschis recent un hotel turistic cu șapte etaje. Dacă-i zice turistic, asta înseamnă că se practică turismul și în Bărăgan.

CU HÎRTIE DE ACASĂ. La magazinul «Universal» din Ploiești cumpărătorii trebuie să vină cu hîrtie de acasă. Raioanele nu au hîrtie pentru ambalaj. Ciorapii, de exemplu, se vind în «îmbrăcămîntea» de la fabrică.

SERVICIUL PENTRU BIHORENI. I.J.E.E.O.O.P. Bihor își propune pentru anul acesta un salt calitativ pe linia prestărilor de servicii. Gama se îmbogățește cu desfacere de mărfuri pe bază de comenzi, mijlociri de vânzări-cumpărări, curățenie și spălat la domiciliu, îngrijirea copiilor, bolnavilor și bătrînilor, meditații, predări de limbi străine.

PĂLĂRII, PĂLĂRII. Fabrica de pălării din Timișoara ne promite pentru anul acesta produse din materiale noi — țesături textile, piele, catifea, plușcord — și evident, modele noi. Sperăm că în fața lor ne vom scoate pălăria.

«GAUDEAMUS» LA PLOIEȘTI. Pe lângă Institutul de petrol din Ploiești a fost construit un nou cămin care va asigura condiții optime de odihnă și studiu unui număr de 320 de studenți. Studenții institutului ploieștean s-au angajat să asigure ei înșiși curățenia camerelor, precum și întreținerea și repararea instalațiilor.

ÎN FAMILIE. La Drăgănești-Olt trăiește familia Zorzoliu, o adevărată familie de artiști. Tatăl, Traian, pictor, sculptor, grafician, a avut numeroase expoziții personale, iar acum este student la Institutul de arte plastice din Timișoara; Stela — mama,

soară medicală, execută cusături de o rară frumusețe; Liliana — fiică, de 13 ani, pictează de la vîrsta de șapte ani și a expus la Timișoara și București; frații gemeni Cristian și Gabriel, de zece ani, au expus lucrările lor în acuarelă, ulei, tempera, guașă, cera-color, la București, Novisad, Opopo, Tokio.

VEȘTI DE LA BĂNIE. «Vinul Băniei», lansat de întreprinderea viei și vinului din Craiova, este o excelentă licoare din struguri pentru desert: are o aciditate perfect echilibrată, o tărie alcoolică de 18° și conține la fiecare litru 90 grame de zahăr; prin el se valorifică soiul de struguri Roșioară, care s-a extins foarte mult mai ales pe nisipurile irigate din sudul Olteniei.

O SUTĂ DE IDEI ÎNTR-UN AN. Anul 1973 s-a încheiat, după cum ne informează «Rominvent» — de pe lângă Camera de Comerț a Republicii Socialiste România — cu peste o sută de idei românești brevetați în străinătate. Una dintre ele: agregatul de epurare a gazelor — «armă» folosită deocamdată la Combinatul de aluminiu de la Slatina împotriva poluării aerului. Titularul invenției: Institutul de proiectări și cercetări pentru industria metalelor neferoase și rare. Autorii invenției — Mircea Florian Ștefănescu și Paul Corneliiu Imbrescu. Brevetat în '73 în Japonia, Iugoslavia, Franța.

CÎND DRUMUL TABEREI DUCE ÎN ȘANȚ. Dacă întîmplător nimeriți cu mașina pe strada Cetatea Histria, ce face legătura între străzile Drumul Taberei și Tg. Neamț din Capitală, opriți cit puteți de repede și faceți cale întoarsă. Nu de altceva, dar riscați ca în punctul unde strada este traversată de o conductă cu gaze să vă treziți cu mașina în șanțul care nu a fost astupat cum se cuvine.

NEVĂZUTĂ ȘI... PUTIN CUNOSCUTĂ. Una din sălile vechi ale Institutului de arhitectură din București găzduiește inedită și din păcate puțin vizitata expoziție a întreprinderii «Țesătoriile reunite», prezentată sub denumirea de «Design ambient». Stofe pentru mobilă, pentru decorații și în general pentru decorații interioarele dumneavoastră — moderne, în culori și desene nemaiîntîlnite în magazinele noastre — îmbie și nasc întrebări: și-n casa noastră, pe cînd?

LA OPERĂ CU AUTOCARUL. Elevii liceelor din Gherla au posibilitatea de a urmări în fiecare săptămînă, vinerea, o nouă premieră pe scena Teatrului Național din Cluj. Aceasta datorită griii profesorilor lor, care organizează săptămînal excursii cu autocarul la Cluj.

CENTRU ÎNAINȚAS ÎN COLENTINA. În cartierul bucureștean Colentina (Teiul Doamnei pînă la Nada Florilor) sînt trei telefoane publice. Trei, e un fel de a spune: un telefon nu funcționează, altul e plin cu fise și... refuză să primească altele, iar al treilea e pe cale de dispariție. Dacă vrei să dai un telefon fugi pînă în centru.

PAUZĂ DUMINICALĂ. Vă rugăm! Duminica după-amiază nu cumpărați flori! Nu oferiți prietenilor dumneavoastră, iubitelor dumneavoastră, nici garoafe, nici trandafiri, duminica după-amiază! Pentru că și dacă veți dori, tot nu o veți putea face. Duminica după-amiază florăriile bucureștene sînt închise!

torța

Momentul cel mai impresionant, cel mai patetic și mai răscolitor din istoria «Libertății luminând pământul» — cea colosală statuie înălțată la porțile New Yorkului, pe Liberty Island, este consemnat de un afiș de prin 1877 în care maestruoasa femeie a lui Frédéric-Auguste Bartholdi își înalță torța implorându-i pe americani: «Sacrificăți, pentru mine, o cutie de chibrituri». Un chibrit pentru ca simbolul libertății să-și poată aprinde torța-far întru luminarea celei mai circulată căi maritime către Lumea Nouă. Doi cenți. Mîna Libertății s-a întins implorătoare către opulenta Americă cerșindu-și obolul pentru a se putea înălța. Planurile ei se născuseră în mintea sculptorului francez, exact cu o sută de ani în urmă, pe baza unui proiect datat 1869, cu intenția de a fi finalizat în 1876, pentru ca statuia să fie dezvelită cu prilejul centenarului independenței Statelor Unite. Gestăția acestui colos de fier și cupru avea să fie însă mult mai îndelungată decît prevăzuse sculptorul. Impresionat la 16 ani, în noaptea de 2 decembrie 1851, de imaginea unei tinere femei care înălța pe o baricadă o torță aprinsă în timpul luptelor de stradă declanșate de lovitura de stat dată de Louis-Napoléon Bonaparte împotriva celei de-a II-a republici franceze, tînărul sculptor a visat la o întru-chipare a ideii de libertate aidoma imaginii surprinse atunci. Au trecut încă douăzeci de ani, a trecut și ziua centenarului țării a căreia statuia îi era hărăzită drept omagiu din partea poporului francez și cei cărora le era destinat darul nu se hotărîseră încă să-l accepte. Libertatea căpăta formele visate de sculptor, tînăra Jeanne-Emilie Baheux din Nancy, care îi pozează lui Bartholdi la realizarea machetei, devenise soția sculptorului; inginerul Gustave Eiffel, genialul autor al turnului cu același nume din Paris, începuse să construiască armătura colosalei statuii ce nu putea fi asamblată decît o singură dată, la montarea definitivă pe soclul înălțat pe Liberty Island din chetă publică. Abia la 10 februarie 1877, după ce brațul cu torța fusese expus la Filadelfia și la Madison Square Garden din New York, americanii, uimiți de porțiile viitoareii statuii, măsurîndu-i indexul cu cotul și piciorul, și ajungînd la concluzia că un singur deget al «Libertății» avea 2,43 metri lungime, s-au hotărît să sacrifice

cutia de chibrituri implorată de afișul care le cerșea doi cenți.

Cînd colosul a fost gata, șaptezeci de vagoane au trebuit să-i încarce fragmentele de reconstituit ca un joc de cuburi, 120 de tone de armături de fier și 8 000 de kilograme de cupru fasonat după planurile lui Bartholdi la scara șafodajului construit de Eiffel. Garnitura de cale ferată a pornit din Paris și s-a oprit pe cheiul portului Rouen unde încărcătura a fost transbordată pe vasul «L'Isère» cu destinația New York. Cînd, în ziua de 17 iunie 1885 (trecuseră aproape treizeci și cinci de ani de la plămuirea visului) «L'Isère» a intrat în portul New-York, 101 salve de tun au salutat, de pe forturile Hamilton și Wadsworth, «Libertatea» segmentată în cala navei pe care se cînta «Marseilleza». Sutele de vapoare din port i-au salutat intrarea prin mugete grave de sirenă. A fost inaugurată la 28 august 1886 și la dezvelirea ei a cuvîntat Ferdinand de Lesseps, constructorul canalului de Suez. În timpul discursului, Bartholdi, aflat pe creștetul «Libertății», desfășura în bătaia vîntului drapelul Franței, în vreme ce torța inspirată din focul acelei uitate baricade își scăpăra lumina.

Sculptorul a murit la 5 octombrie 1904, la Paris, unde reușise să planteze pe o minuscule insulă de pe Sena, încălecată de picioarele podului Bir Hakeim, nu departe de turnul Eiffel, o copie miniaturală a operei lui de o viață. Apoi, numele lui s-a dus în uitare.

Libertatea se află acolo, unde a înălțat-o el, luminînd pământul, și milioane de vizitatori i se cățără pe labirintul scării din pîntec tinzînd către ferestruicile din diadema uriașei femei de cupru.

Charles Chaplin a fost pînă acum singurul care i-a smuls un gest real. În «Emigrantul», descoperindu-se, pentru a saluta Lumea Nouă, micul clown care a stîrnit cu lacrimile și tristețea lui atîtea hohote de rîs, primește în pălărie, din partea «Libertății» un bănuț de argint. Era restituirea obolului de 2 cenți, prețul unei cutii de chibrituri sacrificate de cîteva milioane de cetățeni ai Americii pentru ca torța Libertății să se aprindă.

Ioan GRIGORESCU

pentru orice eventualitate

Anul nou a început cu griji mari pentru cabinetul britanic. Ca și cum problemele economice, deocamdată fără rezolvare — criza energetică, grevele, șomajul parțial sau total — n-ar fi fost de ajuns, s-au înmulțit acțiunile teroriste, atentatele cu bombe și amenințările de tot felul. În primele zile ale anului, măsuri speciale de securitate a trebuit să fie luate la aeroportul londonez Heathrow, în urma unor informații potrivit cărora aici se va întîmpla «ceva». Pînă acum nu s-a întîmplat nimic, dar — pentru orice eventualitate — pe aeroport și în jurul lui au fost concentrate trupe terestre, blindate și importante forțe polițienesti.

transplantele

În vremea noastră se transplantează organe de la om la om. De fapt, se încearcă. Din punct de vedere tehnic, operațiunea nu mai e o problemă, reușește perfect. Dar, fenomenul respingerii transplantului se dovedește un inconvenient puternic, greu de stăpînit. După o vreme, organismul primitiv nu mai suportă inima venetică, vrea să se descotorosească de intrusă cu orice preț, deși aceasta deține acum funcții vitale pentru organismul care o respinge (poate chiar a început să și iubească — cum o fi să iubești cu inima altuia?) În loc să trăiască prin pulsațiile ei, în virtutea unei acceptări, unui compromis, organismul declanșează un conflict, o denunță ca străină de el și moare. În plan biologic, fiecare dintre noi ține cu strășnicie să rămînă el însuși, este intransigent, respinge compromisurile cele mai avantajoase, se manifestă ca o realitate inconfundabilă. Dacă transplantarea ar fi doar o chestiune de tehnică operatorie, atunci, în numeroase cazuri, doar învelișul exterior, forma și numele ar mai fi ale ale noastre, iar pe dinăuntru am avea identitatea organelor transferate de la alții. Transplantarea de organe îmi pare a fi un fel de răsturnare a puterii legale. Respingerea — o reacție împotriva insurgenților. O dovadă că fiecare organism recunoaște, mai devreme sau mai târziu, cînd în lumea lui pătrunde altcineva sau altceva. Vădit, celelele organismului se cunosc și se recunosc între ele. Organismul seamănă cu un orașel în care toți locuitorii se știu după chip, după nume, își dau bună ziua, iar cînd apare un străin de aiurea este reperat și, ulterior, atacat. Lăsat să hotărăscă singur, cu judecata lui misterioasă, organismul se arată inflexibil. Mîntea omului cercetează și încearcă acum să concilieze, să atenueze incompatibilitatea, conflictul, să mijlocească un compromis între încăpățînarea legalistă a organismului și intrus. Mîntea noastră specialistă în arta compromisului încearcă să potolească, să stingă fanatismul curat al organismului. Reacția față de această brutală existință care este transplantul dovedește existența unui sistem de supraveghere și apărare împotriva a tot ceea ce nu sîntem noi înșine. Specia umană nu este o lungă panglică omogenă, iar insul nu este un fragment oarecare, superpozabil peste altele, din panglica speciei. Omul nu este, într-un fel, doar o excepție de la regnul animal, fiecare individ este și o excepție de la specie. Nu există uniformitate biologică, cum nu există uniformitate spirituală și istorică. Nu există nici un fel de uniformitate. Prin vămile instituite de natură se apără tocmai aceste adevăruri, interzi-

cîndu-se accesul în intimitatea organismului a tot ceea ce păstrează ceva din identitatea și viața altei specii, altei ființe, a tot ceea ce disprețuiește diversitatea și propune tirania uniformității. Interzice pătrunderea a tot ceea ce este străin și contrazice esența din noi. Din punct de vedere biologic, sîntem făcuți numai din ceea ce am digerat, recompus și asimilat după codul propriu fiecăruia dintre noi. Cum zicea un mare poet, leul e făcut din miei digerați, digerați însă de către lei, mieii devin lei, nu rămîn niște miei pătruși în lei, de unde cineva ar putea să înțeleagă că dacă s-a născut miel și vrea să devină leu, nu există altă cale decît să se lase mîncat și digerat de către un leu. Revenind la transplante, prin capacitatea de respingere avea să se realizeze și să se păstreze, la scara evoluției, diversitatea materiei vii. Ei îi datorăm șansa de a deveni și rămîne fiecare altceva decît ceilalți, de a nu semăna pînă la depersonalizare unii cu alții. De a nu fi, toți, copii identice ale unui original dispărut. De a nu fi și de a deveni. Dacă natura n-ar fi înzestrat materia vie, în toate întru-chipările, cu forța de a respinge agresiunile și infiltrările din afară, produse uneori sub steagurile celor mai bune intenții, atunci lumea organică ar fi ajuns la discreția cîtorva neamuri puternice de microbi. Capacitatea imunobiologică a fiecărei specii și a fiecărui individ reprezintă cel mai vechi sistem natural de diversificare și supraviețuire, în afara oricărui compromis.

Mie unul, pînă și răzmerița organismului împotriva transplantelor îmi spune cît de minunat este omul. Din acest fenomen înțeleg multe despre om. Singularitatea și mărșia insului începe încă din partea lui biologică și continuă în cuprinsul existenței spirituale. Nu ni se potrivește nimic din ceea ce se potrivește altora. Intransigența și oroarea de compromis ne caracterizează încă din temelii materială. Și în ea este gravat refuzul de a abdica de la noi înșine, chiar atunci cînd abdicarea ne promite viață sau supraviețuire. Respingerea pe care sînt furioși medicii, eu o elogiez. Este una dintre marile lecții de morală pe care ni le dă natura. Este și refuzul de a contrazice date fundamentale ale firii. Avem o singură viață și o singură moarte. Din două vieți poate apărea altă viață, din două morți nu se poate naște o viață. Și parcă așa ceva spune fenomenul respingerii încercării de de a împroprietări un om cu inima altui om.

Romulus BALABAN

de la lume adunate

Omagiu unui iubitor al florilor. Floricultorul sovietic I. Kolesnikov și-a dedicat întreaga viață cultivării și îmbunătățirii soiurilor de liliac, reușind să creeze în lunga sa carieră peste 300 de varietăți noi. Cu prilejul împlinirii venerabilei vîrste de 80 de ani, Kolesnikov a primit din partea Societății internaționale a cultivatorilor de liliac, cu sediul la Boston (S.U.A.), medalia inaugurală «Liliacul de aur». Parafrazîndu-l pe Florin Bogardo putem spune deci că I. Kolesnikov «n-a uitat nicîcînd să iubească liliacul».

Poluare muzicală. Dacă s-ar ține seama de intensitatea acustică, măsurată în foni, pe care o emit anumite lucrări muzicale contemporane, ar trebui ca acestea să fie considerate surse de poluare sonoră și tratate ca atare. Iată concluzia la care au ajuns psihiatrui Marie-Luise Führmeister și Eckart Wiesenhütter din München (R.F.G.). Tragicomic este faptul că primii atinși de efectele poluării sonore sînt înșiși interpreții acestui gen de muzică zgomotoasă, care prezintă tulburări ale somnului și auzului.

Unde dai și unde crapă. Într-o noapte, o bandă de gangsteri a pătruns în localul Băncii comerciale din Townsend (S.U.A.) în scopuri nu prea auzibile. După ce au debranșat curentul electric — pentru a bloca sistemul de alarmă — s-au pus fără griji pe treabă. N-au trecut însă decît cîteva minute și spărgătorilor li s-a lansat cunoscuta invitație «hands up». Ce se întîmplase? Oprind curentul electric, ei l-au alertat pe gardianul de noapte, care dormea învelit cu o pătură încălzită de la rețeaua electrică.

Loto-prono «made in Italy». Potrivit unor interesante statistici oficiale, italienii sînt oameni care forțează mereu norocul cheltuind sume importante pentru jocuri de genul loto-prono. Astfel, în 1972, totalul sumelor mizate s-a ridicat la cifra de 502 miliarde de lire, în timp ce numai 213 miliarde s-au întors sub formă de cîștiguri. Totodată, în ultima vreme, se relevă o scădere a interesului pentru loto și o creștere accentuată a sumelor mizate la «Totocalcio» (pronosportul italian).

scrisori europene

moarte porumbeilor!

O metaforă? O glumă necumpănită? Un simplu joc de cuvinte? A proferă o atît de drastică amenințare la adresa ființei care simbolizează în sensul cel mai deplin conviețuirea pașnică, este o monstruoasă zitate.

Și, totuși, oricît ar părea de straniu, nu este vorba nici de o metaforă, nici de vreo glumă și nici măcar de un simplu și nevinovat joc de cuvinte ci de un adevăr crud. Capitala Belgiei a declarat porumbeilor război neîndurător. Sau, cum se exprima un influent organ de presă, *Bruxelles va se battre contre les pigeons. Moarte porumbeilor!*

Sentința cutremurătoare, provoacă lacrimi, naște indignare, dar rămîne sentință. Iar ea nu este lipsită de precedente, nu se înscrie ca un act singular.

Ne amintim că nu cu multă vreme în urmă o veste asemănătoare venea din altă parte a Europei. S-a aflat, anume, și cu consternare, că miile și miile de porumbei care populau atît de intim și pitoresc unul din ansamblurile urbanistice reprezentative ale orașelor lumii, Piața San Marco din Veneția, au fost (sau sînt încă pe cale să fie!) exterminați ori dispersați aiurea. Există, desigur, rațiuni întemeiate în baza cărora autoritățile municipale ale tristei Veneții au adoptat o atît de severă măsură. Însă pentru zecile de mii, sutele de mii, milioanele de oameni de pretutindeni, veniți ca și mine, cîndva, în orașul ce pare a se scufunda iremediabil, nu atît să se preumbe în gondolă pe canale, cît să contemple Palatul Dogilor din Piața San Marco, Catedrala San Marco, Piața San Marco în nedismulată ei eleganță, dispariția porumbeilor pare un brutal atentat la adresa omului însuși. Piața San Marco fără porumbei nu poate fi altcum imaginată decît ca un pustiu. Se vede însă că solide rațiuni au dictat ca blînșilor porumbei, acelor nevinovate păsări care se așezau fără afială pe umărul trecătorului și ciuguleau grațios din palmă boabele cumpărate pentru cîteva lire, să li se hărăzească un neiertător și barbar destin.

Dar să revenim la Bruxelles, oraș care, ca și Veneția, incorporează un ansamblu arhitectonic și de urbanism fără egal, Grand Place, populat și acesta, pitoresc și fermecător, de porumbei, ființe cărora, ca și la Veneția, li s-a decretat război de moarte. În care scop, oficialitățile au adoptat un plan de acțiune și au prevăzut mijloace bugetare.

La Bruxelles, porumbeii fără stăpin au proliferat haotic și aproximările conduc la concluzia că străzile, acoperișurile clădirilor, parcurile sînt gazde bune a nu mai puțin de 15 milioane de reprezentanți ai speciei. Prezența atît de masivă a porumbeilor generează, incredibil, numeroase probleme.

Studiile întreprinse pe planuri diverse — și nu numai la Bruxelles — pun

în evidență faptul că aceste păsări constituie un risc permanent pentru sănătatea publică. Potrivit constatările profesorului A. Brion, membru al Academiei franceze de medicină, 70 la sută din porumbeii parizieni sînt infectați de ornitoză, maladie transmisibilă omului și că 12 la sută din afecțiunile respiratorii acute diagnosticate la om sînt datorate agentului ornitozen. La Bruxelles, profesorul Granville, specialist în bolile aviare, a constat în 1973 o vizibilă recrudescență a cazurilor de paratifos transmis de porumbei. Două școli au fost invadate în anul care a trecut de paraziți provocatori de eczemă și care proveneau de asemenea de la porumbei.

Acesta este doar un aspect.

S-a constatat, în alte zone de observație, că aceste bande de zburătoare distrug plantațiile tinere, poluează atmosfera și strada, provoacă grave degradări edificiilor publice. Măsura adoptată la Veneția are la bază tocmai atari constatări. La Paris, lupta împotriva porumbeilor a întrunit asentimentul deplin pînă și al intransigentei Societății de protecție a animalelor. Londra, la rîndul ei, a întreprins acțiuni radicale.

La Bruxelles, cetățeanul este categoric invitat să-și drămuiască generozitatea față de păsările vagabonde. Autoritățile oferă porumbeilor hoinari hrană cu efecte sterilizante și vor întinde plase oriunde va fi cu putință pentru capturarea lor. Servicii speciale vor analiza starea de sănătate a păsărilor captive și vor decide. Problema nu este simplă. Unde vor fi dispersate aceste milioane de zburătoare? Chiar dacă se vor găsi și alte localități (se mizează îndeosebi pe mediul rural) gata să le ia în asistență, există temerea că ele vor reveni curînd în capitală. Se va găsi o soluție gen Londra? Acum cîteva ani, multe mii de porumbei din capitala britanică au fost trimiși, în semn de prietenie, unui monarh african. Cu cele 15 milioane de porumbei pe care-i are, Bruxelles-ul ar putea face considerabile cadouri columbofililor din toată lumea. Se fac multe asemenea glume amare.

Măsurile se preconizează la scară oficială. Cetățeanul este și rămîne însă om cu suflet, iar porumbeii sînt ființe îndrăgite. În Grand Place, sub ochii unui agent de poliție care, întîmplător, privește în altă parte, se dă, fără măsură, hrană porumbeilor. Poți să nu te întrebi cum va arăta această minune a lumii, ansamblul baroc din inima Bruxelles-ului fără oamenii care dau, din palmă, mălai porumbeilor? Și totuși, măsura, așa barbară cum este e necesară.

N. Popescu BOGDĂNEȘTI

Bruxelles, ianuarie 1974.

cronica de trei secunde

urletul feeric

LUI N.M.

— Ce mai faci?
— Din cînd în cînd...

E una din replicile pline de miez interceptate în acest sfîrșit de an și cu care încă mă mai joc în lupta mea sinceră împotriva copilăriilor care mă străbat din cap pînă în picioare, căci și eu cred, grăbind spre urma urmei, că bătrînul acela avea dreptate și spunea adevărul cînd susținea în piesa sa: «Maturitatea este totul»...

Ca atare, din cînd în cînd, dar numai din cînd în cînd, aș vrea să fiu copil — să zicem copil din Lyon, care asistă la o piesă jucată pe scena teatrului pentru copii din Lyon și unde uite ce s-a întîmplat la o reprezentare cu «Povestea părului roșu», după cum reiese dintr-o cronică dramatică publicată într-un ziar foarte serios pentru maturi și adulți.

Povestea ar fi cam așa: eroul e un tînăr alb și frumos care pleacă în lumea mare să cîștige averea necesară construirii unei case de piatră. El nimereste într-o țară unde oamenii au pielea albastrui-închisă. Cum există «piei roșii», așa ar exista — în piesele unde maturitatea nu e totul — piei albastrui. Eroul nu se prea înțelege cu băștinașii. Băștinașii nu se prea înțeleg cu eroul. El, de pildă, le cere apă. Ei îi arată ca sursă potabilă un pîru sălciiu. El ar vrea să mînînce o găină, ei îi aduc șobolani. Tensiunea noncomunicabilității — cum ar zice criticii maturi la piesele mature — crește. Nici copiii, nici eu, nu știam — urmărind acțiunea — spre ce deznodămînt ne îndreaptă autorul feeriei cu șobolani. Și ce s-a întîmplat în seara aceea, cînd cronicarul adult se duse să scrie ceea ce-i dat să scrie oricărui cronicar adult?

S-a întîmplat că actorul principal a jucat

cu atîta suflet, cu atîta furie, cu atîta inspirație, încît a căzut pe scenă și și-a frînt un umăr. Omul suferea cumplit și urla, ca otrăvit, ca în pragul morții. Copiii, și eu cu ei, au rămas fascinați: așa era piesa sau așa era viața? Așa scrisese autorul sau așa juca actorul? Măreț! Întrebare... Reprezentația s-a întrerupt, oamenii cu pielea albastră nu s-au demachiat și așa cum erau grimați l-au luat pe erou de pe scenă și l-au dus cu o mașină la spitalul cel mai apropiat. Copiii — ca și mine — au rămas cu gura căscată. La un asemenea final — cine s-ar fi putut aștepta? Să pleci în lumea largă ca să-ți construiești o casă de piatră și să ajungi, urlînd, la spitalul de lîngă teatrul din orașul tău. Minunată feerie...

O, muze ale vieții mele, ursitoare ale destinului meu de spectator, de ce nu mi-am început viața de copil și de cronicar cu o asemenea reprezentare feerică? M-aș fi maturizat de la bun început și n-aș mai fi cheltuit energie să-mi fac din replica aceea genială moto-ul vieții mele... De la o piesă în care eroul în loc să fie otrăvit și-ar fi rupt de-adevăratalea un umăr, aș fi ieșit bătrîn ca Lear, pentru tot ansamblul vieții mele dramatice. Nu m-aș mai fi dus la teatru, nici la cinema. Aș fi știut totul de la bun început.

Dar n-a fost să fie. Eu mi-am început viața de spectator cu «Cele două orfeline» și Venus-Unirea Tricolor (2-2), unde nu s-a dislocat nici un umăr, căci nu se juca în forță și pe cotoanașe ca azi. Se vede, sper, cît de imatur am pornit-o.

Radu COSAȘU

oameni despre care se vorbește

FRIGYES PUJA, membru al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar (născut în anul 1921, de profesiune tipograf, intră de tînăr — 1944 — în rîndurile partidului devenind un cadru de muncă de răspundere în aparatul de partid; între anii 1949-1953 este secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar; începînd din anul 1953 ocupă funcții importante în diplomație — ambasadour în Suedia, Norvegia, Danemarca, Austria — și în Ministerul de Externe unde ocupă funcțiile de adjunct al ministrului, prim adjunct, secretar de stat iar din decembrie 1973, ministru de externe), a făcut recent o vizită la Moscova unde a purtat convorbiri oficiale cu personalități politice din U.R.S.S.

LORD CARRINGTON Peter Alexander Rupert (născut în anul 1919, studii la Colegiul Eton și în Colegiul militar Sandhurst; om politic britanic, membru marcant al Partidului Conservator; a ocupat funcții de răspundere în diferite cabinete: secretar al Ministerului agriculturii, ministru al apărării, înalt comisar în Australia, primul lord al Amiralității, ministru fără portofoliu, lider al Camerei lorzilor), într-un moment de mari dificultăți pentru economia Marii Britanii a fost numit ministru al energiei, departament nou creat, subliniind amploarea problemei legate de criza mondială a resurselor energetice.

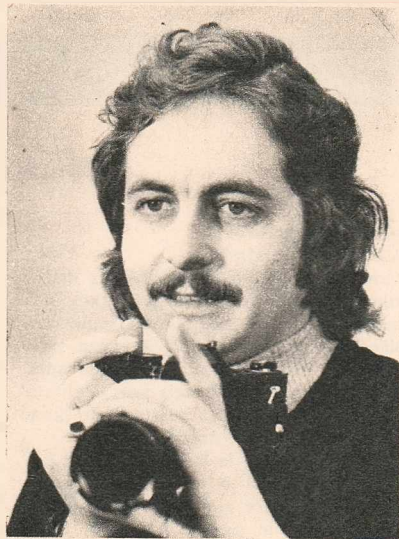

MAURICE BEJART, coregraf și director de scenă francez (născut în anul 1927; directorul baletului la teatrul L'Étoile, Théâtre de Paris, apoi la «Ballet du XX-e siècle» din Bruxelles; reformator al baletului contemporan, a realizat cîteva lucrări de coregrafie care au stîrnit interes dar aprecierile sînt contradictorii: Orfeu, Călătorie, Nunta, Don Juan, Boléro, Faust ș.a.), a primit recent Premiul «Erasmus» pe anul 1973 decernat anul acesta la Amsterdam pentru merite deosebite în dezvoltarea culturii și științei europene. Odată cu Bėjart a primit aceeași distincție coregraful britanic Ninette de Valois.

ERNESTO GEISEL (născut în 1909, studii militare la Realengo; carieră militară remarcabilă, la 53 de ani fiind general; a intrat și în viața politică, devenind secretar de stat cu lucrări publice al statului Paraíba; în anul 1969 a ieșit din cadrele armatei, devenind — la cererea fostului președinte Medici — președintele companiei petroliere de stat «Petrobras») a fost ales la 15 ianuarie președinte al Braziliei, cu 400 de voturi din 497, principalul candidat al opoziției, Ulisses Guimarães, obținînd doar 76 de voturi.

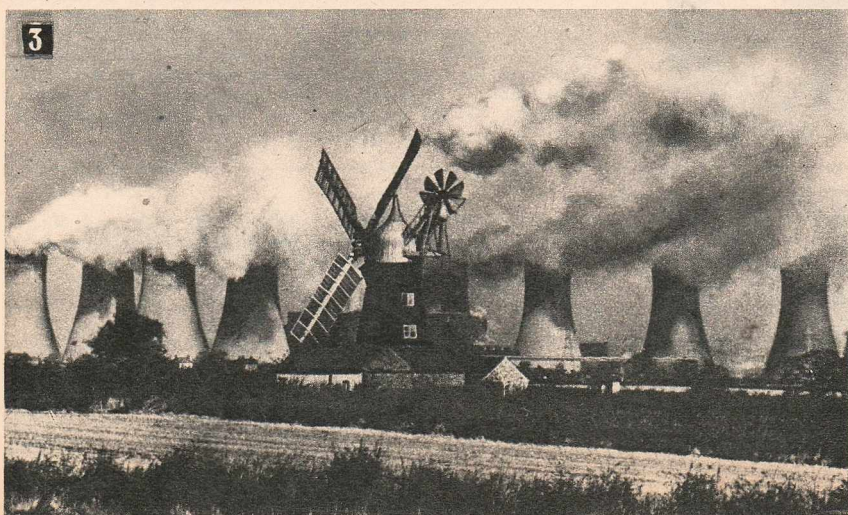
fotoreportaj înseamnă, uneori, poezie...

Ian Tys (26 de ani), fotoreporter al agenției fotografice britanice «Keystone» a câștigat pentru a treia oară consecutiv premiul «Tava de argint» al Memorialului Nick Beer — Don Royle (cei doi fotoreporteri morți la datorie în anul 1971 într-un tragic accident de elicopter, în memoria

căroră a fost instituit premiul). Iată trei din lucrările tinărului fotoreporter:

1. Trăiască viața!
2. Instructorul și recruții.
3. Vechi și nou în Nottinghamshire.

paradisul de horia lovinescu la teatrul „nottara“

Ce este «Paradisul»? Ce vrea să ne spună autorul cu această piesă, ce mesaj are de transmis publicului său? Pentru a ne pune în temă, pentru a cunoaște, pentru a lămurii, programul de sală ne dă o sumă de informații. Aici, pe lângă ilustrațiile, citatele și distribuția spectacolului, găsim și cuvântul autorului, al regizorului, al criticii, sugerind publicului sensul operei, ideile, intențiile. Citim în programul de sală trei păreri diferite despre aceeași piesă. Autorul scrie că ar fi vorba «de o piesă polemică, o piesă-pamflet»; criticul Ov. S. Crohmăniceanu după ce face o recomandare deosebit de amabilă spectatorilor cu cuvintele «Publicul este rugat să accepte ipoteza și să lase la garderobă obiecțiile meschine», vorbește despre o piesă «științifico-fantastică» motivând că «O caracteristică a vremii noastre e că actualitatea tinde să se deplaseze înspre viitor»... Iar regizorul are și dînsul părerea lui proprie despre aceeași piesă și anume «Paradisul este înghețarea forțată a unei structuri imperialiste limită într-o radiografie dementă/ O tentativă de sinucidere impusă./ Un chirurg blestemat./ Disperarea muribundului impusă lege de stat:/ În sfîrșit, Paradisul este o proiecție fantazistă, alarmantă, neputincioasă în fața risului meu» (unde ris, care ris?) Pas de înțelege ceva din aceste opinii. Nu fac parte dintre cei care vor cu orice preț să scoată sens din piatră seacă. Și nu-mi fac nici un complex dacă nu găsesc cheia unui text deschis vraise. Lovinescu nu are nevoie de glorie de complezență și nici de o aură cu lumină de hirtie pătată. I-am aplaudat cu bucurie piesele văzînd de citeva ori în șir *Citadela sfărîmată*, *Moartea unui artist*, *Petru Rareș* și celelalte și n-o să încerc acum să salvez ce este cu atîta evidență pierdut. «Paradisul» este o dezantăgire și nu am alte cuvinte ca să mi-o exprim. Că acțiunea se petrece pe o altă planetă într-un timp indefinit și că prin aceasta ar putea fi socotită piesă de anticipație viitoristă etc. nu convinge. Ideea că de pe acest pămînt capitaliștii au plecat pe o altă planetă ca să-și continue acolo exploatarea devenită un fel de închiuziție dobitocească pare impusă, incredibilă. Convenția trebuie să aibă o anumită logică, să poată fi intuită de public, altfel rămîne literă moartă. Ipoteza oferită de text, oricît de «meschină» am părea, nu ne oferă posibilitatea de a citi mecanismul convenției. Oricît de «științifico-fantastică» ar fi piesa ea se referă ca orice operă de artă la prezentul artistului, reflectă realitățile trăite, experiența, sentimentele, gîndurile creatorului însuși. În piesa de față ideile se anulează prin imagerii nereușind să se lege într-un tot. Horia Lovinescu preferînd o modalitate care nu-l îmbracă, aceea a ficțiunii

parabolice, livrești, n-a reușit decît să ne facă să oftăm după piesele sale de observație realistă cu individualizări umane istoricește constituite. Regia, Dan Micu a făcut tot ce a putut ca să încurce mai rău lucrurile. A redus decorul la funcționalitatea monotonă a unor lăzi de colete, cu capace pe unde ies actorii, a bălțat costumele, a simplificat mișcarea pînă la a se merge ostentativ de-a bușilea, a forțat fraza scrîntindu-i topica în așa măsură încît dacă n-ar fi fost în distribuție actori de talia lui George Constantin, Mircea Angheliescu, Emil Hossu, Ștefan Radoff, Ion Siminie ș.a. riscam să auzim doar... onomatopee. Dan Micu reia cu nonșalanță modalități și recuzite consumate cu ani în urmă de regizori cu infinit mai mult umor și fantezie decît o demonstrează tinărul debutant. Trupa de actori merită felicitări pentru superba docilitate de a aplica întocmai indicațiile regizorului, reușind prin talentul lor să ne ofere totuși satisfacții. George Constantin, prin tumultuosul său temperament, face din Poet un personaj care știe să-și poarte lumina, recitînd năprasnic un pamflet de Argezi. Mircea Angheliescu creionează un Mare Pontif ratat cu aplomb și distincție, Emil Hossu încearcă voluptăți adamice fără desăvîrșitul său firesc de totdeauna, Ștefan Radoff întrușipează Omul cu umor blajin, sensibilitate și discontinuități pînă la sosirea Arabelei. Ion Siminie, George Păunescu, Victor Ștengar, George Negoescu, diferențiază fizionomii într-o manieră clovnerască reușind împreună să dea culoare unui grup prea mult solicitat, Ioana Crăciunescu (Eva) dă glas și chip unui sentiment pur, trăit sub clar de lună. Actrița se mișcă frumos, dar teatral, vorbește frumos și cîntat. Nu sînt stridente în distribuție, actorii fac totul din punctul lor de vedere.

Părerile unor spectatori: *Grid Modorcea* — student la Institutul de artă teatrală și cinematografică — și-a scris impresiile pentru noi pe spatele unei invitații. Iată-le: «Este una din puținele premiere la care nu am aplaudat. Cauza acestui spectacol gratuit o constituie totala arbitraritate, lipsa unui obiect specific, nerespectarea legilor construcției dramatice. Evadarea în «fantast» și illogic a speculațiilor, se datorează unei lipse de determinare socială și istorică. Este un «discurs» al conceptelor definite arbitrar, a unei bizare alcătuirii de elemente fără sens. Efortul regizoral nu a reușit să dea măcar umorul necesar unei reviste modeste». Sculptorul *Gh. Apostu* m-a rugat să-i las un răgaz de gîndire. A doua zi, mi-a spus: «Eu nu mă pricep decît de mișcările la artă plastică, d-apoi la teatru... Zău!»

Coman ȘOVA

Scenă din spectacol

Fotografie de N. ȘVAICO

Este o idee minoră, dar poate aduce economii substanțiale

Avind în vedere eforturile care se fac pentru economisirea energiei electrice, eu m-am gândit la o metodă ce nu poate fi contestată. Deși este o idee minoră, contribuția sa poate fi foarte mare. Dau un exemplu: am făcut ca un bec de 25 lumini să dea lumina unui bec de 50 de lumini. Simplu! Oricare bec, în spatele sau deasupra sa, să aibă o oglindă. Dacă această oglindă este concavă, se mărește și mai mult randamentul becului. Plafonierele pot avea deasupra, fixată pe tavan, o oglindă rotundă cu diametrul plafonierei sau chiar plafoniera poate fi argintată. Inseși becurile pot fi argintate în jumătatea de sus.

Deci, totul este pe bază de oglindă.
Ar fi de datoria fabricilor de lămpi, de abajururi, de becuri să-și însușească această inovație, bineînțeles primind dispoziție de la forul tutelar. Țin să adaug că astfel de instalații se prezintă foarte frumos. Economisirea curentului electric pentru iluminat pe țară ar ajunge la circa 50%. Această inovație ar servi și intereselor economiei naționale, și economiei fiecărei gospodării.

Oglizile sînt foarte ieftine. O oglindă rotundă cu diametrul de 60 centimetri pentru tavan costă 30 lei.

Deoarece eu mi-am făcut o instalație «sui-generis» cu diferite oglizi, invit pe cei curioși să mă viziteze pe str. Agricultori nr. 12, București, (mă numesc Dumitru Mărculescu) spre a se convinge de seriozitatea inovației mele.

În conformitate cu legea referitoare la invenții și inovații am înregistrat prezenta la Consiliul popular al sectorului 3.

15 scaune cu spate și 2 bănci lungi

Vă relatez o problemă pe care mulți tineri (printre care și eu, Ion Nicolciou) din localitatea noastră, comuna Peștișani, județul Gorj, au discutat-o între ei și în alte împrejurări. Poate, zic eu, dacă o vor citi și alți localnici din satele vecine se vor trezi la realitate pentru a da ajutor la construirea unui cămin cultural sau a unei săli de cinematograf.

Comuna noastră, în care intră satele Brădiceni, Gureni, Borșteni, Hobița, Seuca și Frințești, are în total cam 3 000 familii. Numai în satul Brădiceni există o sală de cinematograf. În localitatea noastră, Peștișani, pînă acum un timp se aveau filme într-o sală nu prea potrivită, pentru că avea dimensiunile de 10x4 m, în plus avea și un stîlp în centrul sălii. Acum 6 luni, localul fostei săli de cinematograf s-a renovat și conducerea cooperativei de consum a hotărît să amenajeze acolo un birt. Sala de cinematograf au mutat-o într-o cameră cu dimensiunile de 8x3,50 m, unde se zice că e Căminul cultural, și în care încep cam 15 scaune cu spate și 2 bănci lungi. Aceasta e sala de cinema a unei comune cu o populație de aproximativ 10 000 locuitori.

Intr-un număr precedent al ziarului județean «Gazeta Gorjului» a fost publicat un articol cu prilejul începerii celei de-a XVIII-a ediții a Festivalului filmului la sate, în care se aveau o serie de date statistice. Menționez doar una: în județ există 125 cinematografe pentru film îngust. Dar oare toate sînt așezate celui de la noi? În încheierea articolului, directorul Întreprinderii cinematografice județene spunea: «După cum se vede, există, în județul nostru, cadrul optim desfășurării Festivalului filmului la sate». Prin aceste două cuvinte nu se înțeleg oare și condițiile în care sînt vizionate filmele?

Un C.E.C. al omeniei

Sînt activist cultural, mă numesc Ion Ghinescu și vă scriu despre minerul pensionar Ghică Leau din comuna Boteni, județul Argeș, care a găsit o pungă cu bani. Erau 1 750 lei. Ai cui erau banii? Iată întrebarea pe care și-a pus-o încă din prima clipă. A doua zi a aflat. Păgubașa era eleva Duță I. Maria de la școala generală din localitate, care mergea să-i depună la C.E.C. Din neatenție, în dreptul cofetăriei, și-a pierdut portmonedul. Erau banii economisiți din munca ce a desfășurat-o pe timpul vacanței de vară și în afara orelor de curs. Fără să ezite, pensionarul Ghică Leau i-a înmînat banii. Și astfel, lacrimile fetei (orfănă de mamă) s-au preschimbat în lacrimi de bucurie. Un gest frumos, plin de semnificații umane. Un C.E.C. al omeniei semnat de pensionarul Ghică Leau.

100 de metri între cei de la vest și cei din est

Ar fi timpul ca organele locale din comuna Independența, Galați, să ia măsuri pentru a nu se mai tergiversa prelungirea traseului stației de radiofonic și peste calea ferată. Că stau peste una sută gospodării de atîta vreme și așteaptă minunea. Și doar 100 de metri depart stîlpii de

această parte, adică dinspre vest, de cei de la est. Cetățenii pun și materiale și muncă. Primarul, om de suflet și inițiativă, poate da dovadă și aici de mai multă înțelegere.

Ar fi timpul ca întreprinderea de transporturi Galați să prelungească încă 7 km traseul autobuzelor ce pleacă destul de des din Galați pînă-n Branștea și nu ajung pînă la Independența. Sute de cetățeni, printre care și eu, Virgiliu Chicioroagă, sîntem în situația de a aștepta ore întregi trenurile dinspre Galați înspre Tecuci.

Ar fi timpul ca în cele două stații ale autobuzelor ce vin de la Galați și merg spre Galați să se construiască niște adăposturi. Stau oamenii în ploaie și ninsoare. Ce au de zis organele cărora le revine datoria de a se ocupa de aceste probleme, care contează totuși în viața oamenilor?

Promisiunile din Flacăra nr. 24 au rămas simple promisiuni

Sînt Costel Andrei din comuna Davidesti, semnatul acelei scrisori prin care ridicam problema luminii de pe ulița pe care locuiesc («Cinci familii cer lumină» — Flacăra nr. 10 din 3 III a.c.). Promisiunile făcute în «Flacăra» nr. 24 din 9 iunie 1973 de Consiliul popular al județului Argeș au rămas simple promisiuni. Chiar nu se poate face nimic? Mai putem spera că vom ieși din întuneric?

Noptiile acestea lungi ne fac să credem că încă mai trăim în urmă cu mulți ani.

Vă imaginati cit pierdem noi trăind fără energie electrică?

Recunosc și față de dumneavoastră că am greșit

Mă numesc Brătîlă Ioan, sînt miner la mina Livezeni din Petroșani. Am fost criticat în nr. 47/17.XI.1973, al revistei «Flacăra», în articolul «Valea Jiului — muncă și conștiință (II)».

Îmi pare foarte rău că nu pot sta acum de vorbă cu dumneavoastră pentru ca să-mi cunoașteți părerea despre noul program de lucru. Recunosc și față de dumneavoastră că atunci am greșit. Chiar dacă la început nu am fost lămurit cu avantejele noului program, acum pot spune că planul se face, iar salariul îl realizăm în cele 5 zile lucrate pe săptămînă. Acesta este un program ideal, pentru care mulțumesc din inimă tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru indicațiile date de a se schimba programul de lucru.

Dacă înainte de introducerea acestui program noi nu știam ce e repausul duminical, căci nu se făcea planul, acum putem spune că în cele 2 zile (sîmbăta și duminica) ne putem odihni, putem viziona un film, un spectacol, putem face excursii și să începem săptămîna cu poftă de lucru, dornici de a răspunde prin fapte partidului și statului nostru pentru condițiile de muncă și de viață create.

Pentru a vă putea da seama că tovarășul Pulcaș, cu care ați stat de vorbă, nu a fost destul de bine informat asupra persoanei mele, vă fac cunoscut că dacă mi-ar plăcea să trăiesc ușor, nu aș mai sta la mină, unde lucrez de 19 ani, și nu m-aș fi calificat miner, ci aș lucra ca strungar, căci am și această calificare. De asemenea, vă mai aduc la cunoștință că nu lucrez la întreținere, așa cum vi s-a spus, ci lucrez la frontul de lucru în brigada condusă de minerul Borjoga Vasile, la galeria care va lega incinta principală Livezeni cu puțul de la Maleria.

Vă rog foarte mult să publicați în revista «Flacăra» rîndurile de față pentru ca să cunoască și opinia publică adevărul și chiar părerea unui om care la început nu a fost de acord cu programul nou de lucru, dar care acum crede că nu s-ar putea introduce un alt sistem de lucru mai bun și mai eficient decît acesta.

Cînd se va pietrua drumul de 7 kilometri?

Satele Dilga și Runcșorul din comuna Bala, județul Mehedinți, sînt situate la 7 kilometri distanță de drumul județean Sovarna-Bala. Acest drum de 7 kilometri n-a fost reparat și nici pietruit de zeci de ani. Aceasta din cauză că de atunci și pînă astăzi aceste sate au fost arondate pe rînd la comunele Balta, Nadanova, Sovarna, Rudina și Bala și nici una din aceste comune nu s-a ocupat de îngrijirea lor.

Ambele sate au peste 2 000 de suflete, din care peste 100 navetisă printre care și noi cei care vă scriem, Cerbu Gh. Dănilă și Ilie Mihailescu, angajați la diferite întreprinderi din județ. Din cauza drumului nepietruit nu există nici un mijloc de transport în comun în satele noastre.

În vara anului 1973, deputații acestor sate au intervenit la conducerea județului și li s-a promis că se va repara drumul și se va prelungi unul din autobuzele de la Rudina sau Sovarna cu cap de linie la Dilga. S-a făcut o reparare sămară. Cînd au venit organele de la I.R.T.A. s-a constatat că poate circula pe acest drum autobuzul, au spus că drumul este necorespunzător. S-a intervenit din nou la Direcția de drumuri a județului Mehedinți, dar fără nici un rezultat.

O a doua problemă ar fi faptul că din pădurile de pe raza satelor noastre, I.F.E.T.—Orșova și U.M.T.F.—Motru transportă lemnele exploatare ca automicoane și tractoare pe drumurile de tarlale ale satului nostru. Au distrus complet un drum de tarla la Lapujnic, o fîntînă cu apă potabilă și un pod de ciment, toate în valoare de peste 20 000 lei. Sătenii au reclamat acest caz județului, care a trimis reclamația la Direcția județeană a drumurilor, iar aceasta a trimis-o la secția drumuri Baia de Aramă. Dar cererea aceasta este tot nerelzovată pînă azi!!

Sătenii noștri se întreabă, și pe drept cuvînt, cînd vor fi rezolvate aceste probleme?

Vă scrie o mamă căreia i s-a luat copilul

Sînt Baciu Maria, am 28 ani, locuiesc în București, str. Papa Nan nr. 115 B, și am un băiețel de 4 ani și 8 luni. Sînt despărțită de soțul meu, copilul rămînid în grija mea de cînd avea cîteva luni. În același imobil cu mine locuiesc mătusa și unchiul meu, care nu au copii, s-au oferit să-mi supravegheze copilul pînă vin eu acasă. La fiecare chenzină contribuim cu o sumă de bani la întreținerea copilului, completînd cu diverse alimente, fructe, alte mici sume de bani, unele a-teții pentru mătusa și unchiul meu. Cu timpul, mi-am dat seama că ei caută să îndepărteze copilul de mine și am vrut să-l dau la grădiniță. Unchiul meu s-a opus și, în timp ce eu eram la serviciu, a dus copilul scriilor mei, pe motiv că eu nu pot să-l cresc, că nu am grijă de el, dar de fapt spunîndu-și că dacă nu-l au ei, să nu-l am nici eu. Mai era și un meșchin interes pecuniar, pierdeau 800 lei lunar. Mai mult, m-au dat în judecată în numele soțului meu. Unchiul meu fiind admis martor principal, plîngînd a spus în instanță o mulțime de lucruri cu totul neadevărate la adresa mea. Ca urmare, au cîștigat procesul, iar copilul, pe care din luna septembrie (17, ziua de deschidere a grădiniței) nu mi s-a permis să-l văd, nici măcar să-i vorbesc la telefon, va rămîne la soțul meu, Baciu Ioan, care ațția ani nu s-a interesat de el. Vă rog din suflet să mă înțelegeți, este copilul meu și nu cred că există în lume cineva mai îndreptățit să creeze un copil decît mama lui.

Ce s-a intimplat cu invalidul Manolache Aldescu?

Sînt Ulise Ghinea din Bistrița, jud. Mehedinți, și vă întreb și totodată propun să publicați și măsurile ce s-au luat în legătură cu respingerea unei concurențe la examenul medical pe motiv că ar suferi de inimă (la un liceu pedagogic din municipiul Tg. Jiu). De la Direcția sanitară a județului Gorj am cerut lămuriri în scris încă din vară, dar n-am primit nici un răspuns.

Oare situația invalidului Manolache Aldescu a fost în vreun fel reglementată după publicarea articolului «Amurgul unui campion»? Mă refer la situația sa materială deosebită.

Vă rog să ne țineți la curent și pe noi, cititorii, cu răspunsurile ce le primiți de la diferite foruri, așa cum procedați deseori în pagina «Flacăra la dispoziția dumneavoastră».

N.R. Așteptăm și noi împreună cu dumneavoastră răspunsurile forurilor în drept.

Au mai scris cei alții deștepti ca tine, și eu tot aici sînt

Cu legitîmă indignare vă redau un fapt ce mi s-a intimplat în după-amiaza zilei de 19 decembrie 1973. M-am dus la magazinul pentru desfacere de piese de schimb radio-televizoare de la Halele Centrale din Ploiești, cu intenția să cumpar patru baterii rotunde mari pentru un radio «Mamaia».

Așteptînd în fața mesei — vitrină în care aceste baterii erau expuse — peste 20 minute, timp în care responsabilul Ion Pircălab (nici o legătură cu fotbalistul) se juca, literalmente se «hirjonea», cu una din vinzătoare. Văzînd că apelurile mele repetate rămîn fără ecou, m-am apropiat mai mult de dișinj și i-am rugat să-și interzică puțin plăcînta indelectnică și să-mi vîndă patru baterii. Mai bine spă-geam o vitrină sau dărimam un raft cu piese! Doar că nu m-au lîștat. «Vezi mă, condica este colo pe perete. Au mai scris și alții deștepti ca tine în ea și eu tot aici sînt. Cum o cheamă pe fată, nu te interesează pe tine, e în concediu și am adus-o eu să stea lîngă mine că o iubesc». Aduug la aceasta faptul că mă numesc Nicolae Ichim, locuiesc în Ploiești, str. Democratiei bl. 5, ap. 38, am 41 de ani, iar responsabilul nu arăta nici de 30.

Dar fiind trimis la condică, m-am uitat în conținutul acesteia și mi-am dat seama că băiatul era într-adevăr dreptate. Dacă după toate cele scrise de cumpărători în această condică nimeni nu a luat nici un fel de măsuri, are un «spate» foarte puternic și poate să-și bată joc în conti-

nuare de noi, bieții cumpărători. Așa că însoțit de zeflemelele responsabilului și ale vinzătoarei am ieșit umilit pe ușă.

Părinții îmi sînt bolnavi, eu ce să fac?

Vă scrie Păsăilă Rodica, domiciliată în Rădăuți, județul Suceava, Fundătura Cărămidăriei nr. 3, elevă în clasa a VI-a la Școala generală nr. 4, fiica lui Păsăilă Ioan în etate de 47 de ani, fost muncitor la Întreprinderea de panificație din Rădăuți, îndeplinînd funcția de încărcător și descărcător, vin cu lacrimi în ochi o să aduce la cunoștință următoarele: tatăl meu a muncit timp de 25 de ani, iar astăzi este grav bolnav și nu mai poate să se țină pe picioare, nu mai poate munci.

A stat în spital de două ori în care timp cu tot ajutorul dat de medici nu s-a făcut bine.

Prezentîndu-se la comisia de expertiză medicală din Rădăuți, tatălui meu nu i s-a luat în considerație fișele de observație și celelalte acte. Ci a fost dat afară spunîndu-i-se că este bun de muncă. Astăzi stă acasă bolnav. Eu sînt elevă și nu am de nici unele. Mama a cerut să fie încadrată undeva, dar au spus că n-au locuri. Este și ea bolnavă. A fost operată de trei ori. Față de situația în care mă găsesc, la vîrstă de 12 ani, vă scriu cu lacrimi în ochi de soarta mea și a părinților mei în care mi-am pus toate speranțele pentru a fi folositoare societății noastre de azi.

Cu sprijinul Comitetului județean Suceava al P.C.R. Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale jud. Suceava ne răspunde

Vă restituim scrisoarea adresată redacției revistei «Flacăra» de către eleva Păsăilă Rodica din Rădăuți, Fundătura Cărămidăriei nr. 3, prin care solicită ca tatăl său să fie înscris la pensie de invaliditate, iar mama să fie încadrată în muncă și vă informăm următoarele:

Tatăl petiționar, Păsăilă Al. Ioan, în vîrstă de 47 de ani, a funcționat ca încărcător-descărcător la secția panificație Rădăuți pînă la data de 1 iunie 1973 cînd s-a îmbolnăvit și a solicitat să fie înscris la pensie de invaliditate.

Intrucît Cabinetul de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă Rădăuți n-a avizat favorabil propunerea de pensionare, petiționar a solicitat, printr-o scrisoare adresată conducerii partidului, sprijin pentru a se rezolva această problemă.

Ca urmare, tatăl petiționarului a fost examinat de către Comisia interjudețeană de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă Suceava, care, după ce l-a internat în spital pentru analize, l-a avizat favorabil pensionarea.

Fiind încadrat în gradul III de invaliditate, prin decizia nr. 26534 din 7 decembrie 1973 i s-a acordat, cu începere de la 1 noiembrie 1973, data desfacerii contractului de muncă, o pensie.

În ceea ce privește încadrarea în muncă a mamei, aceasta a fost rezolvată prin plasarea sa ca muncitoare la Cooperativa «Munca Invalizilor» din Rădăuți, cu salarizarea în acord.

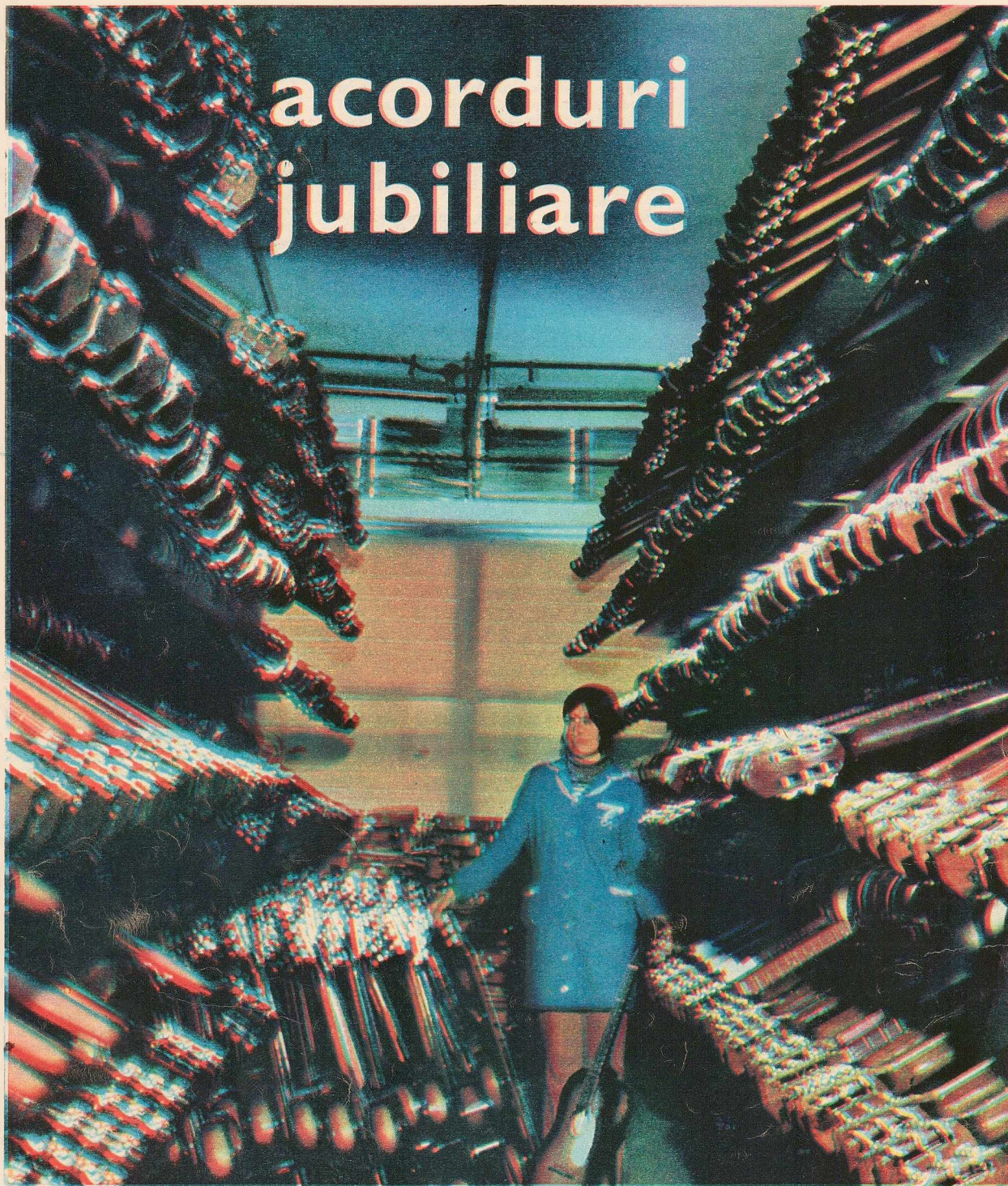
director șef oficiu
inginer I. Sfirnaciuc V. Andrian

Apa ne trece pe la porți, luînd drumul orașului

Sînt Gheorghe Ecobescu și vă adresez cu încredere aceste rînduri, pentru a da viață din nou satului meu natal, comuna Runcu din județul Gorj. Cîndva, un izvor, chiar de la nașterea lui, răcorea în zilele toride ale lui Cuptor sticlele cu licoarea pămîntului, apoi mai la vale adăpa toată suflarea Runcului ce se bucura de această apă curată, fără miros și culoare, dar cu gust de sănătate și viață. Vilceaua, cum îi spun runcanii, le era viața, era tîmăduirea setei și curățenia ilor, potolea și setea pămîntului din verile uscate.

Au trecut ani, zeci de ani de atunci. Prin anul 1963 o conductă cu diametrul de 300 mm a plecat din Runcu să ducă apă confrăților noștri din Tg. Jiu — acțiune bine gîndită și de folos, fără a dăuna runcanului. Prin anul 1965-1966 Combinatul de ciment Bîrsești-Tg. Jiu, cu o conductă de 600 mm, ne seacă apa din Runcu, iar acum cînd vă scriu, o nouă conductă, dar de 800 mm în diametru, scătîntăiește Runcul de minunata lui apă potabilă. Azi runcanul nu mai are apă, dar are drumuri desfundate cu bolovani rămași de la cei ce i-au răpîit-o.

Cred că ar fi bine ca tovarășii de la oraș, cum le zicem noi, să ia măsuri de instalare de cișmele în comună, în care apa să fie împinsă cu pompele, că altfel nu urcă, nu are presiune. Să rămînem și noi, runcanii, mulțumiți că mai avem din apa noastră ce ne trece pe la porți luînd drumul orașului. La fel, fabrica de ciment din Bîrsești să-și foreze puțuri pentru apă, așa încît cimentul să nu mai aibă nevoie de apă girlei din Runcu. A-cesta fiind povestea apei noastre, am dori să ia măsuri acolo unde trebuie și să se dea curși apei și la izvorul ei, pentru a ne mulțumi și pe noi, cei de la izvoare.

acorduri jubiliare

Sosește pînă la noi rezonanța notelor solfegiate pe strunele violinelor și violoncelelor măiestrite aici, astăzi, ca și acum trei luni, cînd ÎNTEPRINDEREA DE PRELUCRARE A LEMNULUI REGHIN și-a sărbătorit centenarul.

În concertul realizărilor consemnate cu acel prilej — cînd întreprinderii i-a fost conferit *Ordinul Muncii clasa I-a* pentru contribuția deosebită adusă în domeniul prelucrării lemnului — trecerea în revistă a succesorilor obținute de-a lungul anilor, a reprezentat — atunci ca și acum — motive de satisfacție și bucurie, prilej totodată a reevaluării posibilităților pentru obținerea și în viitor a acelorași frumoase rezultate.

Pentru că dacă astăzi *I.P.L. REGHIN*, reprezintă o firmă ale cărei recomandări nu mai sînt necesare, motivația afirmației o găsim în buna reputație căpătată în rîndul beneficiarilor de materiale sportive din lemn: rachete tenis, săniuțe, bărci, a celor de articole muzicale: viori, violoncele, chitare, ca și altora de alt gen. Sîntem informați, printre altele, că producția de rachete a anului 1974 va atinge cifra de 105 000 bucăți.

Girul suprem al acestei reputații îl descoperim în triunghiul: calitatea execuției — promptitudinea onorării contractelor — bunele relații comerciale întretinute cu beneficiarii.

Si chiar dacă acest triunghi nu constituie reprezentarea grafică a emblemei firmei, întotdeauna el ne semnalează că în interiorul laturilor lui citim: ÎNTEPRINDEREA DE PRELUCRARE A LEMNULUI REGHIN.

RECHIZITORIUL

«Să știi că nu este doar o anecdotă povestea cu încercarea răbdării — îmi scria un fost coleg. Sau, poate anecdota s-a răspândit în urma procesului pe care ți-l voi povesti, sau, cine știe, avocatul s-a inspirat din anecdotă...»

PROCESUL

M-a surprins că în momentul în care președintele a dispus strigarea procesului, pe banca apărării a luat loc un distins profesor de drept, avocat celebru, care nu prea avea ce căuta într-un asemenea caz modest și oarecum simplu din punctul de vedere al problemelor juridice pe care le punea și, mai ales, m-a surprins dosarul enorm pe care și l-a instalat în față, adunând mai bine de un metru grosime. Ținea palma deschisă pe coperta superioară a imensului dosar, sugerând un fel de gest de amenințare, în sensul că acolo se cuprind dovezile cu care îmi va zdrobi acuizarea. Dealtfel și prin felul în care a înclinat capul spre a mă saluta, părea că vrea să-mi sugereze un avertisment în sensul că vom duce împreună o luptă grea.

În boxa acuzaților, lângă milițianul de pază, arestatul își mușca pumnii vădind o emoție intensă. Privindu-l în această stare, îmbrăcat în haine vârgate, regretam că mi se confirmase o prevestire sumbră. Îl cunoșteam. Da, îl cunoșteam de mai bine de un an și tocmai de aceea îmi era milă de el. «Iată în ce mod stupid poate ajunge criminal un om!», îmi spuneam.

JURNALUL VINOVALULUI

Eram de serviciu într-o duminică. Și atunci, când a venit pentru prima dată la mine, era tulburat, îmi vorbea plingând. În general, când plînge un bărbat, e foarte comic, penibil, sau foarte trist. El nu era niciunul. De tulburat ce era mi-a trebuit mult timp ca să înțeleg ce dorește. Tot ceea ce îmi povestea era întretăiat de întrebarea dacă este firesc ceea ce i se întâmplă lui, adică dacă este firesc ca soția lui pe care a scos-o din anonim, pe care a ținut-o la școală în timp ce el făcea pînă și menajul, pe care a ferit-o de toate greutățile vieții, să se comporte față de el fără pic de recunoștință, să îl înșele.

— S-a mai văzut asta, i-am spus.

— Bine dar eu, tovarășe procuror, eu o iubesc la fel de mult! De ce îmi reproșează acum că sînt mic de statură, că lucrez zi și noapte și nu mă ocup de ea, nu o distrez, nu sînt mereu vesel, nu sînt mai nu știu cum? Nu a văzut cum sînt, atunci, când ne-am căsătorit?

— Se pare că atunci, după cite îmi spui, nu era ajunsă cucoană.

— Dacă aș putea să nu o mai iubesc atât! Dacă aș putea să privesc totul cu sînge rece, dacă nu aș avea firea asta păcătoasă...!

— În fond, încă nu am înțeles pentru ce ai venit la procuratură. În chestiunile de familie noi nu prea avem dreptul să intervenim. Ce crezi că putem face pentru dumneata?

nu este doar o anecdotă

În loc de răspuns, cu gesturi stingace din cauza emoției, a scos din servietă un caiet cu însemnări, spunîndu-mi:

— Îs așa de...nu știu cum, de nu pot să vă mai povestesc. De veți citi aici înțelegeți totul.

Mai întii mi-a venit să îi inapoiez caietul și să îi spun că nu mă interesează notările lui, dar simțeam că e teribil de frămîntat și refuzul de a-l asculta l-ar fi amărît și mai rău. Mi-am aruncat ochii pe una dintre primele pagini:

«...seară frumoasă de toamnă, cu umbre lungi, cu aer lăptos, cu privescarea munților. Motorul lui «Țandărică» sună rotund. Toarce ca un motan, cum ar fi spus ea. Coborînd curbele mi-am amintit că ea a numit mașina noastră «Țandărică»... E atât de frumoasă încît nu îmi vine să cred că e soția mea. Aș vrea să o pot privi îndelung, chiar și în timpul mersului, dar nu pot face asta tocmai acum, cînd vreau să conduc fără greșală, să învețe și ea. Ploaia a început brusc, aproape din senin. E o furtună de vară și palele vîntului au început să lovească lateral Pe marginea șoselei, o fetiță în rochiță albă, udă, desculță, cu sandalele legate peste umeri, stringîndu-se de frig, cu un gest stingaci, mai mult din priviri îmi dă să înțeleg că ar fi bucuroasă să coboare cu noi spre oraș. Frînez. Dar, nervoasă, soția mea strigă să accelerez, făcîndu-mă netot și timpit, pentru faptul că nu m-am gîndit că fata cu rochia udă ar fi murdărit husele mașinii. Am continuat drumul tăcut, amărît. De ce a trebuit să îmi strice mulțumirea acelei excursii?»

— Ești profesor de română?, l-am întrebat.

— Nu... Vă rog să citiți mai departe.

— Crezi că mă pot interesa micile dumitale neînțelegeri de familie, chiar dacă le descrii frumos?

A întors cîteva file și aproape m-a obligat să citesc în continuare:

«...Acum conduce ea. S-a întimplat așa cum mă temeam. Oricît îi spun să fie atentă, în felul ei de a conduce se transmite și mîn-

dria și ambiția care o stăpînesc în toate. De aceea a făcut și accidentul. A intrat în depășirea aceea riscantă doar pentru simplul motiv că a fost la rîndul ei depășită. Am înțeles că se va izbi cu o secundă înaintea ei, și, de aceea am avut timp să îi acopăr fața cu mîinile. Cioburile parbrizului m-au rănit numai pe mine. Dar ea nici nu a venit să mă viziteze în spital...»

Anticipînd intenția mea de a-i restitui caietul, vizitatorul a deschis la o altă filă:

«Să dispar eu din viața lor? Să părăsesc casa în care am adus-o de la țară, să stau undeva departe și să îi plătesc doar pensie alimentară pentru fetiță?... Cum aș putea să mă despart de ea? Și mai ales cum aș putea să mă despart de fetiță?... Poate...! De aș avea țaria să suport totul... Măcar de nu l-ar aduce pe Dumitru la noi în casă... de nu și-ar bate joc de mine în fața fetiței...»

— E firesc, domnule procuror, să pățesc asta?, m-a întrerupt, tocmai cînd devenisem mai interesat față de însemnările lui.

— E firesc! E foarte firesc!, i-am spus nervos.

Se pare că violența răspunsului meu l-a surprins pînă și pe șoferul de serviciu, care asista la scenă, dar nu știam ce să îi spun.

— Vezi și dumneata, am reluat cam încurcat, există lege pentru adulter. Nu ai decît să ne faci o reclamație, o surprindem în flagrant delict cu «al treilea», și face...

— Închisoare?!, m-a întrerupt speriat. Doamne ferește! Nu vă gîndiți că încă o iubesc? Nu vă gîndiți la fetița noastră?

— Ba mă gîndesc! Dar ce îi pot ajuta eu?

Și-a luat caietul și a plecat fără un cuvînt. După plecarea lui curioasă, șoferul a explodat:

— De ce naiba nu i-ați spus să îi tragă la cucoana lui o mamă de bătaie sănătoasă, de să-i scoată fumurile din cap și din... Soarele ei de miere!

— Blegul ăsta? Dacă merge așa, ori se sinucide, ori ajunge ca o cîrpă, ori cine știe ce naiba de prostie face, i-am răspuns, fără să știu că atunci făceam prevestiri.

Cînd președintele completului de judecată mi-a dat cuvîntul pentru a-mi rosti rechizitoriul, am avut o clipă de cumpănire. După enunțurile juridice procedurale, la «starea de fapt» i-am povestit viața de familie, pas cu pas. Am vorbit despre nerușinarea soției lui care și-a adus amantul în casă, despre umilințele pe care a încercat să le îndure de dragul unei căsnicii în care mai credea și de dragul copilei lor. Se dorea însă alungarea lui din locuință. Amantul a trecut la gesturi dure. Așa s-a ajuns că în timp ce era bătut, a scos briceagul să se apere și lama lui a pătruns adînc în pîn-tecele celui care îl pălmuia. Legitimă apărare? Nu... Doar scuza provocării... Era vinovat, fiindcă la palme nu se răspunde cu armă care poate aduce moartea... Urma să cer dozarea pedepsei în limitele stabilite de legiuitor. Spre maxim, sau minim... Am optat pentru a doua soluție. În sală era liniște de mormînt. Cred că au trecut vreo două minute din clipa în care m-am așezat pe scaun, cînd l-am auzit pe judecător mormînd pentru sine: «Da, cam asta e...» și apoi cu glas tare:

— Apărarea, vă rog, aveți cuvîntul!

LIMITELE RĂBDĂRII

Profesorul de drept, în postură de avocat, s-a ridicat în picioare cu gesturi încete și apoi a început să răsfoiască filele imensului dosar din fața sa; încet, cu gesturi domoale, de parcă ar fi vrut să citească numai pentru sine întreg conținutul dosarului de dimensiuni neverosimile. A trecut un minut, cinci, zece...

Nu am mai putut răbda. Aveam senzația că vrea să își dea prea multă importanță, să ne umilească pe noi, juriștii de rînd. M-am ridicat nervos:

— Tovarășe judecător! Vă rog să întrebați pe apărătorul inculpatului dacă are sau nu ceva de spus! Mai avem de judecat pe rolul de astăzi o sumedenie de dosare!...

Profesorul s-a oprit din răsfoit și s-a uitat la ceas cu un gest ostentativ. A zîmbit triumfător:

— Zece minute! Exact numai zece minute m-a putut suporta distinsul meu coleg, procuror de ședință. Vă rog respectuos să aveți în vedere că inculpatul a îndurat un chin mult mai mare timp de cîțiva ani...

Să ne mirăm oare că la un moment dat și-a ieșit din minți?... Poate veți spune că am încercat aici un gest de spectacol de gust îndoielnic. Vă rog să mă iertați pentru asta. Sînt convins însă că am făcut-o pentru mai deplina înțelegere a stării de spirit a inculpatului care l-a dus la actul condamnat; pentru mai adîncă înțelegere a vinovăției sale, și pentru mai dreaptă drămuire a pedepsei ce i se cuvine. Dealtfel — aici s-a înclinat spre mine — nici nu aș fi avut ce pleda, fiindcă tot ce era de spus a fost rostit de către procurorul de ședință, reprezentantul acuzații.

Pentru cîteva clipe mi-a fost rușine că m-am lăsat prins în capcana avocatului. Numai pentru cîteva clipe spun, fiindcă privirile celor care asistau la proces mi-au dat să înțeleg că era bine așa...

Emil POENARU

COPERTA NOASTRĂ

Din lucrările doctorului reșițean Corneliu Ionescu (vezi pag. 10-11)

Fotografie de Elena GHERA

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Scînteii 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 4112. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Scînteii».

41 505

PREȚUL REVISTEI: 3 LEI

Prezentarea artistică:

Sorin POSTOLACHE

FLACĂRA ALBUM

Asemenea atitor altor tinere
candide la gloria ecranului,
olandeza **KATIA CHRISTINE**
își încearcă norocul
în studiourile italiene.

Acest număr al revistei noastre s-a tipărit într-un tiraj de 160 000 exemplare.

Redactor șef: **ADRIAN PĂUNESCU**